

© DELOVNI ZVEZKI
URADA ZA MAKROEKONOMSKE ANALIZE IN RAZVOJ

št. 4/letnik XI/2002

Sektorska analiza poslovanja
gospodarskih družb
v obdobju 1995–2001

Avtorice in avtorji:

mag. Rotija Kmet, Gorazd Kovačič, Mojca
Koprivnikar Šušteršič, Jure Povšnar, Eva
Zver, Mateja Kovač, Janez Kušar, mag.
Brigita Lipovšek

Ljubljana, 2002

Izdajatelj:

Urad Republike Slovenije za makroekonomske analize in razvoj,
Gregorčičeva 27, 1000 Ljubljana.
Telefon: 01 478 10 12
Fax: 01 478 10 70
Elektronska pošta: gp.umar@gov.si

<http://www.sigov.si/zmar/publicis/dz.html>

Urednica zbirke: Ana TRŠELIČ SELAN

Tehnična urednica: Tina KOPITAR

Prevod povzetka: Marko GERMOVŠEK

Lektoriranje: Julijana ČUFER

Naslovnica, oblikovna zasnova: Sandi RADOVAN, Studio DVA

Distribucija: Simona ZRIM

Tisk: SOLOS, Ljubljana

Odgovorna oseba: dr. Janez ŠUŠTERŠIČ, direktor

Naklada: 200 izvodov

Pisna naročila za zbirko ali posamezno publikacijo sprejemamo na naslov izdajatelja.

Ključne besede: analiza poslovanja sektorjev, statistični podatki iz bilance stanja in bilance uspeha, gospodarske družbe, predelovalne dejavnosti, trgovina, promet, storitve, informacijsko-komunikacijske dejavnosti, rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti, gradbeništvo, energetika, gostinstvo, rudarstvo, kmetijstvo, ribištvo.

Kazalo

Povzetek/Summary	5
1. Uvod	11
2. Analiza poslovanja sektorjev	14
2.1. Kmetijstvo, lov, gozdarstvo	14
2.2. Ribištvo	17
2.3. Rudarstvo	18
2.4. Predelovalne dejavnosti	20
2.4.1. Poslovanje gospodarskih družb po podpodročjih in oddelkih predelovalnih dejavnosti	24
2.4.2. Poslovanje gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti glede na izvozno dejavnost	26
2.5. Oskrba z elektriko, plinom in vodo	29
2.6. Gradbeništvo	32
2.7. Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe	35
2.8. Gostinstvo	41
2.9. Promet, skladiščenje in zveze	45
2.10. Nepremičnine, najem in poslovne storitve	49
2.11. Druge javne, skupne in osebne storitve	56
3. Opredelitev izbranih kazalcev v analizi poslovanja gospodarskih družb	61
Literatura in viri	63
Podatkovna priloga	65

DELOVNI ZVEZEK št. 4/2002 so pripravili:

mag. Rotija Kmet

Povzetek in urejanje

1. Uvod

Okvir 1: Informacijsko – komunikacijske dejavnosti

Mateja Kovač

2.1. Področje dejavnosti A: KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO

2.2. Področje dejavnosti B: RIBIŠTVO

Jure Povšnar

2.3. Področje dejavnosti C: RUDARSTVO

2.5. Področje dejavnosti E: OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM IN VODO

2.9. Področje dejavnosti I: PROMET, SKLADIŠČENJE IN ZVEZE

Gorazd Kovačič

2.4. Področje dejavnosti D: PREDELOVALNE DEJAVNOSTI

2.4.1 Poslovanje gospodarskih družb po podpodročjih in oddelkih predelovalnih dejavnosti

2.4.2. Poslovni rezultati gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti glede na izvozno usmerjenost

Janez Kušar

2.6. Področje dejavnosti F: GRADBENIŠTVO

Mojca Koprivnikar Šušteršič

2.7. Področje dejavnosti G: TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIH VOZIL IN IZDELKOV ŠIROKE PORABE

2.8. Področje dejavnosti H: GOSTINSTVO

Eva Zver

2.10. Področje dejavnosti K: POSLOVANJE Z NEPREMIČNINAMI, NAJEM IN POSLOVNE STORITVE

mag. Brigita Lipovšek

2.11. Področje dejavnosti O: DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE STORITVENE DEJAVNOSTI

Povzetek

Po treh letih pozitivnega poslovanja so v letu 2001 **slovenske gospodarske družbe kot celota** poslovno leto zaključile negativno, vendar pa je bil negativni poslovni izid v glavnem posledica prevrednotenja vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v nekaterih družbah iz dejavnosti rudarstva in oskrbe z elektriko, plinom in vodo. Izločitev omenjenega dejavnika pokaže, da je bil lanski neto čisti poslovni rezultat pozitiven, vendar približno na ravni predhodnega leta. Podobno kot v letu 2000 je tudi lani na neto poslovni izid negativno vplival primanjkljaj na ravni prihodkov in odhodkov od financiranja, ki se je glede na leto prej še povišal. Naslednji razlog stagnacije neto poslovnega izida v lanskem letu je zmanjšanje presežka izrednih prihodkov nad odhodki, neto dobiček iz poslovanja pa se je ponovno povečal (povečuje se že od leta 1996 dalje).

Gospodarske družbe s področja dejavnosti **kmetijstva** so lansko poslovno leto zaključile z neto čistim dobičkom, ki pa je bil v glavnem rezultat presežka prihodkov nad odhodki od izrednih dogodkov, saj je bila tako na ravni poslovanja kot na ravni financiranja realizirana neto izguba. Ekonomičnost poslovanja se je lani še poslabšala, najverjetneje pa bi bili rezultati poslovanja še slabši brez lani ponovno povišanih sredstev državnih pomoči kmetijstvu. Za razliko od kmetijskih so **ribiške** družbe lansko leto zaključile z neto čisto izgubo.

V **rudarstvu** je večji, t.i. energetske del (v glavnem premogovništvo), zadnjih šest let vseskozi povzročal izgubo, manjši, neenergetski del pa je posloval pozitivno. Lani se je že siceršnjemu zmanjševanju aktivnosti v premogovništvu (zapiranje rudnikov) pridružilo še novo ovrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev, ki je tekočo izgubo še močno povečalo. S ponovnim ocenjevanjem vrednosti sredstev je želela Vlada RS na realnejše temelje postaviti tudi prihodnje poslovanje javnih gospodarskih družb v dejavnosti **oskrbe z elektriko, plinom in vodo** (tako z znižanjem upravičenih stroškov kot tudi z zmanjšanjem bremena reševanja t. i. nasedlih investicij), kar se je zaradi zmanjšanja neodpisane vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v letu 2001 odrazilo v visoki neto čisti izgubi poslovnega leta v višini 398.1 mrd SIT.

Gospodarske družbe **predelovalnih dejavnosti** so lani že peto leto zapored dosegle pozitiven neto poslovni rezultat, ki pa je bil nekoliko nižji kot v predhodnem letu. Po padcu v letu 2000 se je lani rahlo povečalo tudi število zaposlenih. Na poslovanje družb predelovalnih dejavnosti je lani neugodno vplivalo upočasnjeno domače in tuje povpraševanje, kar se je odrazilo v rahlem zmanjšanju neto dobička iz poslovanja v primerjavi s predhodnim letom. Bistveno bolj kot poslabšanje poslovanja v osnovni dejavnosti pa je na lanski skupni poslovni rezultat (podobno kot v letu 2000) vplival negativni saldo prihodkov in odhodkov od financiranja, ki je bil nominalno še za 16% višji kot v letu 2000. Zaradi zadolževanja v preteklih in tekočem letu so tako relativno visoki stroški financiranja neto dobiček iz rednega delovanja več kot prepolovili. Končni poslovni rezultat je deloma izboljšala pozitivna razlika med izrednimi prihodki in odhodki. Gledano po posameznih dejavnostih se je v letu 1999 začeti trend povečevanja števila podpodročij oziroma oddelkov z doseženim neto čistim dobičkom, ki se je v letu 2000 še okrepil, lani obrnil v negativno smer. V letu 2001 je tako sedem (v letu 2000 štiri) od skupno 23-ih oddelkov predelovalnih dejavnosti poslovno leto zaključilo z neto čisto izgubo poslovnega leta. Glede na izvozno usmerjenost, se je lani ob upočasnjeni konjunkturi v mednarodnem gospodarskem okolju poslovni rezultat najbolj poslabšal v skupini zmernih izvoznikov (50–70-odstotna izvozna usmerjenost), nekoliko manj v skupini izrazitih izvoznikov

(več kot 70-odstotna izvozna usmerjenost), najmanj pa v skupini pretežno na domači trg usmerjenih družb (na tujih trgih ustvarijo manj kot 50% prihodkov).

Dejavnost gospodarskih družb s področja **gradbeništva** se je v letih 1995–2001 precej okrepila, kar je v veliki meri posledica pospešene dinamike izgradnje avtocest v Sloveniji v drugi polovici devetdesetih let, v letu 1999 pa je na povečanje obsega poslovanja vplivala tudi davčna reforma sredi leta. To se je odrazilo tudi na poslovnem rezultatu, ki je bil v tem letu najvišji, od takrat dalje pa se poslabšuje. V letu 2001 ustvarjeni neto čisti dobiček poslovnega leta je bil tako v glavnem rezultat visokih prihodkov od izrednih dogodkov, na ravni poslovanja pa je bila ustvarjena neto izguba. Neto izgubo iz poslovanja so ustvarili v obeh najpomembnejših podrazredih dejavnosti gradbeništva (podrazred gradnja cest, železniških prog, letališč in športnih objektov ter podrazred splošna gradbena dela).

Gospodarske družbe s področja **trgovinske dejavnosti** so v letu 2001 svoje poslovanje še izboljšale. Čeprav se število trgovinskih družb zmanjšuje že od leta 1998 dalje, se je število zaposlenih v letu 2001 že drugo leto zapored povečalo, kar kaže na povečanje aktivnosti družb, ki so ostale na trgu. Na izboljšanje poslovanja je lani vplivalo tako povečanje poslovnih prihodkov na domačem trgu (predvsem družb s področja posredništva in trgovine na debelo, razen z motornimi gorivi) kot na tujih trgih (v trgovini z motornimi vozili in v nekaterih skupinah znotraj trgovine na drobno). Za trgovske družbe je bila lani značilna tudi nadpovprečna rast produktivnosti dela v primerjavi s povprečjem vseh gospodarskih družb, po kazalcih izvozne usmerjenosti, ekonomičnosti poslovanja ter stroškovne učinkovitosti pa so lani dosegle najboljše rezultate v obdobju 1995-2001.

Gospodarske družbe s področja dejavnosti **gostinstva** vse od leta 1995 dalje poslujejo z neto čisto izgubo poslovnega leta, ki pa je bila v letu 2001 najnižja. Močna investicijska aktivnost v zadnjih letih je že pokazala prve rezultate, saj so gostinske družbe v letu 2001, prvič v zadnjih sedmih letih, ustvarile neto dobiček iz poslovanja. Na izboljšano poslovanje kažejo tudi podatki o zaposlenosti, ki se je lani že tretje leto zapored povečala, pri tem pa se je hkrati izboljšala tudi produktivnost, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega. O postopnem izboljševanju poslovanja v zadnjih treh letih govorijo tudi kazalci stroškovne učinkovitosti. Gledano po posameznih skupinah dejavnosti gostinstva, je k izboljšanju poslovnih rezultatov lani največ prispevala dejavnost hoteli in podobni obrati, ki so v letu 2001 prvič v zadnjih sedmih letih zaključili poslovno leto z neto čistim dobičkom. Prav tako so z neto čistim dobičkom poslovale družbe, ki se ukvarjajo s točenjem pijač in napitkov, dejavnost prehrabnenih gostinskih obratov pa se je lani ponovno ustvarila neto čisto izgubo poslovnega leta.

V letu 2001 se je precej znižala poslovna uspešnost gospodarskih družb **prometa, skladiščenja in zvez**, čeprav je bil poslovni izid še vedno pozitiven v višini 8.4 mrd SIT. Najbolj se je poslabšalo poslovanje v telekomunikacijski dejavnosti, od 4.2 mrd SIT neto čistega dobička v letu 2000 na 3.2 mrd SIT neto čiste izgube v letu 2001. Ponovno se je poslabšalo tudi poslovanje dejavnosti železniškega prometa, kjer se je lani neto čista izguba skoraj podvojila in dosegla 4.6 mrd SIT. Med manjšimi dejavnostmi je lani izstopala še velika izguba v dejavnosti žičnic in vlečnic. Na drugi strani so boljši poslovni rezultat dosegli v gospodarskih družbah drugih prometnih agencij (vključuje špedicijo), dejavnosti prekladalnih storitev, v cestnem tovornem prometu, mestnem in primestnem cestnem potniškem prometu ter v dejavnosti javnih poštnih storitev.

Poslovanje z nepremičninami, najem in poslovne storitve sodi med hitro rastoče dejavnosti slovenskega gospodarstva. Gospodarske družbe s tega področja so lansko poslovno leto zaključile z doslej najvišjim neto dobičkom iz poslovanja, kar kaže na krepitev ugodnih tendenc na področju nekaterih dejavnosti (dajanje lastnih nepremičnin v najem, oskrba z računalniškimi programi in svetovanje, pravno svetovanje, računovodsko in davčno svetovanje, oglaševanje). Prikazale so tudi visok neto čisti dobiček, ki pa je bil, tako kot v preteklih letih, večinoma pod vplivom prihodkov in odhodkov financiranja v gospodarskih družbah podrazreda poslovno in podjetniško svetovanje in podrazreda dejavnost holdingov. S tako ugodnimi poslovnimi rezultati so gospodarske družbe s področja poslovnih storitev lani še okrepile svoj delež v strukturi zaposlenih in dodane vrednosti vseh gospodarskih družb.

Gospodarske družbe, ki se po svoji pretežni dejavnosti uvrščajo v področje dejavnosti **druge javne, skupne in osebne storitve**, so leto 2001 zaključile z najvišjim neto čistim dobičkom v zadnjih sedmih letih, paradni konj pa ostajajo gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s prirejanjem iger na srečo in z dejavnostjo igralnic. Dinamična rast produktivnosti, značilna za to dejavnost, se je nadaljevala tudi v letu 2001, najboljše poslovne rezultate pa so prikazale družbe, ki se ukvarjajo s prirejanjem iger na srečo, družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostjo javne higiene, tiste, ki se ukvarjajo s športnimi dejavnostmi, v letu 2001 pa so se jim prvič pridružile tudi gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s snemanjem filmov in videofilmov.

Summary

After recording positive business results for three years, **Slovenian commercial companies as a whole** reported a loss for 2001. However, this was primarily due to the revaluation of tangible fixed assets in some companies operating in mining, and in electricity, gas and water supply. If this factor were ignored, the difference between net profit and net loss for 2001 would be positive and roughly at the level of 2000. Like in 2000, the net business results were negatively affected by a deficit at the level of financial revenues and expenses, with the deficit increasing compared to the year before. Another reason was the shrinking of excess extraordinary revenues over expenses. Net operating profits, however, increased (this trend having been maintained since 1996).

Companies in **agriculture** reported a positive difference between net profit and net loss for the 2001 financial year. This was mainly the result of excess extraordinary revenues over expenses, while net losses were seen at both the financial and operating levels. Operating efficiency worsened further, and business results would have been even poorer if state aid to agriculture had not been raised. Unlike agricultural companies, those engaged in **fishing** reported a negative difference between net profit and net loss.

The main part of **mining**, i.e. companies dealing with energy (mainly coal mining), reported a loss throughout the last six years, whereas the non-energy part of mining reported a profit. In addition to reducing economic activity in coal mining, with several coal mines having been closed, tangible fixed assets were revalued in 2001, leading to a significant increase in losses. By reassessing the value of assets, the Government wanted to provide firmer foundations for future operations of public utilities in the activity of **electricity, gas and water supply** (by reducing costs as well as burdens caused by stranded investment). This resulted in a high negative difference between net profit and net loss, totalling SIT 398.1 billion, because the carrying amount of operating fixed assets was reduced.

In 2001, **manufacturing** companies recorded positive net business results (the difference between net profit and net loss) for the fifth year running, but they were slightly lower than the year before. The number of employees rose after having fallen in 2000. The operations of manufacturing companies were negatively affected by the weak domestic and foreign demand, which led to a slight fall in net operating profits compared to 2000. A significantly stronger impact on overall performance came from the negative balance in financial revenues and expenses (the same as in 2000), which climbed by 16% in nominal terms from 2000. The relatively high financial expenses caused by borrowing in previous and current years slashed total net operating profits by over 50%. The bottom-line performance was somewhat improved by the positive difference between extraordinary revenues and expenses. Looking at individual activities, we can see that the trend of a growing number of subsectors achieving a positive difference between net profit and net loss reversed after having strengthened in 2000. Hence, seven out of 23 manufacturing subsectors (four in 2000) reported a negative difference between net profit and net loss for 2001. As far as export orientation is concerned, the subdued activity in the international economic environment led to the biggest falls in performance in moderate exporters (50%-70% export orientation), slightly lower falls were seen in extensive exporters (over 70% export orientation), while the least impact was felt in domestic-market-oriented companies (less than 50% of their revenues were earned in foreign markets).

Companies operating in **construction** considerably strengthened their activities in the 1995-2001 period. This was primarily the result of the strong dynamics of motorway construction in Slovenia in the second half of the nineties, whereas in 1999 construction was accelerated by the tax reform carried out in the middle of the year. This was reflected in business results, with construction companies reporting the biggest profits in 1999, but performance declined thereafter. In 2001, the positive difference between net profit and net loss was largely the result of high extraordinary revenues, as companies recorded a loss at the level of regular operations. A net operating loss was reported in both main subsectors: the construction of highways, roads, airfields and sport facilities, and building and civil engineering.

Companies from **wholesale and retail trade** further improved their performance in 2001. Even though the number of companies had declined since 1998, the number of employees increased in 2001 for the second year running, suggesting that activities of the existing companies had strengthened. Performance was improved by both increased revenues from domestic sales (mainly companies from wholesale on a fee or contract basis, except fuels) and sales in foreign markets (sales of motor vehicles and some activities within retail trade). Wholesale and retail trade companies were also characterised by labour productivity growth that exceeded the average of all companies, and they achieved the best results as regards export orientation, operating efficiency, and cost efficiency in 2001 relative to the 1995-2001 period.

Companies from the **hotels and restaurants** sector had reported a negative difference between net profit and net loss since 1995, but the difference was the lowest in 2001. Strong investment activity seen over the last few years produced some results, as companies generated a net operating profit in 2001 for the first time over the last seven years. Improvement in performance is also suggested by employment figures, with employment growing for the third consecutive year, and growth in productivity measured by value added per employee. Cost-efficiency indicators also point to a better performance over the last three years. A breakdown by subsectors reveals that performance was primarily boosted by hotels, which for the first time reported a positive difference between net profit and net loss in 2001. The same was seen in bars, while restaurants again saw a negative difference between net profit and net loss.

In **transport, storage and communications** company performance declined significantly in 2001, even though business results were still positive and totalled SIT 8.4 billion. Telecommunications saw the biggest fall in performance, with a positive difference between net profit and net loss of SIT 4.2 billion in 2000 falling to a negative difference of SIT 3.2 billion in 2001. Railway transport again operated worse than the year before, as the negative difference between net profit and net loss almost doubled to SIT 4.6 billion. Within less important activities, a big loss was reported by cableways and ski lifts. On the other hand, performance was improved by other transport agencies (including forwarding), cargo handling, freight transport by road, urban and suburban scheduled passenger transport, and public postal services.

Real estate, renting and business services are one of the fast-growing sectors of the Slovenian economy. In 2001, companies from this activity reported the highest net operating profit so far, suggesting that favourable trends seen in some subsectors strengthened further (letting of own property, software consultancy and supply, legal consultancy, accounting and tax consultancy, advertising). Companies reported

a big positive difference between net profit and net loss which was, like before, primarily the result of financial revenues and expenses of companies from business and management consultancy, and the activities of holdings. Last year's excellent performance helped companies from business services to further increase their shares in the overall composition of employment and value added.

Companies whose core business is **other community, social and personal services** ended the 2001 financial year with the highest positive difference between net profit and net loss in the last seven years. The driving force remained those companies involved in lotteries and gambling. Dynamic productivity growth typical of this activity continued in 2001, while the best performing companies were those engaged in gambling and betting games, sanitation, and sporting activities. New high-performers in 2001 included companies from the film and video industry.

1. Uvod

Po treh letih pozitivnega poslovanja so v letu 2001 gospodarske družbe poslovno leto zaključile negativno. Neto čista izguba poslovnega leta (razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo poslovnega leta) je znašala 299.4 milijarde SIT, kar je najslabši poslovni rezultat v zadnjih sedmih letih, odkar razpolagamo s primerljivimi podatki. Vendar je negativni poslovni izid v glavnem posledica dejstva, da je bila na podlagi sklepa Vlade RS na novo ocenjena realna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev v petnajstih družbah iz dejavnosti rudarstva (C) in dejavnosti oskrba z elektriko, plinom in vodo (E), ki so v večinski lasti države. Rezultat cenitve je bilo precejšnje zmanjšanje neodpisane vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev v teh družbah, saj so se nabavne cene tovrstnih sredstev na svetovnem trgu zmanjšale. S tem se je v skladu s slovenskimi računovodskimi standardi povečala amortizacija v teh družbah, kar je poslabšalo njihov poslovni rezultat. Če iz agregata gospodarskih družb izločimo omenjenih petnajst družb, pa ugotovimo, da je bil lanski **neto čisti**

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v Sloveniji

	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2001 ²
Število gospodarskih družb	35,786	36,717	37,585	37,553	37,695	37,210	37,195
Število zaposlenih	467,238	460,376	459,094	463,481	468,677	473,447	463,032
Neto čisti dobiček / izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-60,417	-3,868	36,536	119,521	117,520	-299,443	115,094
VELIKOST PODJETJA							
Sredstva / podjetje, v mio SIT	173.9	201.0	217.3	249.4	287.6	327.1	308.0
Število zaposlenih / podjetje	13.1	12.5	12.2	12.3	12.4	12.7	12.4
KAPITALNA INTENZIVNOST							
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	12,963	14,776	16,933	18,913	21,555	24,303.6	
GOSPODARNOST							
Ekonomičnost poslovanja	0.998	1.008	1.010	1.013	1.016	0.978	1.018
DONOSNOST							
Donosnost sredstev, v %	-1.0	-0.1	0.5	1.4	1.2	-2.6	
Donosnost prodaje, v %	-1.1	-0.1	0.5	1.5	1.3	-3.0	1.2
PRODUKTIVNOST							
Produktivnost dela, v 000 SIT	11,372	13,184	14,467	15,911		20,132	19,797
Dodana vrednost / zaposl., v 000 SIT	2,713	3,205	3,536	3,916	4,365	4,843	4,751
STROŠKOVNA UČINKOVITOST							
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	1,940	2,178	2,382	2,603	2,892	3,210	3,188
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	71.5	68.0	67.4	66.5	66.3	66.3	67.1
FINANČNA STRUKTURA							
Delež dolga v virih sredstev, v %	45.4	48.4	48.4	49.5	51.4	52.9	54.9
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	30.0	28.9	28.4	28.9	29.5	28.9	30.1
FINANČNO KRITJE SREDSTEV							
Kapital. pokritost stalnih sredstev, v %	84.6	78.8	79.1	78.5	76.1	73.5	72.2
Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog, v %	90.6	91.5	92.7	93.7	93.5	94.5	94.2
IZVOZNA USMERJENOST							
Delež izvoza v prodaji, v %	24.3	25.9	26.2	24.6	27.1	28.1	29.0

Vir podatkov: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

Opombi: ¹ razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo poslovnega leta, ² brez petnajstih družb iz dejavnosti rudarstvo ter oskrba z elektriko, plinom in vodo, kjer je prišlo zaradi cenitve realne vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev do občutnega zmanjšanja neodpisane vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev.

poslovni rezultat pozitiven (115.1 milijarde SIT), vendar za 2.4 milijarde SIT oziroma nominalno za 2.1% nižji kot v predhodnem letu, kar pomeni, da se je lani nadaljeval trend stagnacije (rahlega zmanjševanja) neto čistega dobička poslovnega leta, ki je bil značilen že za leto 2000 (gl. Kmet et al, 2001, str. 13). Podobno kot v letu 2000 je tudi lani na neto poslovni izid negativno vplival **primanjkljaj na ravni prihodkov in odhodkov od financiranja**. Presežek finančnih odhodkov nad prihodki se je po rekordni rasti v letu 2000 (159-odstotna nominalna rast) lani nominalno povečal še za dobrih 18%, pred tem pa se je od leta 1997 dalje zmanjševal. Na odhodkovni strani se je nadaljevala rast stroškov obresti in drugih odhodkov financiranja, kar je povezano z nadaljnjo rastjo zadolženosti v lanskem letu (gl. Tabela 1). Že drugo leto zapored pa so se lani občutno povečali tudi odpisi finančnih naložb, ki sicer predstavljajo le petino vseh finančnih odhodkov agregata gospodarskih družb. Naslednji razlog stagnacije neto poslovnega izida v lanskem letu je zmanjšanje **presežka izrednih prihodkov nad odhodki, neto dobiček iz poslovanja** pa se je lani ponovno povečal (povečuje se že od leta 1996 dalje). Na rast poslovnih prihodkov so najmočnejše vplivali prihodki od prodaje na tujem trgu, ki so lani ponovno rasli hitreje od prihodkov od prodaje doma (izvozna usmerjenost agregata gospodarskih družb je tako še nekoliko preseгла lanskoletno rekordno raven; gl. Tabela 1). Kljub upočasnjeni konjunkturi v Evropski uniji, kamor Slovenija izvozi dobrih 60% blaga, se je namreč tudi lani nadaljevalo preusmerjanje blagovne menjave na trge nekdanje Jugoslavije ter v Rusijo, značilno že za leto 2000 (gl. Pomladansko poročilo UMAR, 2002, str. 149). Na odhodkovni strani smo bili še vedno priča relativno visoki rasti stroškov za vmesno porabo (stroški materiala, blaga in storitev ter drugi odhodki poslovanja), tako da se je po povečanju v letu 2000 lani ohranil nespremenjen delež vmesne porabe v kosmatem donosu iz poslovanja (dobrih 76%), ki se je sicer vse od leta 1996 dalje postopno zmanjševal. Prekinitev zmanjševanja razmerja med vmesno porabo in kosmatim donosom iz poslovanja zlasti lahko pripisujemo neugodnim cenovnim gibanjem v letih 2000 in 2001 (gl. Pomladansko poročilo UMAR, 2002, str. 75 - 81).

Tabela 2: Delež dodane vrednosti gospodarskih družb v skupni dodani vrednosti področja dejavnosti v letu 2001

Področje dejavnosti		Delež, v %
	SKUPAJ	57.8
A	Kmetijstvo, lov in gozdarstvo	24.3
B	Ribištvo	62.4
C	Rudarstvo	74.3
D	Predelovalne dejavnosti	90.7
E	Oskrba z elektriko, plinom in vodo	85.7
F	Gradbeništvo	59.6
G	Trgovina, popravila motornih vozil	85.8
H	Gostinstvo	34.3
I	Promet, skladiščenje in zveze	74.7
J	Finančno posredništvo ¹	11.1
K	Nepremičnine, najem, poslovne storitve	41.8
L	Javna uprava, obramba, socialno zavarovanje	0.6
M	Izobraževanje	2.0
N	Zdravstvo in socialno varstvo	18.2
O	Druge javne, skupne in osebne storitve	33.3

Vir: lastni izračuni na osnovi podatkov SURS in APP.

Opomba: ¹ brez bank, hranilnic, hranilno-kreditnih služb in zavarovalnic.

Poslovni rezultati agregata gospodarskih družb se torej v zadnjih dveh letih rahlo poslabšujejo. Namen delovnega zvezka ni podrobnejša analiza poslovnih rezultatov na agregatni ravni (več o tem gl. v Novak, 2002), pač pa analiza poslovanja gospodarskih družb po sektorjih. Pri tem so izvzeta tista področja Standardne klasifikacije dejavnosti, kjer predstavljajo gospodarske družbe zanemarljivo majhen delež v skupno ustvarjeni dodani vrednosti področja (gl. Tabela 2). Tako delovni zvezek ne obravnava poslovanja gospodarskih družb dejavnosti uprave, obrambe in obveznega socialnega zavarovanja (L), izobraževanja (M) ter zdravstva in socialnega varstva (N). Prav tako predmet analize ni področje finančnega posredništva (J), saj imajo gospodarske družbe, ki predstavljajo večji del dodane vrednosti področja (banke in zavarovalnice), zaradi specifik svoje poslovanja posebne računovodske izkaze (več o njihovem poslovanju gl. Pomladansko poročilo UMAR, 2002).

Za analizo poslovanja gospodarskih družb po sektorjih so nam kot vir podatkov služili statistični podatki iz bilance stanja in uspeha za leta od 1995 do 2001. Posamezni sektor oziroma njegove podskupine, kot jih definira Standardna klasifikacija dejavnosti, smo analizirali na podlagi agregatnih podatkov za celotni sektor oziroma njegove podskupine. To pomeni, da izračunani poslovni rezultati in ostali kazalci ne predstavljajo aritmetičnega povprečja kazalcev vseh gospodarskih družb v določenem sektorju oziroma podskupini, ampak gre za tehtano povprečje, kjer je upoštevan vpliv velikosti podjetja na rezultat preučevanega sektorja oziroma podskupine. Metodologija izračuna v analizi uporabljenih kazalcev je razvidna iz priloge.

2. Analiza poslovanja sektorjev

Gospodarske družbe so v letu 2001 ustvarile približno 60% dodane vrednosti slovenskega gospodarstva. Med gospodarskimi družbami ustvarijo največ dodane vrednosti v družbah predelovalnih dejavnosti (42.8% v letu 2001), sledijo trgovinske gospodarske družbe s 17.2% dodane vrednosti vseh gospodarskih družb ter družbe prometa, skladiščenja in zvez, ki so lani k dodani vrednosti vseh slovenskih družb prispevale 10.2%. Družbe iz ostalih dejavnosti ustvarijo manj kot 10% dodane vrednosti agregata gospodarskih družb. V nadaljevanju sledi pregled poslovanja gospodarskih družb po posameznih dejavnostih. Poudarek je na analizi kazalcev uspešnosti poslovanja v letu 2001.

2.1. Kmetijstvo, lov, gozdarstvo

S področja **kmetijstva, lova in gozdarstva (področje dejavnosti A)** je statistične podatke iz bilance stanja in bilance uspeha za leto 2001 Agenciji RS za plačilni promet oddalo 469 gospodarskih družb (404 iz oddelka 01 – kmetijstvo in lov, 65 iz

Tabela 3: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v kmetijstvu, lovu in gozdarstvu

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	382	401	397	382	499	469
Število zaposlenih	8,390	8,919	8,300	6,740	9,068	7,708
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-1,364	-110	121	-689	673	1,785
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	231.8	258.3	265.9	256.1	321.4	335.3
Število zaposlenih / podjetje	22.0	22.2	20.9	17.6	18.2	16.4
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	10,700	10,769	12,597	15,088	17,685	20,605
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	0.988	0.993	0.992	0.997	0.998	0.993
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	-1.5	-0,1	0.1	-0.7	0.4	1.2
Donosnost prodaje, v %	-1.8	-0.1	0.1	-0.9	0.4	1.2
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	8,253	8,988	9,693	10,108	15,744	17,836
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	2,624	2,786	3,082	3,192	3,526	3,909
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	2,010	2,178	2,402	2,576	2,743	3,027
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	76.6	78.2	77.9	80.7	77.8	77.4
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	31.7	33.8	32.5	31.5	36.3	35.1
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	19.2	19.6	20.1	19.8	26.5	24.2
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	104.4	103.6	106.9	103.4	98.7	100.1
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	99.7	100.2	102.1	99.9	91.8	95.7
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	10.2	12.1	10.5	6.0	4.4	5.5

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

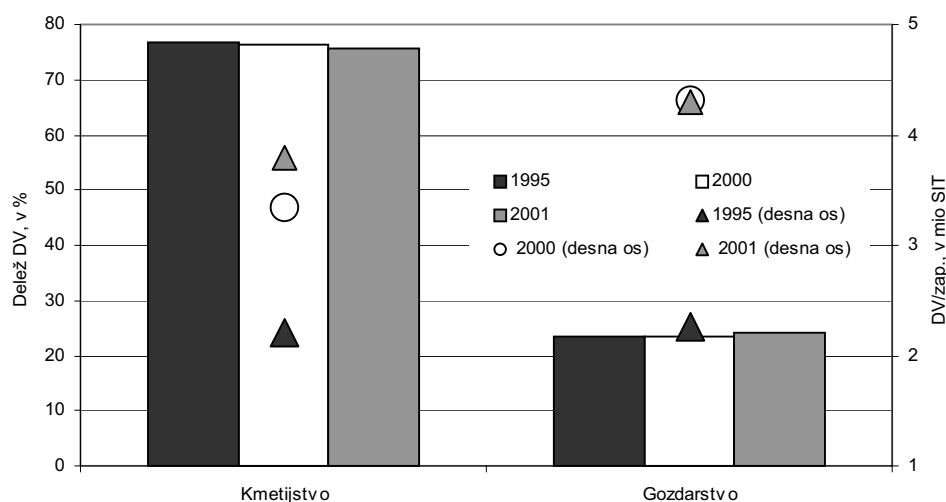
oddelka 02 – gozdarstvo). To je za 6% manj kot za leto 2000 (28 gospodarskih družb manj iz oddelka kmetijstva in lova in 2 manj iz oddelka gozdarstva), ko je statistične podatke glede na leta prej oddalo izjemno veliko gospodarskih družb s tega področja.

Te gospodarske družbe so skupno zaposlovale 7,708 delavcev (oddelek 01 6,013, oddelek 02 pa 1,695), oz. kar 15% manj kot leto prej, kar pomeni 1.6% vseh zaposlenih v gospodarskih družbah v Republiki Sloveniji (v letu 2000 je bil ta delež 1.9-odstoten). Tudi povprečno število zaposlenih v kmetijskih in gozdarskih družbah se na dolgi rok vztrajno zmanjšuje: v zadnjem letu je bilo v povprečju v eni družbi zaposlenih le še 16.4 delavcev, kar je najmanj po letu 1995 (25.6 delavcev). Povprečna gospodarska družba s področja kmetijstva, lova in gozdarstva je po številu zaposlenih tako le še za četrtno večja od povprečne gospodarske družbe v Sloveniji, v letu 1995 pa je povprečje gospodarskih družb presejala kar za dobre tri četrtine. V zadnjem poslovnem letu se je število zaposlenih zmanjšalo v treh skupinah, ki sicer zaposlujejo večino delavcev te dejavnosti (pridelovanje kmetijskih rastlin, živinoreja in mešano kmetijstvo), v ostalih dveh (storitve in lov), kjer je povprečno število zaposlenih manjše, pa se je celo nekoliko povečalo.

Na postopno zmanjševanje velikosti povprečne gospodarske družbe s področja kmetijstva, lova in gozdarstva kaže tudi kazalec višine sredstev na podjetje. V letu 2001 je tako povprečna gospodarska družba te dejavnosti imela le še za 2.5% višjo vrednost sredstev kot v povprečju vse gospodarske družbe (v letu 2000 za 12%, v letu 1995 za 43% več). Kljub zmanjševanju povprečnega števila zaposlenih na podjetje pa je kapitalna intenzivnost kmetijskih in gozdarskih gospodarskih družb še vedno pod povprečjem vseh družb, vendar se razlika z leti zmanjšuje. V letu 2001 je 7,708 zaposlenih v dejavnosti gospodarilo s 157.3 mrd SIT sredstev, kar pomeni, da so gospodarske družbe s področja kmetijstva, lova in gozdarstva po višini sredstev na zaposlenega za povprečjem vseh gospodarskih družb zaostajale za 15% (v letu 2000 za 18%).

Zaposleni v dejavnosti so poslovno leto 2001 kljub za kmetijsko proizvodnjo vremensko neugodnim pogojem (suša katastrofalnih razsežnosti, podobno kot v letu prej) ponovno zaključili z neto čistim dobičkom v višini 1,787 mio SIT (v letu

Slika 1: **Struktura dodane vrednosti (DV) in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti kmetijstva, lova in gozdarstva**

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

prej 673 mio SIT). Dobiček je rezultat pozitivnega izida na področju izrednih dogodkov (3.5 mio SIT, v letu prej 2.4 mio SIT), in negativnega izida tako iz financiranja kot tudi iz poslovanja. Ekonomičnost poslovanja, merjena z razmerjem med poslovnimi prihodki in poslovnimi odhodki, se je v letu 2001 poslabšala. V letu 2000 je bila že dokaj visoka (0.998), a je v letu 2001 padla na raven iz let 1998 in 1997 (0.993). Rezultat poslovanja bi bil nedvomno še slabši brez ponovno močno povečanih državnih pomoči¹ v tem letu. Tako kot v letu prej sta poslovno leto z neto čistim dobičkom zaključila oba oddelka; kmetijstvo, lov, storitve (oddelek 01) s 1,285 mio SIT (v letu 2000 le 185 mio SIT) in gozdarstvo (oddelek 02) s 500 mio SIT (v letu 2000 488 mio SIT).

Gospodarske družbe s področja kmetijstva, gozdarstva in lova, ki so oddale statistične podatke iz bilance stanja in bilance uspeha za leto 2001, so v tem letu ustvarile 30.1 mrd SIT dodane vrednosti (24 % vse dodane vrednosti dejavnosti kmetijstva, lova in gozdarstva), od tega tri četrtine kmetijstvo in lov (oddelek 01), ostalo pa gozdarstvo (oddelek 02). Dodana vrednost na zaposlenega je nizka, poleg tega pa tudi iz leta v leto bolj zaostaja za povprečjem vseh gospodarskih družb; v letu 2001 je bil ta zaostanek že več kot 19-odstoten. Več kot tri četrtine dodane vrednosti predstavljajo stroški dela. Čeprav se njihov delež v dodani vrednosti v zadnjih letih postopno znižuje (v letu 2001 77.4%, v letu 1995 81.7%), je ta kljub temu še vedno za skoraj 17 strukturnih točk višji kot v povprečju vseh gospodarskih družb, kar kaže na to, da je primarna dejavnost še vedno visoko delovno intenzivna. Stroški dela na zaposlenega pa so nizki in za povprečjem gospodarskih družb vse bolj zaostajajo; 3.027 mio SIT predstavlja le še 94% stroškov dela na zaposlenega v vseh gospodarskih družbah. Eden izmed vzrokov za zaostanek je verjetno tudi v nizki izobrazbeni ravni zaposlenih.

V letu 2001 so kmetijske in gozdarske gospodarske družbe bistveno povečale donosnost sredstev in prodaje, ki je dosegla najvišjo vrednost (1.2%) v obravnavanem obdobju (1995–2001). Nekoliko se je izboljšala tudi v prejšnjem letu poslabšana finančna struktura. Delež dolga v virih sredstev se je s 36.3% znižal na 35.1%, delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev pa s 26.5% na 24.2%. Izboljšalo se je tudi v letu prej poslabšano finančno kritje sredstev. Delež izvoza v prodaji pa ostaja kljub povečanju nizek in ne dosega niti polovice deleža iz leta 1997.

Število gospodarskih družb s področja kmetijstva, lova in gozdarstva se je po razmeroma visoki rasti v letu 2000 lani zmanjšalo za 6%, število zaposlenih v teh družbah pa kar za 15%. Na upadanje velikosti povprečne kmetijske in gozdarske družbe pa poleg števila zaposlenih na podjetje kaže tudi kazalec višine sredstev na podjetje. Poslovno leto 2001 so kmetijske gospodarske družbe zaključile z neto čistim dobičkom, ki pa je bil v glavnem rezultat presežka prihodkov nad odhodki od izrednih dogodkov, saj je bila tako na ravni poslovanja kot na ravni financiranja realizirana neto izguba. Ekonomičnost poslovanja se je lani še poslabšala, najverjetneje pa bi bili rezultati poslovanja še slabši brez lani ponovno povišanih sredstev državnih pomoči kmetijstvu.

¹ Obseg državnih pomoči gospodarskim družbam iz statističnih podatkov iz bilance stanja in bilance uspeha ni razviden, skupna vsota državne pomoči kmetijstvu v letu 2001 pa je znašala skoraj 46 mrd SIT. Znesek pomeni skoraj 37% skupne dodane vrednosti dejavnosti, kar je največ med vsemi dejavnostmi, ki prejemajo državne pomoči. Delež je predvsem v zadnjih letih občutno narasel zaradi izvajanja reforme kmetijske politike. Še v letu 1998 je bil le 14-odstoten (več o tem v: Kovač M., 2002).

2.2. Ribišтво

S področja ribištvva (področje dejavnosti B) je statistične podatke iz bilance stanja in bilance uspeha za leto 2001 oddalo 21 gospodarskih družb, kar je tri več od povprečnega letnega števila ribiških družb v obdobju 1995–2000. Kljub temu je bilo v njih skupno zaposlenih le 115 delavcev, to je 11 manj kot v letu prej. Povprečno število zaposlenih na podjetje se je torej v zadnjem letu od 7 znižalo na 5,5, kar je najmanj po letu 1995. Povprečna ribiška družba je v letu 2001 gospodarila z 78 mio SIT sredstev, kar predstavlja le še slabo četrtno (v letu 2000 29%, v letu 1995 52%) vrednosti sredstev, s katerimi je gospodarila povprečna gospodarska družba v Sloveniji. Zmanjševanje teh gospodarskih družb, ki je, merjeno z obema kazalcema, prisotno že vsa zadnja leta, se je torej nadaljevalo tudi v letu 2001.

Gospodarske družbe s področja ribištvva so poslovno leto 2001 po pozitivnem zaključku v letu prej zaključile z 12,7 mio SIT neto čiste izgube. V letu 2001 se je poslabšala tudi ekonomičnost poslovanja, ki pa ni bila najnižja v zadnjih letih (še nižja je bila v letih 1999 in 1997). Poslabšala se je tudi za dejavnost značila nizka produktivnost dela: zaposleni je v povprečju ustvaril le 14,5 mio SIT prihodkov od prodaje, kar je že več kot četrtno manj (v letu 2000 20% manj), kot jih je v povprečju ustvaril

Tabela 4: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v ribištvu

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	18	19	18	17	18	21
Število zaposlenih	145	140	116	128	126	115
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-15	-53	16	-55	11	-13
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	97,2	83,7	82,3	94,4	82,0	77,9
Število zaposlenih / podjetje	8,1	7,4	6,4	7,5	7,0	5,5
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	11,665	11,927	13,241	12,057	11,720	13,535
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	1,015	0,867	0,988	0,912	0,944	0,931
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	-0,9	-3,2	1,1	-3,6	0,8	-0,8
Donosnost prodaje, v %	-1,0	-3,0	1,0	-2,9	0,6	-0,7
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	9,398	10,326	12,993	13,472	14,533	14,511
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	2,735	1,717	3,213	2,794	2,517	2,497
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	1,894	2,204	2,514	2,564	2,617	2,807
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	67,6	128,4	78,3	91,7	104,0	112,4
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	34,1	54,0	63,7	70,1	54,2	56,1
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	27,8	42,4	42,7	50,3	46,4	45,8
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	139,4	96,1	85,8	62,8	85,9	75,9
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	100,4	77,2	83,0	67,0	68,6	69,7
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	2,4	1,5	1,7	0,6	3,2	2,3

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

zaposleni v gospodarskih družbah skupaj. Prav tako se je poslabšala dodana vrednost na zaposlenega in je znašala le dobro polovico vrednosti (v letu 2000 58%), dosežene v povprečju gospodarskih družb skupaj. Od skupno ustvarjenih 460 mio SIT dodane vrednosti celotne dejavnosti ribištva v letu 2001 so gospodarske družbe te dejavnosti ustvarile 287 mio SIT, torej 62%, kar pa je več kot leto prej (v 2000 59%).

Finančna struktura in tudi finančno kritje sredstev sta se po enem kazalcu izboljšala, po drugem pa poslabšala. Delež dolga v virih sredstev se je povečal od 54.2% na 56.1%, razmeroma visok delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev pa zmanjšal od 46.4% na 45.8%. Zmanjšala se je tudi kapitalska pokritost stalnih sredstev, za 10 odstotnih točk, le nekoliko pa povečala sicer nizka dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog.

Ribištvo je dejavnost, ki se v Sloveniji po osamosvojitvi sooča z mnogimi težavami, možnosti razvoja pa že skorajda ni. Gospodarske družbe s tega področja so poslovno leto 2001 zaključile z neto izgubo poslovnega leta. Nadaljevalo se je zmanjševanje velikosti povprečne ribiške družbe, merjeno s številom zaposlenih in z višino sredstev na podjetje. Na poslabševanje stanja v ribištvu kaže tudi niz kazalcev, kot so gospodarnost, donosnost, produktivnost, stroškovna učinkovitost, delno pa tudi finančna struktura in finančno kritje sredstev.

2.3. Rudarstvo

Statistične podatke iz bilance stanja in bilance uspeha je v letu 2001 Agenciji RS za plačilni promet predložilo 52 gospodarskih družb s področja **rudarstva (področje dejavnosti C)**. 4,994 zaposlenih v tej dejavnosti je gospodarilo s 84.4 mrd SIT sredstev, ustvarilo 50.1 mrd SIT poslovnih prihodkov, 72.3 mrd SIT poslovnih odhodkov, poslovno leto pa so zaključili s 50.1 mrd SIT neto čiste izgube poslovnega leta. Dodana vrednost dejavnosti je znašala 27.0 mrd SIT, od tega stroški dela 22.3 mrd SIT (83%). Gospodarske družbe v rudarstvu so ustvarile 74.3% celotne dodane vrednosti v rudarstvu.

Visoka izguba dejavnosti rudarstva je posledica sklepa Vlade RS z dne 14. 5. 2001 o novem ovrednotenju opredmetenih osnovnih sredstev (nepremičnin, strojev, opreme) v dveh gospodarskih družbah iz dejavnosti pridobivanja rjavega premoga in lignita (in 13 družbah dejavnosti oskrbe z elektriko, gl. dejavnost E). Družbe so morale za zmanjšanje vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev dodatno obračunati amortizacijo, s tem pa so odhodki močno presegle prihodke. Poslovni prihodki so v dejavnosti rudarstva v letu 2001 pokrili le 69% poslovnih odhodkov, neto čista izguba poslovnega leta je presegla 48% vrednosti sredstev in 96% vrednosti v tem letu ustvarjenih celotnih prihodkov. Povprečna gospodarska družba s področja rudarstva je, po znižanju vrednosti sredstev v dejavnosti, okoli 5-krat večja od povprečne v vseh dejavnostih po obsegu sredstev, s katerimi razpolaga (v letu 2000 je bila še 9-krat večja), in manj kot 8-krat večja (v letu 2000 še 11-krat večja) po številu zaposlenih. Stroški dela na zaposlenega v rudarstvu za 39% presegajo povprečne v vseh gospodarskih družbah, kar je deloma gotovo povezano s težavnostjo in nevarnostjo rudarskega poklica.

Tabela 5: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v rudarstvu

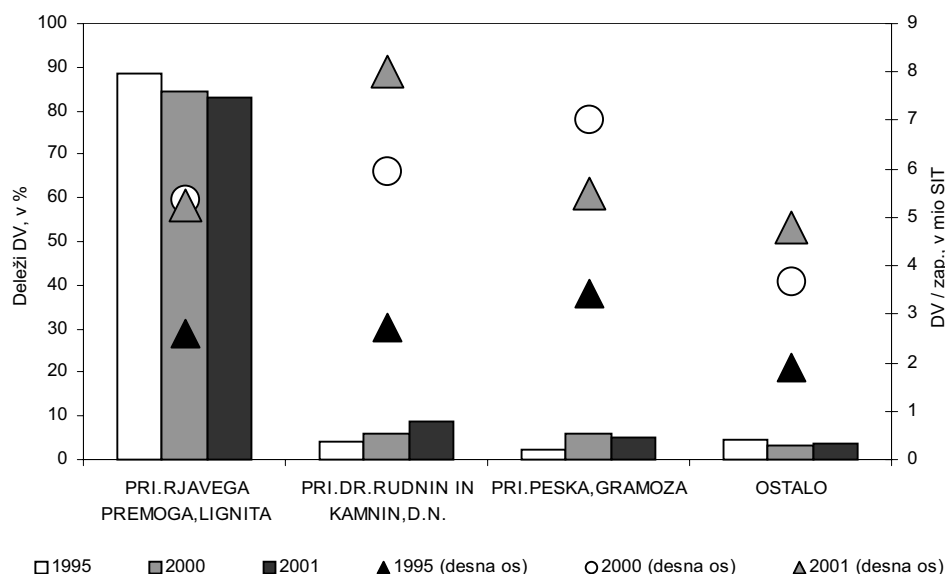
	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	42	42	42	48	50	52
Število zaposlenih	7,084	6,782	6,683	6,551	5,310	4,994
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-5,114	-3,129	-1,437	-4,615	-3,082	-50,147
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	2,352.7	2,520.1	2,639.9	2,475.4	2,479.1	1,622.5
Število zaposlenih / podjetje	168.7	161.5	159.1	136.5	106.2	96.0
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	13,046	15,088	16,214	17,531	22,860	20,858
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	0.932	0.960	0.999	0.983	0.988	0.693
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	-5.5	-3.1	-1.3	-4.0	-2.5	-48.1
Donosnost prodaje, v %	-13.4	-7.2	-3.0	-9.4	-6.1	-96.4
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	5,245	6,179	6,874	7,280	9,259	10,040
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	3,422	3,936	4,365	4,541	5,404	5,415
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	2,747	3,035	3,207	3,484	3,959	4,463
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	80.3	77.1	73.5	76.7	73.3	82.4
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	13.7	15.2	14.5	16.4	14.3	24.5
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	9.8	8.7	8.7	10.7	10.7	16.5
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	96.6	96.4	97.6	96.7	100.7	98.8
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	96.1	99.5	99.9	98.9	99.7	102.4
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	2.5	2.4	3.0	3.3	3.9	4.1

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

Od leta 1995 do leta 2001 se je zaposlenost v rudarstvu znižala za skoraj 43%, predvsem zaradi postopnega zapiranja nekaterih rudnikov (rjavi premog, uranova ruda). Samo v letu 2001 se je v primerjavi z letom poprej zaposlenost zmanjšala za 316 delavcev. Energetski del rudarstva je bil vsa leta kriv za neto čisto izgubo dejavnosti (neenergetski del je vseskozi posloval pozitivno), ki se je leta 2000 v primerjavi z letom 1999 sicer nominalno za tretjino znižala, lani pa se je zaradi novega ovrednotenja sredstev za prek 16-krat povečala.

Pridobivanje energetskih surovin (podpodročje CA) vključuje dva delujoča rudnika lignita in rjavega premoga ter nekaj rudnikov v zapiranju (sem sodi tudi Rudnik urana Žirovski vrh v zapiranju). V okviru tega podpodročja je največja dejavnost *pridobivanje rjavega premoga in lignita*. V letu 2000 je v tej dejavnosti vrednost opredmetenih osnovnih sredstev znašala 79.4 mrd SIT, po prevrednotenju, ki ga je odobrila vlada, pa se je vrednost teh sredstev v letu 2001 znižala za skoraj 52%, na 38.3 mrd SIT. Zato je bilo potrebno obračunati prek 4-krat višjo amortizacijo, ki je v letu 2001 znašala 25.1 mrd SIT. V letu 2000 izkazano neto čisto izgubo v tej dejavnosti v višini 1,928 mio SIT je v letu 2001 zamenjala 48.6-milijardna. Obseg dejavnosti se krči, zaposlenost upada, dodana vrednost gospodarskih družb

Slika 2: **Struktura dodane vrednosti (DV) in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti rudarstva**

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

pridobivanja energijskih surovin pa se je v zadnjih sedmih letih nominalno povečala le za slabih 13%, v primerjavi z vsemi gospodarskimi družbami, kjer je nominalna rast znašala 105%.

Pridobivanje ostalih rud in kamnin (podpodročje CB) združuje pridobivanje kovinskih rud, kamna, gramoza, peska, morske soli ipd. in je v okviru rudarstva manjša dejavnost (85% gospodarskih družb, 13% zaposlenih in 16% dodane vrednosti). V zadnjih sedmih letih opažamo veliko nihanje v zaposlenosti v dejavnosti. V letu 1995 je bilo 944 zaposlenih, v letu 1997 se je zaposlenost znižala na 719, v letu 1999 spet zrasla na 1040, lani pa upadla na le 660 zaposlenih. Gospodarske družbe v dejavnosti pridobivanja ostalih rud in kamnin so po velikosti in vrsti drugih kazalcev dosti bolj podobne povprečni slovenski gospodarski družbi. V obdobju 1995 do 2001 je dejavnost vsa leta izkazovala med 103 in 364 mio SIT neto čistega dobička, lani pa je znašal 355 mio SIT.

V rudarstvu je večji, t. i. energetski del (v glavnem premogovništvo), zadnjih šest let vseskozi povzročal izgubo, manjši, neenergetski del pa je posloval pozitivno. Lani se je že siceršnjemu zmanjševanju aktivnosti v premogovništvo (zapiranje rudnikov) pridružilo še novo ovrednotenje opredmetenih osnovnih sredstev, ki je tekočo izgubo še močno povečalo.

2.4. Predelovalne dejavnosti

V letu 2001 je v okviru **predelovalnih dejavnosti (področje dejavnosti D)** poslovalo 6,182 gospodarskih družb, ki kot prevladujoča statusno - pravno oblika v tej dejavnosti ustvarijo 90.7% celotne dodane vrednosti in tako predstavljajo zelo reprezentativen vzorec za preučevanje celotnega področja D. V skupnem številu

Tabela 6: Izbrani finančni kazalci gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	5,876	6,121	6,244	6,283	6,250	6,182
Število zaposlenih	222,889	214,855	211,380	211,616	211,154	212,219
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-45,719	2,053	28,688	60,144	72,097	65,812
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	321.2	350.6	387.3	431.1	479.9	555.3
Število zaposlenih / podjetje	37.9	35.1	33.9	33.7	33.8	34.3
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	8,278	9,386	10,796	12,115	14,738	16,178
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	0.999	1.017	1.016	1.024	1.031	1.027
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	-2.5	0.1	1.3	2.3	2.48	2.01
Donosnost prodaje, v %	-2.3	0.1	1.1	2.2	2.20	1.78
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	8,484	10,249	11,495	12,333	14,690	16,510
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	2,451	2,983	3,275	3,663	4,224	4,627
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	1,824	2,070	2,272	2,477	2,784	3,085
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	74.4	69.4	69.4	67.6	65.9	66.7
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	48.4	48.4	45.9	43.2	43.5	43.9
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	34.1	34.3	32.6	30.6	31.5	31.2
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	87.1	88.3	92.9	98.7	100.0	99.3
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	85.8	86.7	89.8	95.1	94.8	96.1
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	49.7	52.5	53.6	52.4	55.9	57.0

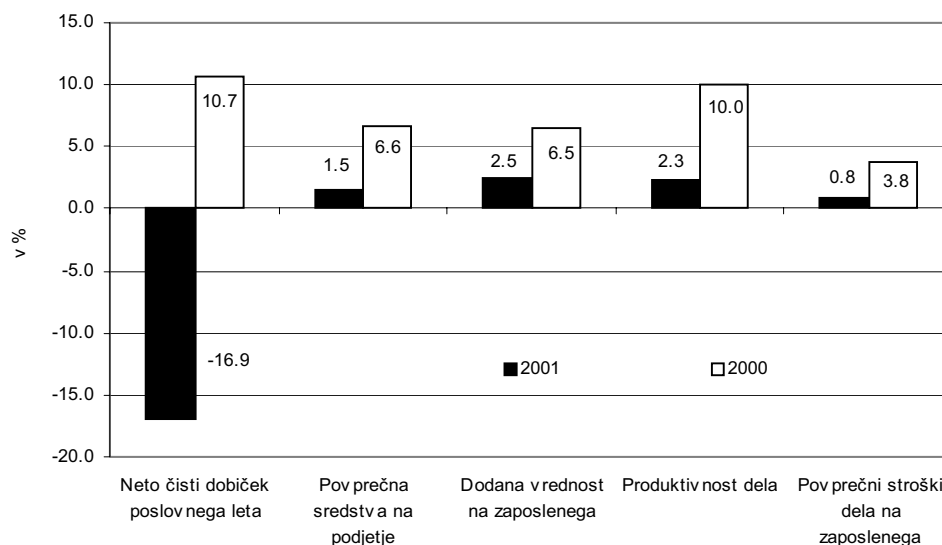
Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

vseh gospodarskih družb v Republiki Sloveniji so imele v letu 2001 gospodarske družbe predelovalnih dejavnosti 16.6-odstotni delež, ki se v zadnjem sedemletnem obdobju (1995–2001) ni bistveno spreminjal in se je gibal med 16 in 17%. V primerjavi z letom 1995 je število gospodarskih družb naraslo za 588 ali 10.5%, glede na predhodno leto pa je bilo njihovo število manjše za 1.1%. Po velikostni strukturi s 94-odstotnim deležem prevladujejo majhna in srednje velika podjetja (MG, 2001), kar je primerljivo s stanjem v Evropski uniji, kjer mala in srednje velika podjetja tvorijo skoraj 99% tržne strukture². Gospodarske družbe, ki se po svoji pretežni dejavnosti uvrščajo v predelovalne dejavnosti, so v letu 2001 ustvarile 42.9% (v letu 1995 43.9%) dodane vrednosti, s 45.0% vseh zaposlenih in 28.2% vseh sredstev pa 38.9% čistega dobička in 10.4% čiste izgube vseh gospodarskih družb v Republiki Sloveniji.

Gospodarske družbe predelovalnih dejavnosti so lani že peto leto zapored dosegle pozitiven neto poslovni rezultat. Neto čisti dobiček poslovnega leta 2001 je dosegel vrednost 65.8 mrd SIT, kar je nominalno za 8.7% manj, upošteva dinamiko rasti

² Več o tem v Moussis, N., European Union; Law, Economy, Politics, 1998, str. 311.

Slika 3: Realne¹ stopnje rasti izbranih kazalcev poslovanja gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti v letih 2001 in 2000

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹Preračun z indeksom rasti cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za predelovalno dejavnost, za dodano vrednost na zaposlenega uporabljen implicitni deflator SURS-a za predelovalno dejavnost.

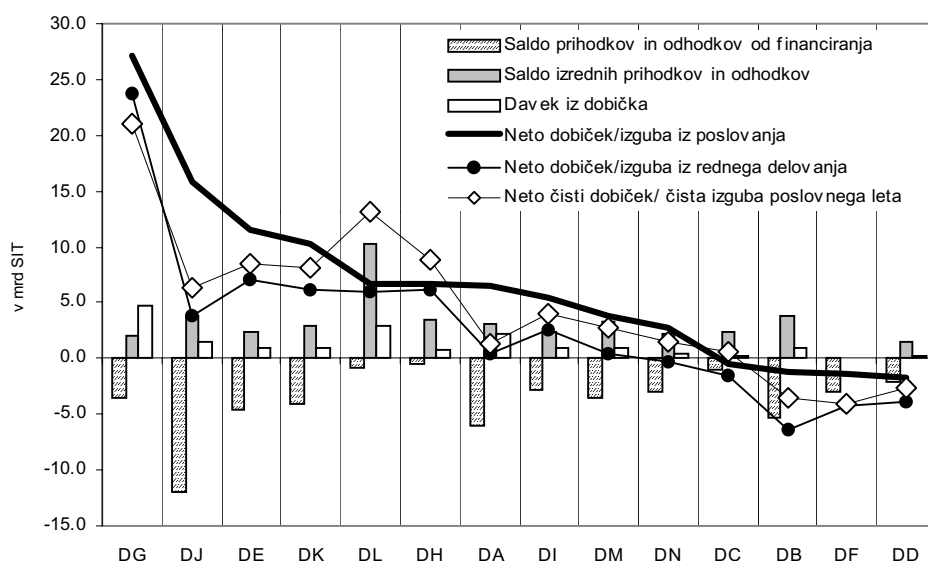
cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za področje predelovalnih dejavnosti, pa realno za 16.9% manj kot v letu 2000. Z zmanjšanjem neto čistega dobička poslovnega leta so se lani poslabšali tudi kazalci profitabilnosti, merjeni z donosnostjo sredstev in prodaje (gl. Tabela 6) ter z donosnostjo kapitala. Donosnost sredstev je v povprečju znašala 2.01% (kar je za 0.47 odstotne točke manj kot leta 2000), donosnost kapitala pa je bila 3.57-odstotna (za 0.8 odstotne točke manj kot leta 2000). Ob sedanjem nivoju kratkoročnih obrestnih mer v Republiki Sloveniji, ki predstavljajo investicijo brez tveganja (po podatkih Banke Slovenije³ je lani realni del obrestne mere za vezane depozite od 181 dni do 1 leta znašal 3.4%), se je z izjemo najdonosnejših dejavnosti (gl. podatkovno prilogo) še dodatno znižala atraktivnost naložb lastniškega kapitala v predelovalne dejavnosti glede na alternativne oblike naložb.

Na poslovanje predelovalnih dejavnosti je lani neugodno vplivalo upočasnjeno domače in tuje povpraševanje⁴, kar se je odrazilo v primerjavi s predhodnim letom v rahlem zmanjšanju neto dobička iz poslovanja (za 1.4 mrd). Bistveno bolj kot poslabšanje poslovanja v osnovni dejavnosti, pa je na lanski skupni poslovni rezultat (podobno kot v letu 2000) vplival negativen saldo prihodkov in odhodkov od financiranja, ki je bil nominalno še za 16% višji kot v letu 2000. Zaradi zadolževanja v preteklih in tekočem letu so tako relativno visoki stroški financiranja neto dobiček iz rednega delovanja več kot prepolovili (na 40 mrd SIT). Končni poslovni rezultat je deloma izboljšala pozitivna razlika med izrednimi prihodki in odhodki.

V letu 2001 so gospodarske družbe predelovalnih dejavnosti ustvarile 981.9 mrd SIT dodane vrednosti in za 90.0 mrd SIT presegle doseženo raven v letu 2000.

³ Bilten Banke Slovenije, januar 2002

⁴ Po podatkih Evropske komisije se je realna rast uvoza v državah EU v povprečju povečala za 0.5%, v naši najpomembnejši zunanjetrgovinski partnerici Nemčiji pa se je celo zmanjšala za 0.3%, kar je glede na leto 2000 prepolovilo rast tujega povpraševanja po slovenskem blagu, ki je približno v 90% proizvedeno v okviru predelovalne industrije. Manj ugodne razmere na domačem trgu pa je zaznamovala nižja rast domačega povpraševanja (Več o tem v: Pomladansko poročilo, UMAR 2002, str. 30 – 35).

Slika 4: **Struktura poslovnega rezultata predelovalnih dejavnosti v letu 2001**

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Legenda: glej podatkovno prilogo.

Podrobnejša analiza lanskega dosežka razkriva, da se je vrednost realizacije (kosmati donos iz poslovanja) v primerjavi s predlanskim povečala za 338.8 mrd SIT (za 12.4%), vrednost vmesne porabe pa skupaj za 298.8 mrd SIT oz. za 13.3%, od tega stroški blaga in storitev za 13.2% in drugi odhodki iz poslovanja za 23.9%. Ob 0.5-odstotni rasti zaposlenosti je dodana vrednost na zaposlenega v tekočih cenah dosegla 4,627 mio SIT, kar je realno⁵ za 2.5% več kot leta 2000. Glavni razlog za relativno nizko rast dodane vrednosti na zaposlenega⁶, ki kot sintetični ekonomski kazalec najustrezneje ovrednoti raven konkurenčnosti in tehnološke opremljenosti proizvodnega procesa v mednarodnem merilu, vidimo v nizki tehnološki zahtevnosti proizvedenega blaga, ki preko ustrezno nizko realiziranih prodajnih cen določa raven prihodkov (velja za celotno analizirano obdobje od leta 1995 do leta 2001), ter v relativno visokem porastu stroškov vmesne porabe. Najverjetneje je takšno stanje vsaj delno posledica premalo intenzivnih procesov optimizacije proizvodnega procesa⁷, na relativno visoko rast stroškov vmesne prabe pa je lani dodatno vplivala tudi visoka rast cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih, ki so se v letu 2001 v povprečju povečali za 8.9% (za področje predelovalne industrije za 9.9%), kar je najvišja rast po letu 1995. Glede na strukturo namena porabe proizvodov so se cene energentov (zlasti zaradi visoke ravni cen surove nafte in njenih derivatov na svetovnem trgu) povišale celo za 15.5%, cene proizvodov za vmesno porabo pa za 12.4%, cene trajnih proizvodov za široko porabo, ki vplivajo predvsem na vrednost prodaje oz. realizacijo, pa so se v letu 2000 v povprečju povišale za 8.0%.

Po izrazitem izboljšanju stroškovne učinkovitosti poslovanja gospodarskih družb v letu 2000 je le-ta lani praktično stagnirala, kar pomeni, da je bil letni prirast ustvarjenega prihodka na zaposlenega skoraj v celoti izničen s porastom stroškov. Ob tem, ko je nominalna stopnja rasti produktivnosti dela, merjena s poslovnimi prihodki na zaposlenega, v letu 2001 znašala 12.3%, stopnja rasti dodane vrednosti

⁵ Uporabljen implicitni deflator SURS-a za predelovalno dejavnost, ki je v letu 2001 zašal 6.9%

⁶ V letu 2000 je realna stopnja rasti dodane vrednosti na zaposlenega znašala 6.5%.

⁷ Kos (2000) navaja devet dejavnikov, ki imajo največji multiplikacijski učinek na povišanje dodane vrednosti v podjetjih in so povezani z optimizacijo proizvodno-poslovnega procesa: povečanje prodajnih cen, zmanjšanje prodajnih provizij, zmanjšanje reklamacij v jamstveni dobi, zmanjšanje zamudnih penalov, zmanjšanje odpadka materiala, zmanjšanje napak in izmeta, manjša poraba električne energije, sprememba delovnih norm, povečanje discipline in timskega dela

na zaposlenega pa precej zaostala za predlanskim povečanjem⁸, so se stroški dela na zaposlenega v letu 2001 nominalno povečali za 10.8%. Takšno razmerje, kjer se skoraj celotni porast produktivnosti nameni za pokrivanje stroškov, ne omogoča veliko manevrskega prostora za vzpodbujanje investicijsko – razvojnih projektov iz lastnih podjetniških virov. To potrjujejo tudi podatki o skromnem povečanju vrednosti opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev v premoženjskih bilancah podjetij v preteklem letu. Vrednost opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev je bila v celotni predelovalni industriji (agregat gospodarskih družb) v letu 2001 nominalno le za 12.3%, vrednost opredmetenih osnovnih sredstev (vštete so tudi nepremičnine) pa za 8.9% višja kot leto poprej⁹. Ob upoštevanju indeksa cen življenjskih potrebščin¹⁰ ali indeksa cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih¹¹ dobimo minimalni realni porast oz. nazadovanje, ki verjetno ne zadošča za sledenje sodobnim tehnološkim trendom, ki jih diktirajo konkurenti iz razvitega sveta.

2.4.1. Poslovanje gospodarskih družb po podpodročjih in oddelkih predelovalnih dejavnosti

Po Standardni klasifikaciji dejavnosti sestavlja področje predelovalnih dejavnosti štirinajst podpodročij, od DA do DN, le-ta pa se naprej delijo v triindvajset oddelkov (od 15 do 37). Pregled po različnih ekonomskih kriterijih (uspešnost poslovanja, izvozna usmerjenost, proizvodni programi, paleta proizvodov idr.) pokaže, da gre za izredno heterogeno panogo. Dobro polovico celotne dodane vrednosti gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti v letu 2001 so proizvedla skupaj štiri podpodročja, in sicer:

- DJ: proizvodnja kovin in kovinskih izdelkov 14.1% (v letu 2000 13.9%),
- DG: proizvodnja kemikalij in kemičnih izdelkov 12.9% (12.6%),
- DL: proizvodnja električne in optične opreme 12.6% (12.4%) ter
- DA: proizvodnja hrane pijač in tobanih izdelkov 10.7% (11.1%).

Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s proizvodnjo kovin in kovinskih izdelkov ter proizvodnjo električne in optične opreme, sodijo s 14.8- in 12.6-odstotnim strukturnim deležem v letu 2001 tudi med štiri največje zaposlovalce v predelovalnih dejavnostih. Skupaj z delovno intenzivno tekstilno industrijo (12.4%) in proizvodnjo strojev in naprav (10.4%) zaposlujejo nekaj desetink odstotka več kot polovico vseh zaposlenih v predelovalnih dejavnostih in ohranjajo položaj iz predhodnega leta.

Podpodročje, ki tako po dodani vrednosti (gl. Slika 5) kot po številu zaposlenih dosega najnižja strukturna deleža, je proizvodnja koksa, naftnih derivatov in jedrskega goriva. Delež te panoge se že več let zmanjšuje, kar se je nadaljevalo tudi lani.

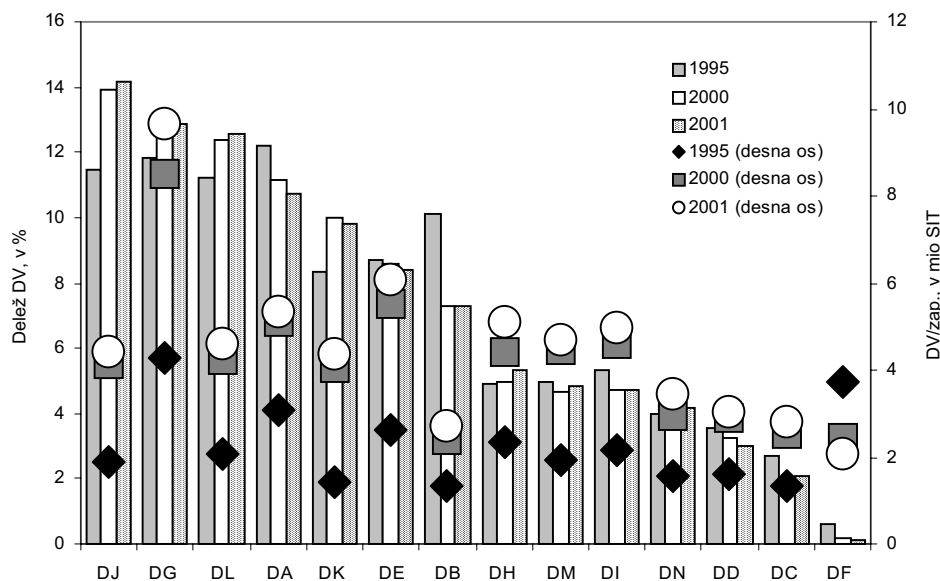
Lani so nadpovprečno rast dodane vrednosti na zaposlenega dosegli v proizvodnji pohištva, drugih predelovalnih dejavnostih in reciklaži (DN), v vseh primerih pa je bilo tako merjeno povečanje produktivnosti večinoma posledica zmanjšanja zaposlenosti (gl. Slika 5). Ugodne strukturne premike pa zasledimo predvsem v proizvodnji usnjenih izdelkov (DC), kjer je bila nadpovprečna rast dodane vrednosti

⁸ To je povzročilo, da se je po večletnem zmanjševanju delež stroškov dela v dodani vrednosti v letu 2001 ponovno povečal.

⁹ Občutneje, za 33.2%, se je v letu 2001 glede na leto poprej povišala (sicer absolutno nizka) raven neopredmetenih osnovnih sredstev, kar nakazuje porast intelektualnega kapitala v dejavnosti.

¹⁰ Povprečna rast cen življenjskih potrebščin v letu 2001 je znašala 8.4%.

¹¹ Povprečna rast cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za področje predelovalne industrije je po podatkih SURS-a v letu 2001 znašala 9.9%

Slika 5: **Struktura dodane vrednosti (DV) in dodana vrednost na zaposlenega v predelovalnih dejavnostih v letih 1995, 2000 in 2001**

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

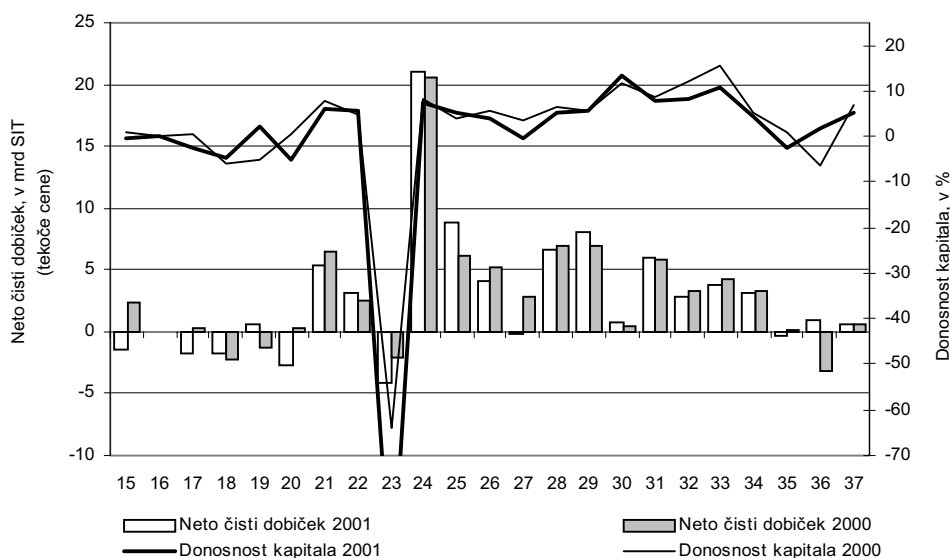
Legenda: glej podatkovno prilogo.

na zaposlenega realizirana ob 3.8-odstotnem dvigu ravni zaposlenosti in, nasprotno kot leta 2000, doseženim neto čistim dobičkom v višini 613 mio SIT. V proizvodnji strojev in naprav (DK), proizvodnji električne opreme (DL) ter proizvodnji kemičnih izdelkov (DG) se je ob relativno visokem porastu dodane vrednosti na zaposlenega povečala tudi izvozna usmerjenost in, z izjemo slednje, zaposlenost (za 0.3% in 2.9%), vsa tri podpodročja pa dosegajo tudi nadpovprečne vrednosti kazalcev profitabilnosti (gl. Sliko 6).

Na manj uspešno poslovanje gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti glede ustvarjenih dobičkov v letu 2001 v primerjavi z letom 2000 kaže tudi razrez po posameznih podpodročjih in oddelkih. V letu 1999 začeti trend povečevanja števila podpodročij oziroma oddelkov z doseženim neto čistim dobičkom, ki se je v letu 2000 še okrepil, se je lani obrnil v negativno smer. V letu 2001 je tako sedem (v letu 2000 le še štiri, v letu 1999 sedem, v letu 1998 devet) od skupno 23-ih oddelkov predelovalnih dejavnosti poslovno leto zaključilo z neto čisto izgubo poslovnega leta, in sicer proizvodnja hrane in pijač, proizvodnja tekstilij ter oblačil, strojenje in obdelava krzna, proizvodnja lesa, proizvodnja koksa, naftnih derivatov in jedrskega goriva, proizvodnja kovin ter proizvodnja drugih vozil in plovil (oddelki 15, 17, 18, 20, 23, 27 in 35). V primerjavi s predhodnim letom so lani poslovanje najbolj izboljšali v proizvodnji usnja (19), kjer so po večletnem obdobju ustvarili pozitiven neto poslovni rezultat ter v proizvodnji pohištva in drugih predelovalnih dejavnostih (36), kjer so lani, po predlanski izgubi, ponovno poslovali z dobičkom, donosnost kapitala pa se je povzpela od – 6.2% na 1.8%. Najvišje neto čiste dobičke leta 2001 so dosegli v proizvodnji izdelkov iz gume in plastičnih mas (25), kjer je bila zabeležena 46.2-odstotna nominalna rast, v proizvodnji kemikalij in kemičnih izdelkov (24) ter v proizvodnji strojev in naprav (28).

Za objektivnejšo primerjavo poslovne uspešnosti med posameznimi podpodročji oziroma oddelki predelovalnih dejavnosti je primerneje kot višino neto čistega dobička uporabiti relativne indikatorje, npr. kazalce donosnosti, s katerimi izločimo vpliv velikosti panoge (gl. Sliko 6). Najvišja, 13.4-odstotna stopnja donosnosti kapitala, je bila ustvarjena v proizvodnji pisarniških strojev in računalnikov (30), kljub znižanju

Slika 6: **Neto poslovni rezultat in donosnost kapitala gospodarskih družb po oddelkih predelovalnih dejavnosti**

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.
Legenda: Glej podatkovno prilogo.

za 4.8 odstotne točke glede na leto 2000 pa izstopa tudi nadpovprečno visoka 10.9-odstotna donosnost kapitala v proizvodnji medicinskih, finomehaničnih in optičnih proizvodov (Slika 6).

Izredno visoka negativna vrednost kazalca¹² (-1206.9%) v letu 2001 pa je bila zabeležena v proizvodnji koksa, naftnih derivatov in jedrskega goriva in je posledica izposlovanje izgube tekočega poslovnega leta (2001) in prenešene izgube iz predhodnega poslovnega leta (2000), ki je močno znižala vrednost povprečnega kapitala v obdobju 2001-2000.

2.4.2. Poslovanje gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti glede na izvozno usmerjenost

Predelovalne dejavnosti ohranjajo primat najbolj izvozno usmerjene panoge slovenskega gospodarstva¹³, kar je glede na tradicionalno visoko vpetost v mednarodne ekonomske tokove in omejenost domačega trga tudi pričakovano in nujno za nadaljnjo krepitev gospodarske rasti. Da bi podrobneje preučili vpliv izvozne (ne)usmerjenosti na poslovno uspešnost, smo poslovanje gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti analizirali v okviru treh skupin:

- ī **»izraziti izvozniki«**; delež čistih prihodkov iz prodaje, ustvarjenih na tujih trgih, v čistih prihodkih iz prodaje znaša več kot 70%,
- ī **»zmerni izvozniki«**; delež čistih prihodkov iz prodaje, ustvarjenih na tujih trgih, v čistih prihodkih iz prodaje znaša manj kot 70% in več kot 50%,
- ī **proizvajalci, usmerjeni pretežno na domači trg (»pretežni neizvozniki«)**; naveden delež znaša 50% ali manj (gl. opombo pod tabelo 7).

¹² V Sliki 6 jo simbolizira poudarjena temna linija nad področjem 23.

¹³ Izvoz blaga v strukturi BDP znaša 49%, od tega predelovalna industrija realizira približno 90% slovenskega blagovnega izvoza.

Tabela 7: Izbrani finančni kazalci gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti glede na izvozno usmerjenost

	Izraziti izvozniki		Zmerni izvozniki		Pretežni neizvozniki	
	2001	2000	2001	2000	2001	2000
Število gospodarskih družb	629	603	293	296	5,260	5,351
Število zaposlenih	97,552	90,718	35,010	38,594	79,657	81,842
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	47,633	51,898	6,835	9,271	11,344	10,928
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	2,386	2,062	2,081	2,055	251	236
Število zaposlenih / podjetje	155.1	150.4	119.5	130.4	15.1	15.3
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	15,387	13,709	17,418	15,765	16,600	15,395
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	1.043	1.050	1.002	1.010	1.018	1.019
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	3.47	4.52	1.12	1.73	0.88	0.89
Donosnost prodaje, v %	2.70	3.55	1.05	1.51	0.89	0.91
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	17,325	15,376	17,226	14,831	15,196	13,862
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	4,961	4,564	4,216	3,873	4,399	4,014
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	3,115	2,818	3,068	2,687	3,054	2,793
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	62.8	61.7	72.8	69.4	69.4	69.6
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	84.8	85.0	62.2	63.3	15.5	16.3

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo poslovnega leta.Izraziti izvozniki: $(052 + 054)/(050) > 0.70$ Zmerni izvozniki: $0.50 < (052 + 054)/(050) < = 0.70$ Pretežni neizvozniki: $(052 + 054)/(050) < = 0.50$

Konjunktorni impulz iz mednarodnega gospodarskega okolja, ki je bil v letu 2000 glavni pospeševalec gospodarske aktivnosti na mednarodne trge usmerjenih gospodarskih družb (gl. Kmet et al., 2001), je v letu 2001 usahnil. To je vplivalo na uspešnost poslovanja izrazitih in zmernih izvoznikov, manj ugodne razmere na domačem trgu pa so učinkovale predvsem na poslovanje pretežnih neizvoznikov. Slednji so bili deloma prizadeti tudi zaradi pojenjujoče mednarodne konjunktore, saj so nekateri pretežni neizvozniki v okviru vertikalnih produkcijskih verig dobavitelji izvozno usmerjenih gospodarskih družb. Zato je razlog za njihovo manj uspešno poslovanje tudi v nižji proizvodni aktivnosti izrazitih in zmernih izvoznikov in s tem njihovega manjšega povpraševanja po proizvodih za vmesno porabo, ki jih sami proizvajajo. To se je najmočneje odrazilo v višini neto čistega dobička poslovnega leta (gl. Tabela 7). Izraziti izvozniki so za dosežkom iz leta 2000 nominalno zaostali za 8.2%, ob upoštevanju dviga cen industrijskih proizvodov pri proizvajalcih za predelovalno dejavnost pa realno za 16.5%. Pri zmernih izvoznikih je bilo znižanje dobička še izrazitejše, saj je bil v letu 2001 glede na predhodno leto realno nižji kar za 32.9%. Pretežni neizvozniki, ki večino svojih prihodkov iz prodaje realizirajo na domačem trgu, so čisti dobiček poslovnega leta nominalno sicer povečali, realno pa se je znižal za 5.5%. V primerjavi z letom 2000 gre za poslabšano poslovno učinkovitost, vendar pa upoštevanje dolgoročnejšega trenda razvoja ter podatkov o doseženi višini dodane vrednosti na zaposlenega, ekonomičnosti in profitabilnosti poslovanja

potrjuje nekatere teoretične opredelitve¹⁴ o nujnosti internacionalizacije poslovanja in izkoriščanja ekonomije obsega v majhnih gospodarstvih, kot je slovensko.

V letu 2001 sta obe izvozno usmerjeni skupini, ki ustvarita¹⁵ približno 49% (izraziti izvozniki) oz. 15% (zmerni izvozniki) celotne dodane vrednosti gospodarskih družb predelovalne dejavnosti, dosegli nižjo rast dodane vrednosti na zaposlenega kot pretežni neizvozniki. Vendar že primerjava dveh let (od 1999 do 2001) pokaže, da so izraziti izvozniki v tem obdobju povišali dodano vrednost na zaposlenega realno za 12.9%, zmerni izvozniki za 29.1% in pretežni neizvozniki realno za 6.5%¹⁶.

Na pomembno razliko med tremi skupinami gospodarskih družb kažejo kazalci velikosti podjetja. Gospodarske družbe, ki so izvozno usmerjene, so v povprečju bistveno večje od pretežnih neizvoznikov. To še posebej velja za izrazite izvoznike. Slednje je pričakovano, saj se lahko le dovolj velika podjetja, ki so sposobna razviti lastne razvojno-raziskovalne centre in tako zagotoviti zadostno inovativnost in variabilnost svojih proizvodov, spopadajo s konkurenco na tujih trgih. Sredstva na podjetje v povprečno izrazito izvozno usmerjeni gospodarski družbi so v lanskem letu znašala 2,386.4 mio SIT, povprečno število zaposlenih pa je bilo 155. Povprečno zmerno izvozno usmerjeno podjetje je zaposlovalo 120 ljudi, sredstva na zaposlenega pa so znašala 2,081.3 mio SIT. Povprečna na domači trg orientirana gospodarska družba, je v enakem obdobju v povprečju zaposlovala okoli 15 ljudi, sredstva na podjetje pa so v povprečju znašala le 251.4 mio SIT.

Na podlagi analize indikatorjev kapitalne intenzivnosti med tremi skupinami podjetij ne zaznamo večjih razlik. V letu 2001 so z največ sredstvi na zaposlenega razpolagali v zmerno izvozno usmerjenih gospodarskih družbah, pri izrazitih izvoznikih je bila vrednost sredstev na zaposlenega nižja za 13.2%, pri pretežno na domači trg usmerjenih gospodarskih družbah pa za 4.9%. Vendar so bili oprema in druga opredmetena osnovna sredstva na zaposlenega, ki dejansko odražajo raven tehnološke opremljenosti proizvodnega procesa, pri izrazitih izvoznikih za 25.0% višji kot pri pretežnih neizvoznikih, v primerjavi z zmernimi izvozniki pa je bil ta indikator višji za 40.3%. Ocenjujemo, da v strukturi stalnih sredstev izrazito izvozno usmerjenih podjetij v primerjavi z obema drugima skupinama v povprečju na posameznika odpade več sodobne tehnološke opreme in naprav, manj pa so v povprečju obremenjena s stavbami, drugimi nepremičninami in neopredmetenimi dolgoročnimi sredstvi. Takšno razmerje indicira tezo, da so izraziti izvozniki, kljub navidezno nižji kapitalni intenzivnosti tehnološko najnaprednejša skupina gospodarskih družb v okviru predelovalne industrije. V povezavi s prikazanimi rezultati poslovanja lahko zaključimo, da je v teh družbah marginalna učinkovitost stalnih sredstev na zaposlenega signifikantno višja, kar se odraža tudi v doseženem nivoju dodane vrednosti na zaposlenega.

Zaključimo lahko, da je zelo težko začrtati ostro ločnico med analiziranimi skupinami gospodarskih družb in jih razvrstiti po uspešnosti poslovanja. Razlog se v veliki meri skriva v dejstvu, da gre za tri velike heterogene skupine, ki združujejo gospodarske družbe iz različnih podpodročij predelovalnih dejavnosti s specifičnimi značilnostmi poslovnega procesa, zato preračuni povprečnih vrednosti po različnih kriterijih ne dajo istosmernih rezultatov. Res je nekaj paradnih konj slovenskega gospodarstva iz kemične in elektro industrije, ki kot dejavnosti dosejata

¹⁴ Več o tem v Senjur, M.: Ekonomske možnosti obstoja majhne države, v IB Revija, 1991, št. 7-8.

¹⁵ Delež zaposlenih izrazitih izvoznikov v skupni zaposlenosti vseh gospodarskih družb predelovalnih dejavnosti je 46-odstoten, pri zmernih izvoznikih pa ta delež znaša 16%

¹⁶ Upoštevan implicitni deflator SURS za predelovalno dejavnost za leti 2001 in 2000

nadpovprečno raven dodane vrednosti na zaposlenega, izrazito izvozno usmerjenih, vendar na drugi strani ocenjujemo, da se v skupino zmernih izvoznikov večinoma uvrščajo gospodarske družbe iz podpodročij predelovalnih dejavnosti, ki se že vrsto let soočajo z izrazitimi težavami (npr. tekstilna, usnjarska in lesna industrija), prav nasprotno pa v skupino pretežnih neizvoznikov sodijo tudi gospodarske družbe iz področja prehranske industrije, ki se po relativni stopnji razvitosti (glede kazalca dodane vrednosti na zaposlenega) najbolj približajo nekaterim razvitim malim gospodarstvom v EU¹⁷. Stopnja izvozne usmerjenosti je za doseženo raven poslovnih rezultatov vsekakor pomembna in nakazuje smer podjetniškega razvoja v malem, z domačim trgom omejenim gospodarstvom, nikakor pa ni edini dejavnik poslovne uspešnosti. Na poslovno uspešnost vpliva poleg izvozne usmerjenosti podjetja, še vrsta drugih dejavnikov, med njimi vsaj še narava dejavnosti, vrsta lastništva in lastniška struktura ter prevladovanje določenega proizvodnega dejavnika (kapitalna oziroma delovna intenzivnost proizvodnje)¹⁸, predvsem pa podjetniške ideje.

Gospodarske družbe predelovalnih dejavnosti so lani že peto leto zapored dosegle pozitiven neto poslovni rezultat, ki pa je bil nekoliko nižji kot v predhodnem letu. Po padcu v letu 2000 pa se je lani rahlo povečalo število zaposlenih. Na poslovanje družb predelovalnih dejavnosti je lani neugodno vplivalo upočasnjeno domače in tuje povpraševanje, kar se je odrazilo v rahlem zmanjšanju neto dobička iz poslovanja v primerjavi s predhodnim letom. Bistveno bolj kot poslabšanje poslovanja v osnovni dejavnosti pa je na lanski skupni poslovni rezultat (podobno kot v letu 2000) vplival negativni saldo prihodkov in odhodkov od financiranja, ki je bil nominalno še za 16% višji kot v letu 2000. Zaradi zadolževanja v preteklih in tekočem letu so tako relativno visoki stroški financiranja neto dobiček iz rednega delovanja več kot prepолоvili. Končni poslovni rezultat je deloma izboljšala pozitivna razlika med izrednimi prihodki in odhodki. Gledano po posameznih dejavnostih, se je v letu 1999 začeti trend povečevanja števila podpodročij oziroma oddelkov z doseženim neto čistim dobičkom, ki se je v letu 2000 še okrepil, lani obrnil v negativno smer. V letu 2001 je tako sedem (v letu 2000 štiri) od skupno 23-ih oddelkov predelovalnih dejavnosti poslovno leto zaključilo z neto čisto izgubo poslovnega leta. Glede na izvozno usmerjenost, se je lani ob upočasnjeni konjunkturi v mednarodnem gospodarskem okolju poslovni rezultat najbolj poslabšal v skupini zmernih izvoznikov (50–70-odstotna izvozna usmerjenost), nekoliko manj v skupini izrazitih izvoznikov (več kot 70-odstotna izvozna usmerjenost), najmanj pa v skupini pretežno na domači trg usmerjenih družb (na tujih trgih ustvarijo manj kot 50% prihodkov).

2.5. Oskrba z elektriko, plinom in vodo

Statistične podatke iz bilance stanja in bilance uspeha je v letu 2001 Agenciji RS za plačilni promet oddalo 140 gospodarskih družb z 12,101 zaposlenim s področja **oskrbe z elektriko, plinom in vodo (področje dejavnosti E)**. Gospodarili so s 1289.3 mrd SIT sredstev, ustvarili 437.4 mrd SIT poslovnih prihodkov, 795.6 mrd SIT poslovnih odhodkov, poslovno leto pa so zaključili s 401.0 mrd SIT čiste izgube.

¹⁷ Več o tem v: Kovačič, G.: Industrijska politika v Republiki Sloveniji ; (D) predelovalnih dejavnosti, Delovni zvezek UMAR, 2001, str 29 – 30.

¹⁸ Primerjaj s: Kmet, R. et al: Analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995-2000 po dejavnostih, Delovni zvezek UMAR, 2001, str. 21-22.

Dodana vrednost dejavnosti je znašala 115.3 mrd SIT, od tega stroški dela 47.3 mrd SIT (41%). Gospodarske družbe dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo so ustvarile 85.7% dodane vrednosti celotne oskrbe z elektriko, plinom in vodo.

Izjemno visoka lanska izguba dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo je predvsem posledica po sklepu Vlade RS z dne 14. 5. 2001 prevrednotenih opredmetenih osnovnih sredstev (nepremičnin, strojev, opreme) v 13-ih gospodarskih družbah oskrbe z elektriko (in dveh v premogovništvu). V skladu s slovenskimi računovodskimi standardi so morale družbe za zmanjšanje neodpisane vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev dodatno obračunati amortizacijo. Seveda so tako tudi kazalci ekonomičnosti in donosnosti dejavnosti porazni. Poslovni prihodki so v dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo v letu 2001 pokrili le 55% poslovnih odhodkov, neto čista izguba poslovnega leta je dosegla skoraj 30% vrednosti sredstev in 87% vrednosti v tem letu ustvarjenih celotnih prihodkov. Povprečna gospodarska družba s področja oskrbe z elektriko, plinom in vodo pa je kljub lanskemu znižanju vrednosti sredstev še vedno kar 28-krat večja od povprečne v vseh dejavnostih glede obsega sredstev, s katerimi razpolaga, in 7-krat večja po številu zaposlenih. Zato ne preseneča, da po anketi Gospodarskega vestnika o največjih slovenskih podjetjih po skupnih prihodkih med prvimi 20-imi najdemo 3, med prvimi 50-imi pa

Tabela 8: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v oskrbi z elektriko, plinom in vodo

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	117	120	125	125	128	140
Število zaposlenih	13,139	12,686	12,541	12,487	12,102	12,101
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-19,599	-22,338	-18,593	-12,444	-14,317	-398,132
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	7,882.6	9,365.3	9,481.3	10,525.8	11,035.0	9,209.6
Število zaposlenih / podjetje	112.3	105.7	100.3	99.9	94.5	86.4
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	66,154	80,644	92,058	100,140	112,717	111,636
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	0.926	0.940	0.969	0.943	0.957	0.550
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	-2.3	-2.2	-1.6	-1.0	-1.0	-29.5
Donosnost prodaje, v %	-6.7	-6.8	-5.1	-3.2	-3.3	-86.9
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	21,324	24,694	28,217	29,502	34,400	36,143
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	4,400	5,098	6,743	6,665	7,859	9,531
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	2,292	2,541	2,755	3,077	3,391	3,910
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	52.1	49.8	40.9	46.2	43.2	41.0
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	24.3	24.7	25.0	27.4	29.3	33.0
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	8.0	7.5	6.6	7.3	8.0	8.2
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	84.3	83.9	82.5	81.0	78.8	75.1
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	98.5	98.4	99.5	97.8	97.7	98.0
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	4.3	3.3	3.2	1.4	2.4	4.6

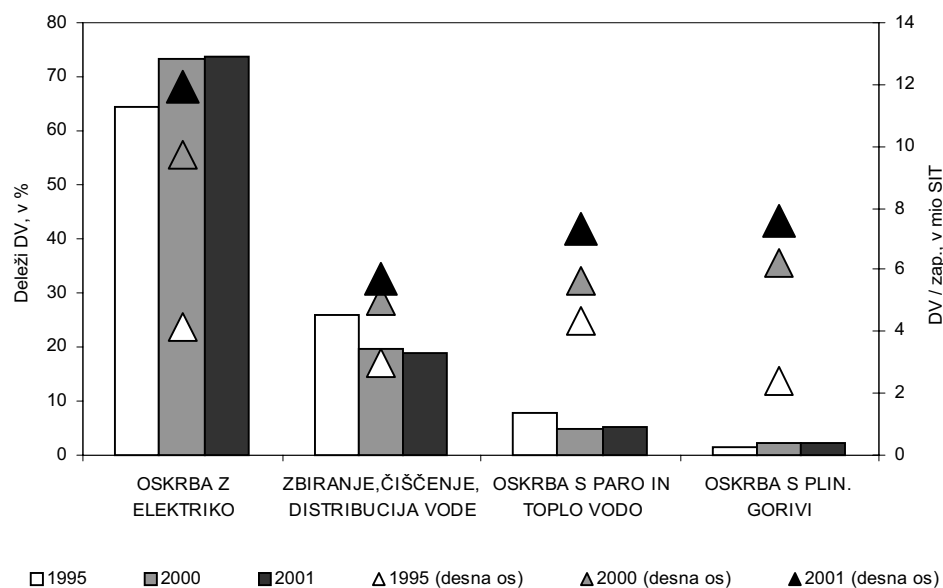
Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

7 gospodarskih družb iz dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo.

Po velikosti pomembnejši del dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo je njen energetski del, to je **oskrba z elektriko, plinom, paro in toplo vodo (oddelek 40)**. Le-ta posluje s 60% družb, 68% zaposlenih in ustvari 81% dodane vrednosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo. Zaposlenost v tej dejavnosti se zadnjih nekaj let enakomerno znižuje in je od leta 1995 do lani upadla za 7.2%. *Oskrba z elektriko* je v okviru energetskega dela dejavnosti največja. V letu 2000 je v tej dejavnosti vrednost opredmetenih osnovnih sredstev znašala 977.1 mrd SIT, po prevrednotenju, ki ga je odobrila vlada, pa se je vrednost teh sredstev v letu 2001 znižala za skoraj 33%, na 658.7 mrd SIT. Zato pa je bilo potrebno obračunati prek 7-krat višjo amortizacijo, ki je v letu 2001 znašala 408.9 mrd SIT, predvsem zaradi višje amortizacije pa se je že v letu 2000 visoka neto čista izguba v višini 12.2 mrd SIT lani povečala na 398.4 mrd SIT. Namen vlade je bil ugotoviti upravičenost stroškov v javnih gospodarskih družbah oskrbe z elektriko in postavitev poslovanja dejavnosti na realnejše temelje. S tem je vlada posredno potrdila, da se je v to infrastrukturno dejavnost v preteklosti premalo vlagalo, po osamosvojitvi Slovenije tudi prek zadrževanja rasti cen, kot mehanizma za zniževanje inflacije. Nekoliko je presenetila višina precenjenosti sredstev v teh družbah. Premoženje ima sedaj (računovodsko) nižjo vrednost, ob bodočih prodajah deležev nekaterih od teh družb strateškim partnerjem pa bo to najverjetneje pomenilo tudi nižjo prodajno ceno. Zmanjšanje vrednosti sredstev bo vplivalo tudi na reševanje t. i. nasedlih investicij, ki bo verjetno imelo manjši obseg od sprva predvidenega, tekoče poslovanje v prihodnjih letih pa bo zaradi nižje vrednosti sredstev na odhodkovni strani izkazov uspeha obremenjeno z nižjo amortizacijo. Gospodarske družbe dejavnosti oskrbe z elektriko so imele lani 7,118 zaposlenih (0.6% manj kot leto prej) in so ustvarile 74% dodane vrednosti dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo. *Oskrba s plinastimi gorivi* po plinovodni mreži je ustvarila dobra 2% dodane vrednosti področja E ter zabeležila 457 mio SIT neto čiste izgube, *oskrba s paro in toplo vodo* pa je po dodani vrednosti pomenila dobrih 5% področja E, poslovno leto pa je zaključila pozitivno, s 1,115 mio SIT neto čistega dobička.

Slika 7: **Struktura dodane vrednosti (DV) in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo**

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

Oddelek **zbiranja, čiščenja in distribucije vode (oddelek 41)** sodi v neenergetski del področja E. Njegovi deleži v celotni dejavnosti oskrbe z elektriko, plinom in vodo pa so: 40% gospodarskih družb, 32% zaposlenih ter 19% dodane vrednosti. Zaposlenost v tej dejavnosti se je nekoliko bolj znižala v letu 1997 (za 6.6%), odtlej pa ni močnejše tendence zniževanja. Tudi ta dejavnost je infrastrukturna (zagotavljanje dobrin preko omrežij) in je, podobno kot energetski del področja E, v vseh letih od 1995 do 2001 poslovala z izgubo. Predlanska neto čista izguba 1,422 mio SIT je bila najvišja v zadnjih sedmih letih, lanska v višini 402 mio SIT pa med najnižjimi.

Gospodarske družbe oskrbe z elektriko, plinom in vodo so v zadnjih šestih letih poslovale z neto čisto izgubo, ki pa je lani zaradi prevrednotenja sredstev v dejavnosti oskrbe z elektriko dosegla kar 398.1 mrd SIT. Namen Vlade je bil s ponovnim ocenjevanjem vrednosti sredstev postaviti prihodnje poslovanje javnih gospodarskih družb v dejavnosti oskrbe z elektriko na realnejše temelje, tako z znižanjem upravičenih stroškov, kot tudi z zmanjšanjem bremena reševanja t. i. nasedlih investicij.

2.6. Gradbeništvo

Za leto 2001 je Agenciji RS za plačilni promet statistične podatke iz bilance stanja in bilance uspeha oddalo 2,733 gospodarskih družb, ki se po Standardni klasifikaciji dejavnosti uvrščajo v **gradbeništvo (področje dejavnosti F)**. Gospodarske družbe s področja gradbeništva so lani ustvarile 59.6% celotne dodane vrednosti dejavnosti gradbeništva, kar je najmanj v obdobju 1995–2001. V letu 2001 so zaposlovale 40,775 oseb, kar je bilo za 0.2% manj kot leto pred tem in kar za 16.9% več kot leta 1995. Najbolj se je povečala zaposlenost leta 1999, in sicer za 9.4%.

Poslovanje gospodarskih družb s področja gradbeništva se je v zadnjih letih izboljšalo. Krepitev gradbene aktivnosti v drugi polovici devetdesetih let prejšnjega stoletja lahko v večini pripisemo pospešeni dinamiki izgradnje avtocest v Sloveniji, ki je dosegla vrhunec leta 1999, ko so gradbene gospodarske družbe zabeležile kar 30.8-odstotno rast poslovnih prihodkov. Na relativno visoko rast obsega prometa v tem letu pa so vplivala tudi pričakovanja višjih cen pred uvedbo davka na dodano vrednost sredi tega leta. Tega leta so gospodarske družbe s področja gradbeništva prikazale tudi najvišji neto dobiček iz poslovanja v višini 7,046 mio SIT.

Po izjemno ugodni rasti poslovnih prihodkov v letu 1999 znižanju rasti na 8.7% nominalno v letu 2000, so se lani poslovni prihodki nominalno povečali le še za 4.0%. Tako skromna rast je predvsem posledica upočasnitve aktivnosti v nizki gradnji (upočasnjena gradnja avtocest in železnic – večina del na novi železniški povezavi proti Madžarski je bila opravljena v letu 2000). Po podatkih SURS-a je namreč vrednost opravljenih gradbenih del v podjetjih in drugih organizacijah, ki zaposlujejo 10 ali več oseb, v letu 2001 v nizki gradnji znašala 125.6 mrd SIT oziroma po naših preračunih realno¹⁹ kar 20.5% manj kot leto pred tem. Podobno kot leto pred tem je rast poslovnih prihodkov zaostala za rastjo poslovnih odhodkov, tako da je bil neto dobiček iz poslovanja lani nominalno kar za 65% nižji kot leta 2000. Precej manj se je znižal neto čisti dobiček (nominalno za 9.5%), kar je povezano

¹⁹ Deflacirano s pomočjo indeksov cen za obračun razlike v ceni gradbenih storitev (GZS).

Tabela 9: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v gradbeništvu

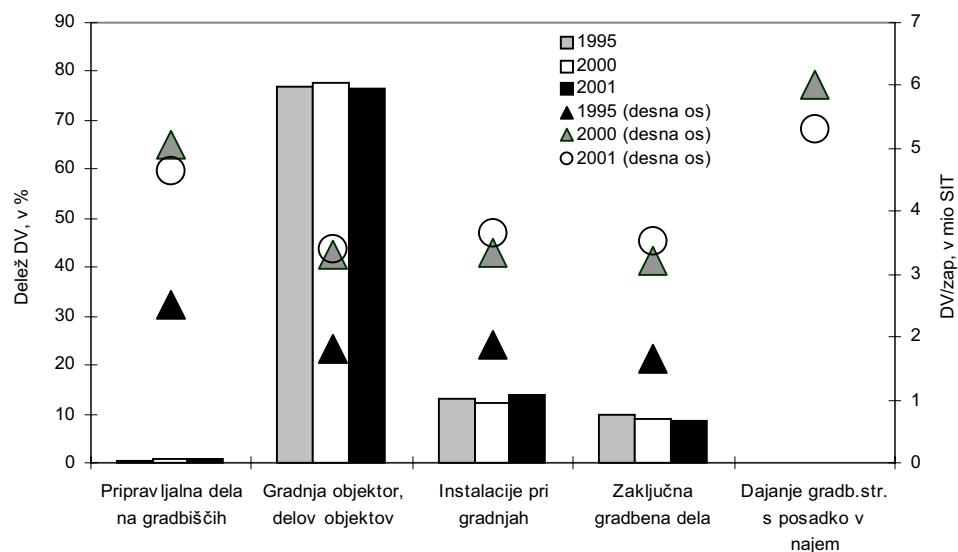
	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	2,013	2,180	2,306	2,483	2,609	2,733
Število zaposlenih	34,862	36,475	36,340	39,753	40,841	40,755
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-539	3,424	-318	5,602	5,101	4,615
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	131.5	148.0	152.4	173.2	188.1	200.9
Število zaposlenih / podjetje	17.3	16.7	15.8	16.0	15.7	14.9
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	7,290	8,053	9,273	9,829	11,275	12,751
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	1.010	1.005	1.011	1.015	1.014	1.005
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	-0.2	1.2	-0.1	1.4	1.1	0.9
Donosnost prodaje, v %	-0.2	0.9	-0.1	1.1	0.9	0.8
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	8,771	9,745	9,937	11,879	12,573	13,093
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	2,305	2,587	2,762	3,107	3,309	3,458
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	1,735	1,923	2,094	2,300	2,497	2,719
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	75.3	74.3	75.8	74.0	75.5	78.6
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	62.1	64.4	64.8	67.7	68.9	69.4
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	48.0	44.3	44.9	49.5	51.2	49.8
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	82.4	74.8	76.4	73.5	74.7	70.0
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	84.2	86.8	88.9	86.9	87.6	88.7
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	3.9	4.1	3.6	2.6	2.9	4.1

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

z izboljšanjem neto rezultata na ravni izrednih prihodkov in odhodkov.

Več kot tri četrtine dodane vrednosti gospodarskih družb v gradbeništvu ustvarijo družbe v skupini **gradnja objektov in delov objektov (skupina 45.2)**. Znotraj te skupine pa prevladujeta podrazreda splošna gradbena dela (45.21) in gradnja cest, železniških prog, letališč in športnih objektov (45.23). V dejavnosti *gradnje cest, železniških prog, letališč in športnih objektov* so leta 2001 ustvarili 31.5% vse dodane vrednosti gospodarskih družb gradbeništvu (delež tega podrazreda pada že vse od leta 1996 dalje). Celotna dejavnost posluje pozitivno od leta 1996 dalje, poslovni rezultati pa so bili najugodnejši v letu 1999, kar lahko povežemo z živahno aktivnostjo pri gradnji avtocest. V letu 2001 se je ob precejšnji upočasnitvi gradnje avtocest obseg poslovanja gospodarskih družb iz obravnavanega podrazreda skrčil. Poslovni prihodki so se nominalno znižali za 12.3% (po visoki, 38-odstotni rasti v letu 1999 in zmerni 11.4-odstotni rasti v letu 2000), na njihovo znižanje pa je neugodno vplivala tudi visoka osnova v letu 2000 (v tem letu je, poleg intenzivne gradnje avtocest, potekala glavna del pri gradnji železniške proge Puconci-Hodoš). Hkrati z manjšim obsegom poslovanja so se poslabšali tudi poslovni rezultati, in sicer so gospodarske družbe lani prvič po letu 1995 izkazale neto izgubo iz poslovanja,

Slika 8: **Struktura dodane vrednosti (DV) in dodana vrednost na zaposlenega po skupinah dejavnosti gradbeništva v letih 1995, 2000 in 2001**

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

predvsem na račun visokih izrednih prihodkov pa so še vedno realizirale neto čisti dobiček poslovnega leta, ki pa je bil nominalno za 21.9% nižji kot leta 2000. Boljše poslovne rezultate so dosegla tista podjetja, ki so se začela pravočasno preusmerjati v visoko gradnjo²⁰. Ob upočasnitvi gradbene aktivnosti se je lani precej, kar za 5.6%, znižala tudi zaposlenost v tej dejavnosti.

*Podrazred splošna gradbena dela*²¹ je lani ustvaril 37.8% dodane vrednosti gospodarskih družb iz oddelka gradbeništva. Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s splošnimi gradbenimi deli, so kot celota zabeležile izrazito rast aktivnosti predvsem v letu 1999 (27.1-odstotna nominalna rast poslovnih prihodkov), na kar je ugodno vplivala tudi davčna reforma sredi leta, vendar so v tem letu zelo močno porasli tudi odhodki, zlasti stroški storitev (43.1-odstotna nominalna rast). V naslednjih dveh letih se je rast stroškov storitev relativno upočasnila (7-odstotna nominalna rast v letu 2000 in 8.9-odstotna leta 2001) glede na rast poslovnih prihodkov (8.4% oziroma 11.5%), tako da smo leta 2000 zabeležili neto dobiček iz poslovanja, leta 2001 pa je znižanje vrednosti zalog (po dveh letih rasti) to preprečilo. Kljub neto izgubi iz poslovanja v letu 2001 so gospodarske družbe obravnavanega podrazreda lansko leto zaključile z najvišjim neto čistim dobičkom od leta 1995 dalje, kar pa je povezano predvsem z rastjo izrednih prihodkov.

Dejavnost gospodarskih družb s področja gradbeništva se je v letih 1995-2001 precej okrepila, največ zaradi pospešene dinamike izgradnje avtocest v Sloveniji v drugi polovici devetdesetih let, v letu 1999 pa je na povečanje obsega poslovanja vplivala tudi davčna reforma sredi leta. To se je odrazilo tudi na poslovnem rezultatu, ki je bil v tem letu najvišji, od takrat dalje pa se poslabšuje. V letu 2001 ustvarjeni neto

²⁰ Gospodarske družbe se v posamezen podrazred uvrščajo po pretežni dejavnosti. Tako se družbe iz obravnavanega razreda ne ukvarjajo izključno z gradnjo avtocest oz. drugih nizkih gradenj, ampak gradijo tudi stanovanja oz. druge visoke gradnje.

²¹ V ta podrazred se uvrščajo precej raznolike dejavnosti, npr. gradnja stanovanj, gradnja mostov, transportnih cevovodov ipd. (gl. metodološko gradivo SURS: Standardna klasifikacija dejavnosti, 1996, str.129-132).

čisti dobiček poslovnega leta je bil tako v glavnem rezultat visokih prihodkov od izrednih dogodkov, na ravni poslovanja pa je bila ustvarjena neto izguba. Neto izgubo iz poslovanja so ustvarili v obeh najpomembnejših podrazredih dejavnosti gradbeništva (podrazred gradnja cest, železniških prog, letališč in športnih objektov ter podrazred splošna gradbena dela). Leto 2001 je bilo še posebej neugodno za podjetja, intenzivna v nizki gradnji, saj se je v tem letu upočasnila dinamika izgradnje prometne infrastrukture.

2.7. Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe

Statistične podatke iz bilance stanja in bilance uspeha je v letu 2001 oddalo 12,964 gospodarskih družb s področja **trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe (področje dejavnosti G)**, kar je predstavljalo 34,8% vseh gospodarskih družb v Sloveniji. Največ jih je bilo v letu 1998, kasneje pa se je njihovo število nenehno zmanjševalo. V letu 2001 je tako poslovalo 2,026 manj

Tabela 10: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v trgovini, popravilih motornih vozil in izdelkov široke porabe

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	14,821	14,904	14,990	14,256	13,750	12,964
Število zaposlenih	78,613	80,202	80,576	78,598	79,787	81,357
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	12,767	22,036	22,829	37,028	41,115	48,050
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	76.7	89.5	99.0	119.6	142.6	169.2
Število zaposlenih / podjetje	5.3	5.4	5.4	5.5	5.8	6.3
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	13,674.6	15,404.7	17,487.3	20,285.0	22,974.7	25,538.8
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	1.007	1.012	1.011	1.013	1.013	1.017
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	1.2	1.8	1.6	2.3	2.2	2.3
Donosnost prodaje, v %	0.7	1.0	1.0	1.4	1.4	1.4
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	22,968	26,223	28,111	32,220	36,154	40,064
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	2,776	3,296	3,546	3,980	4,273	4,853
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	1,889	2,156	2,325	2,551	2,793	3,080
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	68.0	65.4	65.6	64.1	65.4	63.5
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	60.9	60.5	61.2	62.9	62.6	62.3
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	47.8	47.7	47.2	49.4	49.4	48.6
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	87.7	86.3	82.9	79.2	79.7	78.6
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	81.8	81.0	80.6	78.5	78.6	79.5
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	7.8	9.0	8.5	7.9	9.5	9.9

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

družb kot leta 1998 oz. za 5.3% manj kot v letu 2000. Ne glede na zmanjševanje števila družb pa je število zaposlenih lani že drugo leto zapored naraslo, kar kaže na povečanje aktivnosti tistih, ki so ostale na trgu. V letu 2001 je bilo tako v povprečju v trgovinski družbi zaposlenih 6.3 delavcev, kar je bilo največ v zadnjih sedmih letih.

Gospodarske družbe s področja dejavnosti G so skozi celotno obdobje 1995-2001 izkazovale neto čisti dobiček poslovnega leta. Le-ta se je z dobrih 13 mrd SIT v letu 1995 povečal na dobrih 48 mrd SIT v letu 2001. Čisti dobiček je v letu 2001 znašal 75,354 mio SIT (22.3% čistega dobička vseh gospodarskih družb) in je bil nominalno za 10.5% večji kot leto prej, čista izguba pa je bila nominalno le za 0.8% višja in je znašala 27,304 mio SIT (4.3-odstotni delež v vseh gospodarskih družbah).

Na povečanje neto čistega dobička trgovinskih družb je v letu 2001 vplivalo predvsem visoko povečanje neto dobička iz poslovanja (nominalno za 46.2% glede na leto prej). Pri tem je ekonomičnost poslovanja dosegla najvišjo vrednost v zadnjih sedmih letih. Poslovni prihodki so se v letu 2001 povečali tako zaradi povečane prodaje na domačem trgu (predvsem gospodarskih družb s področja posredništva in trgovine na debelo, razen z motornimi gorivi) kot zaradi povečane prodaje na tujih trgih (v trgovini z motornimi vozili in v nekaterih skupinah znotraj trgovine na drobno). Delež prihodkov od prodaje ustvarjenih na tujih trgih, se je v vseh prihodkih od prodaje, v letu 2001 tako še povečal in je znašal 9.9%.

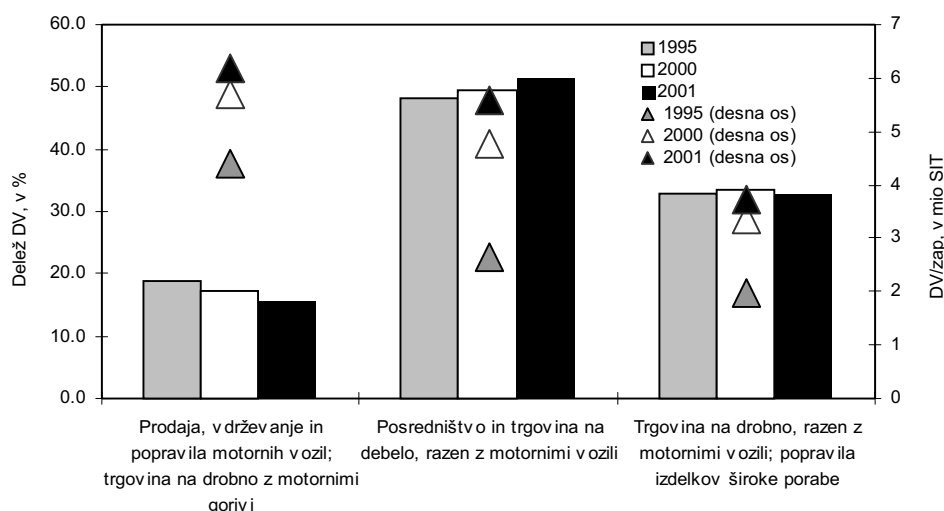
Po visoki rasti v letu 2000²² so lani odhodki iz financiranja ostali približno na ravni iz leta prej, tako da je bil presežek odhodkov nad prihodki od financiranja enak 23,022 mio SIT (nominalno je bil za 8.5% višji kot leto prej). Ob presežku izrednih prihodkov nad izrednimi odhodki v vrednosti 29,985 mio SIT, je bil neto čisti dobiček trgovinskih družb v letu 2001 nominalno za 16.9% višji kot leto prej.

Dodana vrednost v trgovinskih družbah je lani naraščala hitreje od povprečja vseh gospodarskih družb, tako da se je njihov delež v dodani vrednosti vseh družb v letu 2001 povečal za 0.5 strukturne točke na 17.2%. Nadpovprečno glede na agregat vseh gospodarskih družb se je lani v družbah s področja trgovine povečala tudi dodana vrednost na zaposlenega (nominalno za 13.6%, v vseh družbah za 10.9%), ki je tako v letu 2001 ponovno presegala povprečno dodano vrednost na zaposlenega v vseh družbah. Ker je stopnja rasti stroškov dela zaostajala za stopnjo rasti dodane vrednosti, se je delež stroškov dela v dodani vrednosti znižal od 65.4% v letu 2000 na 63.5% v letu 2001.

Sredstva gospodarskih družb področja trgovine so se v letu 2001 glede na leto 2000 nominalno povečala za 11.9%, glede na leto 1995 pa za 116.6%. Najbolj so se povečala stalna sredstva (nominalno za 14.3% glede na leto 2000 in 132.0% glede na leto 1995), ki so v letu 2001 predstavljala 48% vseh sredstev (v letu 1995 pa 44.8%). V obdobju od leta 1995 do leta 2000, v nekoliko manjšem obsegu pa tudi lani, je bilo za večje trgovinske družbe značilno povečevanje poslovnih mrež in pokritosti Slovenije s trgovinami, kar se je odražalo v rasti vrednosti nepremičnin (izgradnja novih trgovin, bencinskih servisov...) kot tudi dolgoročnih finančnih naložb (povezovanje trgovin, prevzemi). V letu 2001 se je glede na leto prej vrednost nepremičnin, ki predstavljajo 60.5% vseh stalnih sredstev, nominalno povečala za 10.7% (glede na leto 1995 za 124.4%), dolgoročne finančne naložbe (20.8-odstotni delež v vseh stalnih sredstvih) pa nominalno za 19.7%.

²² Odhodki iz financiranja trgovinskih družb so se v letu 2000, glede na leto prej, zaradi povečanja stroškov obresti in drugih odhodkov financiranja nominalno povečali kar za 41.5%.

Slika 9: **Struktura dodane vrednosti (DV) in dodana vrednost na zaposlenega gospodarskih družb po oddelkih področja dejavnosti trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe v letih 1995, 2000 in 2001**

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

Rast vrednosti sredstev je bila od leta 1995 do leta 1999 večinoma financirana z zadolževanjem (razmerje med dolgom in sredstvi se je tako z 59.3% leta 1995 povečalo na 62.9% leta 1999), v letu 2000, še bolj pa v letu 2001, se je povečala tudi udeležba lastnega kapitala (delež dolga v virih sredstev je bil v letu 2000 enak 62.6%, v letu 2001 pa 62.3%). Tako se je v zadnjih dveh letih izboljšal kazalnik finančnega vzvodja (razmerje med dolgom in kapitalom je bilo v letu 2001 enako 165.1%, leto prej 167.1%, leta 1999 pa 169.3%).

Najpomembnejši oddelki področja dejavnosti G je **posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi vozili (oddelek 51)**. V letu 2001 je v njem delovalo 65.7% vseh gospodarskih družb področja G, ki so zaposlovale 44.8% vseh zaposlenih. Število družb obravnavanega oddelka se od leta 1998 naprej zmanjšuje²³, vendar se je število zaposlenih v letu 2001 že drugo leto zapored povečalo. Za posredništvo in trgovino na debelo je bila lani značilna tudi nadpovprečna rast dodane vrednosti (nominalna rast je bila 20.6-odstotna, v vseh trgovinskih družbah pa 1.8-odstotna), tako da sta prvič v sedmih letih ustvarila več kot polovico celotne dodane vrednosti vseh trgovinskih družb (gl. Slika 8). Na povečanje dodane vrednosti je poleg večjega števila zaposlenih pozitivno vplivala tudi višja produktivnost dela. Stopnja rasti stroškov dela na zaposlenega je zaostajala za stopnjo rasti dodane vrednosti na zaposlenega, tako da se je delež stroškov dela v dodani vrednosti znižal od 62.2% v letu 2000 na 59.5% v letu 2001 in je bil najnižji v zadnjih sedmih letih.

Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s posredništvom in trgovino na debelo, so v letu 2001 nominalno za 22.9% povečale neto čisti dobiček ter tako k neto čistemu dobičku vseh trgovinskih družb prispevale 63.5% (leto prej 60.3%). Tako dobre rezultate so družbe ustvarile predvsem zaradi visokega povečanja neto dobička iz poslovanja, ki je bil nominalno kar za 66.5% večji kot v letu 2000. Poslovni prihodki so se, predvsem zaradi 16.7-odstotnega nominalnega povečanja čistih prihodkov iz prodaje proizvodov, storitev, blaga in materiala na domačem trgu²⁴, povečali bolj,

²³ V letu 2001 je poslovalo za 15.9% manj družb kot leta 1998 ter za 506 manj družb kot leta 2000.

²⁴ Ker so se čisti prihodki, ustvarjeni na domačem trgu, povečali bolj kot čisti prihodki, ustvarjeni na tujem trgu, se je izvozna usmerjenost družb oddelka 51 iz 14.2% v letu 2000 znižala na 13.8% v letu 2001.

kot so se povečali poslovni odhodki. Zato se je povečala tudi ekonomičnost poslovanja, ki je bila z 1.023 najvišja v zadnjih sedmih letih.

Gospodarske družbe oddelka **trgovina na drobno, razen z motornimi gorivi, in popravila izdelkov široke porabe (oddelek 52)** so v letu 2001 ustvarile 32.9% dodane vrednosti gospodarskih družb trgovine. Zaposleni v tem oddelku pa so lani predstavljali 42.8% vseh zaposlenih v trgovini. Gospodarske družbe v trgovini na drobno so kot celota v zadnjih sedmih letih vseskozi poslovale z neto čistim dobičkom, ki se je po 3.6-odstotnem nominalnem padcu v letu 2000 v letu 2001 nominalno spet povečal (za 7.3%). Neto dobiček iz poslovanja se je glede na leto 2000 nominalno povečal za 22.8%, pri čemer je bila prodaja na tujih trgih nominalno višja za 85.3%²⁵. V letu 2001 se je presežek odhodkov nad prihodki od financiranja še povečal (nominalno za 33.7%) in je bil zaradi izjemno visoke rasti v letu 2000 kar za 1124% višji kot leta 1999. V letu 2001 pa se je povečal tudi presežek prihodkov nad odhodki od izrednih dogodkov (nominalno za 18.2%), ki je tako povečal neto čisti dobiček na slabih 9 mrd SIT, kar je predstavljalo 18.3% celotnega čistega dobička vseh trgovinskih družb.

Najpomembnejši skupini v trgovini na drobno, razen z motornimi gorivi (oddelek 52), sta trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah (skupina 52.1) in trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah (skupina 52.4) – prva je leta 2001 ustvarila dobrih 70%, druga pa približno četrtno dodane vrednosti celotnega oddelka.

Za trgovino na drobno v nespecializiranih prodajalnah (skupina 52.1) je značilno, da se število podjetij od leta 1995 vztrajno zmanjšuje (leta 2001 je statistične podatke iz bilance stanja in uspeha oddalo 35% manj podjetij kot leta 1995 in 13% manj kot leta 2000 število zaposlenih pa se v zadnjih letih povečuje. Torej se povečuje tudi povprečno število zaposlenih na podjetje, tako da je bilo v letu 2001 v povprečju v eni družbi zaposlenih 23 delavcev, še leta 1995 pa 14.5. To predvsem velja za družbe podrazreda trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah, pretežno z živili (podrazred 52.110), ki je v letu 2001 v 651 družbah zaposlovala skoraj 80% vseh zaposlenih v skupini 52.1, od tega tri četrtine v 11 največjih družbah. V povprečju je tako družba podrazreda 52.110 v letu 2001 zaposlovala skoraj 30 delavcev (leto prej 25).

Družbe v trgovini na drobno v nespecializiranih prodajalnah so v letu 2001 močno povečale prodajo na tujih trgih (nominalno za 123.5% glede na leto prej) in tako povečale svojo izvozno usmerjenost za 2 strukturni točki. Skupaj so se poslovni prihodki nominalno povečali za 13.8%. Ob 13.6-odstotnem nominalnem povečanju poslovnih odhodkov se je neto dobiček iz poslovanja v trgovini na drobno v nespecializiranih prodajalnah nominalno povečal za 46.7%. Ob takšnih gibanjih so družbe povečale ekonomičnost poslovanja, ki je bila v letu 2001 najvišja v zadnjih sedmih letih.

Podobno kot v prejšnjih letih, so bili tudi za leto 2001 v trgovini na drobno značilni povezovanje družb ter izgradnja novih trgovinskih centrov doma in v tujini. Konec leta 2001 je bila tako vrednost stalnih sredstev v trgovini na drobno v nespecializiranih prodajalnah nominalno za 193.6% višja kot leta 1995. V okviru tega so se najbolj povečale dolgoročne finančne naložbe (za 772%; v letu 2001 so obsegale 29.3%, v letu prej 26.9% stalnih sredstev) ter vrednost nepremičnin (za 124.7%, v letu 2001 so obsegale 57% stalnih sredstev). Vendar pa je bila tudi lanska investicijska dejavnost najpogosteje financirana z zadolževanjem, saj so se odhodki od financiranja

²⁵ Izvozna usmerjenost družb obravnavane skupine se je v letu 2001 povečala za 1.5 odstotne točke.

v letu 2001 glede na leto prej nominalno povečali za 27.3%, pri čemer je potrebno opozoriti, da so bili le-ti že v letu 2000 skorajda za trikrat večji kot leta 1995 oz. za 50% višji kot leta 1999. Delež dolga v virih sredstev se je tako od 41.7% v letu 1997 povečal na 56.6% v letu 2001 (v letu 2000 je znašal 54.0%), prav tako pa se je povečal delež kratkoročnih virov v vseh virih od 34.5% v letu 1997 na 41.6% v letu 2001. Hkrati so se v letu 2001, zaradi uspešnih dolgoročnih finančnih naložb v preteklosti nominalno za 21.2% povečali tudi prihodki od financiranja (dividende, deleži v dobičku, obresti). Presežek odhodkov nad prihodki od financiranja je bil tako enak 820 mio SIT. Ob povečanju presežka prihodkov nad odhodki od izrednih dogodkov je bil neto čisti dobiček enak 8 mrd SIT in je bil nominalno za 15.9% višji kot v letu 2000.

Družbe v trgovini na drobno v nespecializiranih prodajalnah so v letu 2001 povečale dodano vrednost nominalno za 14.7% ter ob tem izboljšale tudi stroškovno učinkovitost, merjeno z deležem stroškov dela v dodani vrednosti ter z deležem stroškov dela v poslovnih prihodkih.

Gospodarske družbe, katerih pretežna dejavnost so **prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil ter trgovina na drobno z motornimi gorivi (oddelek 50)**, so v letu 2001 ustvarile 15.7% (še leta 1995 19.0%) dodane vrednosti in zaposlovale 12.3% vseh zaposlenih v gospodarskih družbah področja dejavnosti G.

Na rezultate poslovanja celotnega oddelka imata največji vpliv skupini trgovina na drobno z motornimi gorivi (skupina 50.5) in trgovina z motornimi vozili (skupina 50.1), ki sta skupaj v letu 2001 zaposlovali 69.7% vseh zaposlenih oddelka 50 ter ustvarili 81% celotne dodane vrednosti oddelka.

Družbe skupine *trgovina na drobno z motornimi gorivi* so v letu 2001 glede na leto prej izboljšale svoje poslovanje. Za razliko od prejšnjih dveh let se svetovne cene nafte v letu 2001 v povprečju niso drastično povečale, tako da so se stroški blaga, materiala in storitev družb skupine 50.5 (v letu 2001 so zavzemali 94.9% celotnih poslovnih odhodkov) nominalno povečali le za 5.5%²⁶. Ob zmanjšanju števila zaposlenih so se zmanjšali stroški dela (nominalno za 6.9%), tako da so se vsi poslovni odhodki nominalno povečali za 5.3%. Ob 6-odstotni nominalni rasti poslovnih prihodkov²⁷ je bil neto dobiček iz poslovanja nominalno višji za 171.8%. Ekonomičnost poslovanja je tako znašala 1.010.

Družbe v trgovini na drobno z motornimi gorivi so v letu 2001 znižale tako prihodke kot odhodke od financiranja, presežek odhodkov nad prihodki od financiranja pa je bil nominalno za 90.5% nižji kot v letu 2000. Ob nižjem presežku prihodkov nad odhodki od izrednih dogodkov je bil neto čisti dobiček družb obravnavane skupine še vedno nominalno kar za 175.8% višji kot v letu 2000 (gl. Tabelo 11).

Družbe, ki se ukvarjajo s prodajo motornih goriv na drobno, so tudi v letu 2001 še racionalizirale svoje poslovanje, saj se je število zaposlenih glede na leto 2000 ob nespremenjenem številu družb (44) ponovno zmanjšalo (za 13.5%). Kljub manjšemu številu zaposlenih so družbe povečale dodano vrednost (nominalno za 14.2%) ter tako močno izboljšale produktivnost dela, merjeno z dodano vrednostjo na zaposlenega (nominalno za 32.0%) ter s poslovnimi prihodki na zaposlenega (nominalno za 22.5%). Prav tako so izboljšale stroškovno učinkovitost, saj se je

²⁶ V letu 1999 so se stroški blaga, materiala in storitev družb skupine 50.5 povečali nominalno za 68.6%, v letu 2000 pa za 78.2%.

²⁷ Poleg motornih goriv prodajajo posamezne družbe (bencinski servisi) tudi ostale proizvode (hrana, pijača, darila...), katerih prodaja se, zaradi razvrstitve družbe po glavni dejavnosti, tudi šteje v poslovne prihodke družbe.

Tabela 11: **Neto čisti poslovni rezultat v izbranih dejavnostih trgovine, popravil motornih vozil in izdelkov široke porabe, v mio SIT**

		1996	1997	1998	1999	2000	2001
G	Trgovina, popravila motornih vozil in izdelkov široke porabe	12,767	22,036	22,829	37,028	41,115	48,050
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila mot. vozil; trgovina na drobno z motornimi gorivi	6,280	9,552	8,933	6,787	8,096	8,746
50.1	Trgovina z motornimi vozili	3,120	3,885	3,478	5,406	5,273	3,972
50.5	Trgovina na drobno z motornimi gorivi	2,766	4,682	4,476	-193	1,554	4,285
51	Posredništvo in trgovina na debelo, razen z motornimi gorivi	3,487	11,184	8,016	21,725	24,811	30,496
51.1	Posredništvo	-316	3,936	4,570	6,157	6,083	7,681
51.4	Trgovina na debelo z izdelki široke porabe	1,787	1,869	3,211	3,931	5,437	6,131
51.5	Trgovina na debelo z neemetijskimi polizdelki, ostanki in odpadki	786	2,134	-4,980	3,695	8,162	9,301
51.7	Druga trgovina na debelo	562	2,241	4,727	5,555	6,520	5,807
52	Trgovina na drobno, razen z motornimi vozili; popravila izdelkov široke porabe	3,001	1,301	5,880	8,516	8,207	8,809
52.1	Trgovina na drobno v nespecializiranih prodajalnah	2,115	68	4,308	5,582	6,890	7,983
52.4	Trgovina na drobno v drugih specializiranih prodajalnah	1,044	1,522	2,031	2,605	913	623

Vir: Lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

delež stroškov v dodani vrednosti znižal od 54.5% v letu 2000 na 44.4% v letu 2001, delež stroškov dela v poslovnih prihodkih pa od 3.0% na 2.6%, pri čemer sta bili obe vrednosti najnižji v zadnjih sedmih letih.

Po visoki rasti čistih prihodkov na domačem trgu v trgovini z motornimi vozili (*skupina 50.1*) v letu 1999, povezani z nakupovalno mrzlico pred uvedbo davka na dodano vrednost, se je prodaja novih avtomobilov na slovenskem trgu v letih 2000 in 2001 zmanjšala²⁸. Hkrati pa so družbe v trgovini z motornimi vozili v zadnjih dveh letih povečale čiste prihodke iz prodaje na tujem trgu²⁹ (v letu 2001 nominalno za 66.0%), tako da se je delež izvoza v prodaji povzpел od 7.2% v letu 2000 na 10.7% v letu 2001 (leta 1995 je znašal le 2.7%). Skupaj so se poslovni prihodki v trgovskih družbah z motornimi vozili lani nominalno povečali za 12.3%. Ob 13.1-odstotnem nominalnem povečanju stroškov blaga, materiala in storitev ter 13.5-odstotni rasti stroškov dela (tudi zaradi povečanja števila zaposlenih), so se poslovni odhodki nominalno povečali za 12.9%. Družbe skupine 50.1 so tako v letu 2001 sicer dosegle neto dobiček iz poslovanja, ki pa je bil nominalno za 19.3% manjši od tistega iz leta prej. S tem se je poslabšala ekonomičnost poslovanja, ki je bila z izjemo leta 1998 najnižja v zadnjih sedmih letih. Končni neto čisti dobiček je bil tako nominalno za 24.7% nižji od neto čistega dobička v letu 2000 (gl. Tabela 11).

Ob povečanju zaposlenosti v družbah skupine 50.1 za 7.8% se je dodana vrednost v letu 2001 glede na leto prej nominalno povečala le za 4.8%. Dodana vrednost na zaposlenega je bila tako nominalno nižja za 2.7%, družbe pa so tudi poslabšale svojo stroškovno učinkovitost, saj je delež stroškov dela v dodani vrednosti narasel na 59.7% in je bil sploh najvišji v zadnjih sedmih letih.

²⁸ Po podatkih SURS-a se je število novih registriranih avtomobilov v RS v letu 2001 glede na leto prej zmanjšalo za 13.0%.

²⁹ Predvsem to velja za družbe, ki se ukvarjajo s prodajo motornih vozil na debelo, ki so v letu 2001 povečale svojo izvozno usmerjenost na 17.4%.

Gospodarske družbe s področja trgovinske dejavnosti so svoje poslovanje v letu 2001 še izboljšale. Čeprav se število trgovinskih družb zmanjšuje že od leta 1998 dalje, se je število zaposlenih v letu 2001 že drugo leto zapored povečalo, kar kaže na povečanje aktivnosti družb, ki so ostale na trgu. Na izboljšanje poslovanja je lani vplivalo tako povečanje poslovnih prihodkov na domačem trgu (predvsem družb s področja posredništva in trgovine na debelo, razen z motornimi gorivi) kot na tujih trgih (v trgovini z motornimi vozili in v nekaterih skupinah znotraj trgovine na drobno). Za trgovske družbe je bila lani značilna tudi nadpovprečna rast produktivnosti dela v primerjavi s povprečjem vseh gospodarskih družb, po kazalcih izvozne usmerjenosti, ekonomičnosti poslovanja ter stroškovne učinkovitosti pa so lani dosegle najboljše rezultate v obdobju 1995–2001.

2.8. Gostinstvo

V letu 2001 je bilo v 1,313-ih gospodarskih družbah s **področja dejavnosti gostinstva - H** (3.5% vseh gospodarskih družb) 12,480 zaposlenih (2.6% vseh zaposlenih v gospodarskih družbah). Število gospodarskih družb se je v letu 2001 glede na leto 2000 povečalo za 1.4% (glede na leto 1995 za 41.5%), število zaposlenih

Tabela 12: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v gostinstvu

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	1,045	1,108	1,169	1,236	1,295	1,313
Število zaposlenih	10,709	11,185	10,797	11,507	12,218	12,480
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-3,068	-693	-2,992	-1,890	-2,990	-211
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	132.6	138.3	124.6	143.8	164.3	179.8
Število zaposlenih / podjetje	10.2	10.1	9.2	9.3	9.4	9.5
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	12,179.7	13,043.2	13,840.1	14,051.6	15,979.2	17,980.9
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	0.973	0.973	0.933	0.952	0.958	1.011
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	-2.4	-0.5	-2.0	-1.2	-1.5	-0.1
Donosnost prodaje, v %	-4.7	-0.9	-3.9	-2.2	-3.0	-0.2
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	5,569	6,078	6,503	6,811	7,416	8,414
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	2,204	2,398	2,422	2,730	3,126	3,613
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	1,691	1,799	1,948	2,173	2,335	2,612
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	76.7	75.0	80.4	79.6	74.7	72.3
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	34.7	36.1	37.0	34.9	34.0	35.8
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	20.7	17.7	19.6	18.9	17.2	20.1
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	76.7	75.8	75.2	75.3	76.5	75.9
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	91.0	95.2	93.4	91.9	94.1	92.2
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	18.8	17.7	15.0	13.4	13.1	12.0

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

Tabela 13: Neto čisti poslovni rezultat v gostinstvu v mio SIT

		1996	1997	1998	1999	2000	2001
H	Gostinstvo	-3,068	-693	-2,992	-1,890	-2,990	-211
55.1	Dejavnost hotelov in podobnih obratov	-2,147	-597	-2,699	-1,319	-2,301	128
55.2	Dejavnost domov, kampov in drugih nastanitvenih obratov	19	22	-35	9	54	25
55.3	Dejavnost prehrabnenih gostinskih obratov	-815	-513	-143	-257	-707	-872
55.4	Točenje pijač in napitkov	-186	-139	-33	-43	54	596
55.5	Dejavnost menz ter priprava in dostava hrane (catering)	61	533	-82	-279	-89	-88

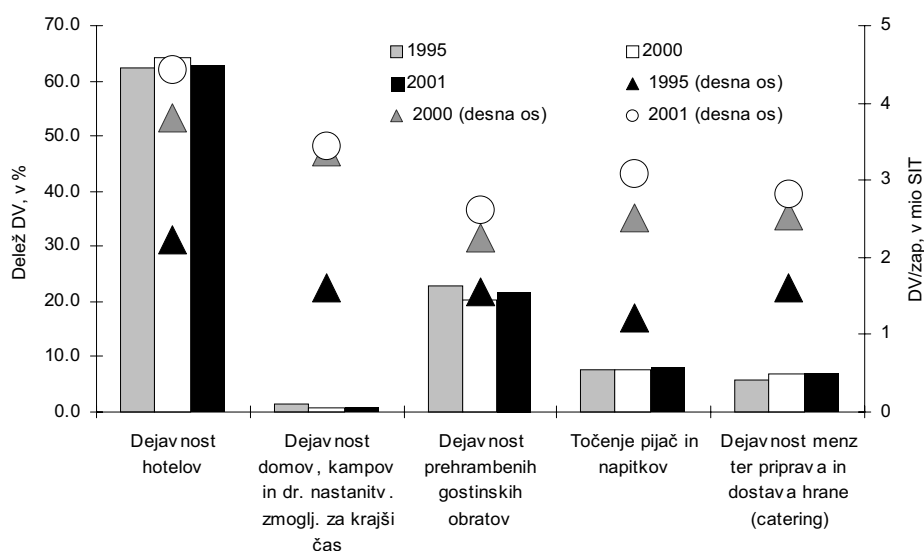
Vir: Lastni izračuni na podlagi podatkov APP.

pa za 2.1% (glede na leto 1995 za 18.0%). V letu 2001 so v gostinskih gospodarskih družbah ustvarili 45.1 mrd SIT dodane vrednosti, kar je bilo 2.0% dodane vrednosti vseh gospodarskih družb (v letu 2000 1.9%).

Gospodarske družbe gostinstva vse od leta 1995 prikazujejo neto čisto izgubo poslovnega leta (glej Tabelo 12), ki pa je bila v letu 2001 daleč najnižja. Močna investicijska aktivnost v zadnjih letih je že pokazala prve rezultate, saj so gostinske družbe v letu 2001, prvič v zadnjih sedmih letih, ustvarile neto dobiček iz poslovanja.

Da se poslovanje gostinskih družb v zadnjih letih res izboljšuje, kažejo tudi podatki o zaposlenosti, ki se je lani že tretje leto zapored povečala. Pri tem je ugoden podatek, da se je hkrati izboljšala tudi produktivnost, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega. Dodana vrednost na zaposlenega se sicer, izraženo v tekočih cenah, v analiziranih zadnjih sedmih letih povečuje iz leta v leto, lani pa se je že tretje leto zapored zmanjšal tudi zaostanek za dodano vrednostjo povprečne gospodarske družbe (gl. podatkovno prilogo). Bolj kot v vseh gospodarskih družbah skupaj se je v letu 2001 v gostinskih družbah povečala tudi produktivnost dela, merjena s poslovnimi prihodki na zaposlenega. O postopnem izboljševanju poslovanja v zadnjih treh letih pa govorijo tudi kazalci stroškovne učinkovitosti. Delež vmesne porabe v kosmatem donosu iz poslovanja se je znižal od 62.8% v letu 1998, ko je dosegel

Slika 10: Struktura dodane vrednosti (DV) in dodana vrednost na zaposlenega po skupinah področja dejavnosti gostinstva v letih 1995, 2000 in 2001

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

najvišjo vrednost v obravnavanem obdobju, na 57.1% v letu 2001, delež stroškov dela v dodani vrednosti pa od 80.4% v letu 1998 (najvišja vrednost po letu 1995) na 72.3% v letu 2001.

Področje dejavnosti gostinstva združuje pet skupin (gl. tabelo 13), od katerih so po obsegu pomembne zlasti tri, ki ustvarijo kar 92.4% celotne dodane vrednosti gospodarskih družb s področja gostinstva. Največja skupina je *dejavnost hotelov in podobnih obratov (skupina 55.1)*, kjer so lani ustvarili 62.7% dodane vrednosti gospodarskih družb s področja gostinstva. V letu 2001 je bilo v 149-tih gospodarskih družbah obravnavane skupine zaposlenih več kot polovica vseh zaposlenih v vseh gostinskih gospodarskih družbah. V povprečju je bilo tako v eni družbi zaposlenih dobrih 42 delavcev (v vseh gostinskih družbah v povprečju 9.5 delavcev). V vsakem izmed 12 največjih hotelov oziroma podobnih obratov, ki skupaj zaposlujejo skoraj polovico vseh zaposlenih skupine 55.1, pa je v povprečju delalo 263 delavcev.

Družbe skupine dejavnost hotelov in podobnih obratov so v letu 2001 prvič v zadnjih sedmih letih zaključile poslovno leto z neto čistim dobičkom³⁰. Izboljšanje poslovnih rezultatov je bilo v glavnem povezano z boljšo ekonomičnostjo poslovanja, ki je bila prvič po letu 1995 večja od 1 (poslovni prihodki so bili višji od poslovnih odhodkov). Poslovni prihodki so se tako v letu 2001 glede na leto 2000 nominalno povečali za 13.0%, poslovni odhodki pa le za 3.6%. Ugodna gibanja prihodkov lahko povezujemo z ugodnimi turističnimi rezultati, saj se je v tem letu število nočitev v hotelih in podobnih obratih povečalo za 5.3%. Na povečani obisk in večjo potrošnjo v hotelih so pozitivno vplivali tudi rezultati večletnega vlaganja v izboljšanje kakovosti in povečanje storitev³¹. Nizka rast poslovnih odhodkov je bila predvsem posledica skromne rasti nabavne vrednosti blaga in stroškov materiala ter zmanjšanja vrednosti amortizacije.

Ob takšnih gibanjih so gospodarske družbe skupine 55.1 v letu 2001 povečale svojo dodano vrednost nominalno za 15.1%, dodano vrednost na zaposlenega pa za 16.9%. Ob tem so izboljšale tudi stroškovno učinkovitost, saj se je delež stroškov dela v dodani vrednosti z 69.4% v letu 2000 zmanjšal na 66.7% v letu 2001, prav tako pa se je znižal delež vmesne porabe v kosmatem donosu iz poslovanja (z 48.8% na 47.8%).

Ob povečevanju presežka odhodkov nad prihodki od financiranja so družbe skupine 55.1 izkazale 894 mio SIT neto izgube iz rednega delovanja. Odhodki od financiranja so se za razliko od leta 2000, ko so se povečevali predvsem stroški obresti in drugi odhodki financiranja, v letu 2001 povečali predvsem na račun odpisov dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb. Na končni neto čisti dobiček poslovnega leta 2001 je vplival še presežek prihodkov nad odhodki iz izrednih dogodkov, ki pa je bil nominalno za 65.5% nižji kot v letu 2000.

Po ustvarjeni dodani vrednosti gospodarskih družb je druga najpomembnejša skupina znotraj gostinstva *dejavnost prehrambnih gostinskih obratov – skupina 55.3*, ki je v letu 2001 ustvarila 21.6% dodane vrednosti gospodarskih družb s področja gostinstva, to je za 1.3 strukturne točke več kot v letu prej. Gre torej za precej propulzivno gostinsko dejavnost, kar se kaže tudi v izjemno visoki rasti števila družb (v obdobju 1995–2001 se je povečalo za 138.2%, lani za 5.8%) in zaposlenih v dejavnosti (v obdobju 1995–2001 za 28%, lani za 5.8%). Kljub hitri rasti pa se dejavnost skozi celotno obravnavano obdobje sooča z neto čisto izgubo. Le-ta se je lani še nekoliko povečala (nominalno za 23.4%), na kar je vplival razkorak med

³⁰ Neto čisti dobiček je v letu 2001 ustvarilo 70 hotelov in podobnih obratov, pri 10 družbah je čisti dobiček zadostoval ravno za pokritje čiste izgube, ostale družbe (69) so v letu 2001 poslovale z neto čisto izgubo.

³¹ Investicijska aktivnost, ki je bila posebej močna v zadnjih letih (v letu 2000 se je vrednost nepremičnin glede na leto prej nominalno povečala za 23.4%), se je v letu 2001 nekoliko umirila.

prihodki in odhodki od izrednih dogodkov, ki je bil lani prvič v zadnjih sedmih letih negativen, neto izguba iz rednega delovanja pa je bila lani nekoliko nižja kot leto pred tem. Izboljšanje rednega delovanja je tako posledica zmanjšanja vrzeli med odhodki in prihodki od financiranja kakor tudi izboljšane ekonomičnosti poslovanja (gl. prilogo). Poslovni prihodki so se v letu 2001 glede na leto prej nominalno povečali za 22.1%, poslovni odhodki pa za 20.5%. Rast slednjih so spodbudili predvsem povečani stroški materiala ter ob rasti števila zaposlenih višji stroški dela³². Kljub višjim stroškom dela pa se je ob povečanju produktivnosti lani izboljšala stroškovna učinkovitost dejavnosti prehrabnenih gostinskih obratov, merjena z deležem stroškov dela v dodani vrednosti, ki se je zmanjšal od 89.5% v letu 2000 na 87% v letu 2001. Slednje, skupaj s postopnim izboljševanjem poslovnih rezultatov na ravni rednega delovanja, kaže na ugodne premike v dejavnosti prehrabnenih gostinskih obratov, ki sicer sodi med delovno naj intenzivnejše gostinske dejavnosti.

Za gospodarske družbe skupine *točenja pijač in napitkov (skupina 55.4)* je bilo do leta 2001 značilno, da se je njihova povprečna velikost zmanjševala. Število gospodarskih družb omenjene skupine se je namreč v obdobju od leta 1997 do leta 2000 povečalo za 3.6%, število zaposlenih pa zmanjšalo za 12.4%. V letu 2001 pa se je slika obrnila, saj se je število družb zmanjšalo za 8, število zaposlenih pa povečalo za 25. V lanskem letu so družbe skupine 55.4 svoje poslovanje ponovno močno izboljšale: neto čisti dobiček poslovnega leta je kar za več kot 10-krat presegel tistega iz leta 2000, ko so sploh prvič po letu 1995 dosegli pozitiven neto izkaz poslovnega leta. Dober rezultat je bil predvsem posledica ustvarjenega neto dobička iz poslovanja, ki ga družbe sicer izkazujejo od leta 1998 naprej, lani pa je bil nominalno kar za 167.3% višji kot v predhodnem letu. S tem so gospodarske družbe dejavnosti točenja pijač in napitkov realizirale najvišjo ekonomičnost poslovanja v okviru gostinskih dejavnosti (na 100 tolarjev poslovnih odhodkov so ustvarile dobrih 107 tolarjev poslovnih prihodkov), dosegle pa so tudi najvišjo rast dodane vrednosti na zaposlenega (nominalno za 22.4%). Glede na to, da so se ob relativno visoki rasti produktivnosti stroški dela na zaposlenega povečali le za 11.1%, se je lani v dejavnosti točenja pijač in napitkov močno izboljšala tudi stroškovna učinkovitost (delež stroškov dela v dodani vrednosti se je s 67.6% v letu 2000 znižal na 61.4% v letu 2001).

Gospodarske družbe s področja dejavnosti gostinstva (H) vse od leta 1995 dalje poslujejo z neto čisto izgubo poslovnega leta, ki pa je bila v letu 2001 daleč najnižja. Močna investicijska aktivnost v zadnjih letih je že pokazala prve rezultate, saj so gostinske družbe v letu 2001, prvič v zadnjih sedmih letih, ustvarile neto dobiček iz poslovanja. Na izboljšano poslovanje kažejo tudi podatki o zaposlenosti, ki se je lani že tretje leto zapored povečala, pri tem pa se je hkrati izboljšala tudi produktivnost, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega. O postopnem izboljševanju poslovanja v zadnjih treh letih pa govorijo tudi kazalci stroškovne učinkovitosti. Gledano po posameznih skupinah dejavnosti gostinstva je k izboljšanju poslovnih rezultatov lani največ doprinesla dejavnost hoteli in podobni obrati (ustvari približno dve tretjini dodane vrednosti gospodarskih družb gostinstva), ki so v letu 2001 prvič v zadnjih sedmih letih zaključili poslovno leto z neto čistim dobičkom. Prav tako so z neto čistim dobičkom poslovale družbe, ki se ukvarjajo s točenjem pijač in napitkov (tretja največja dejavnost gostinstva), medtem ko je druga največja dejavnost gostinstva, prehrabneni gostinski obrati, lani ponovno ustvarila neto čisto izgubo poslovnega leta. Le-ta je bila celo višja kot v predhodnem letu, vendar v glavnem

³² Stroški materiala so v letu 2001 zavzemali 37.8-odstotni delež, stroški dela pa 27.6-odstotni delež poslovnih odhodkov.

na račun povečanega razkoraka med izrednimi odhodki in prihodki, zmanjšal pa se je neto primanjkljaj na ravni financiranja ter izboljšala ekonomičnost poslovanja.

2.9. Promet, skladiščenje in zveze

Statistične podatke iz bilance stanja in bilance uspeha je v letu 2001 Agenciji RS za plačilni promet oddalo 1,894 gospodarskih družb s področja **prometa, skladiščenja in zvez (področje dejavnosti I)**. 38,344 zaposlenih v tej dejavnosti je gospodarilo z 1,233.7 mrd SIT sredstev, ustvarilo 625.3 mrd SIT poslovnih prihodkov, 623.0 mrd SIT poslovnih odhodkov, poslovno leto pa zaključilo z 8.4 mrd SIT neto čistega dobička. Dodana vrednost dejavnosti je znašala 234.0 mrd SIT, od tega stroški dela 142.8 mrd SIT oziroma 61% dodane vrednosti. Gospodarske družbe prometa, skladiščenja in zvez so ustvarile 74.7% dodane vrednosti v celotnem prometu, skladiščenju in zvezah.

Gospodarske družbe prometa, skladiščenja in zvez so v letu 2001 po številu predstavljale 5.1%, po številu zaposlenih 8.1%, po ustvarjeni dodani vrednosti pa

Tabela 14: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v prometu, skladiščenju in zvezah

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	1,915	1,866	1,918	1,955	1,949	1,894
Število zaposlenih	37,371	37,091	37,160	37,852	37,986	38,344
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	3,142	11,113	25,498	22,006	15,896	8,437
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	286.6	348.3	375.1	437.6	539.2	651.4
Število zaposlenih / podjetje	19.5	19.9	19.4	19.4	19.5	20.2
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	13,908	16,161	18,425	20,803	25,093	29,792
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	1.015	1.043	1.046	1.034	1.017	1.004
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	0.6	1.9	3.7	2.8	1.7	0.7
Donosnost prodaje, v %	1.0	3.0	6.0	4.4	2.6	1.3
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	8,305	9,372	10,665	12,452	14,817	16,308
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	3,514	4,228	4,737	5,188	5,490	6,103
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	2,301	2,513	2,735	2,981	3,353	3,725
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	65.5	59.5	57.7	57.5	61.1	61.0
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	37.8	41.1	38.6	42.5	51.8	52.9
Delež kratkoročnih obveznostih v virih sredstev, v %	17.9	20.2	16.5	19.0	20.4	20.3
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	78.3	72.4	74.9	71.7	59.1	57.7
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	95.2	92.3	97.0	96.3	93.9	93.2
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	32.0	32.9	31.2	28.8	27.8	27.6

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

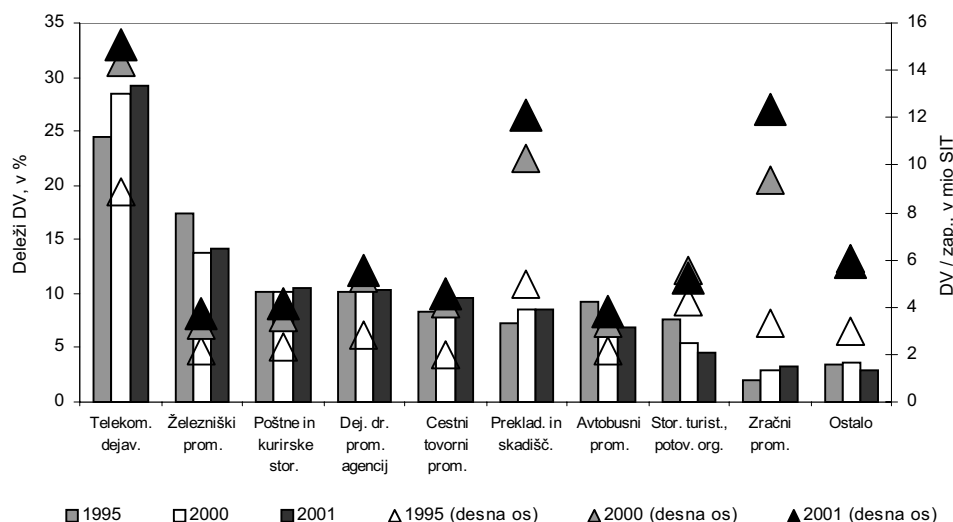
10.2% vseh gospodarskih družb. Število gospodarskih družb prometa, skladiščenja in zvez se je lani za 2.8% znižalo, težko pa bi govorili o trendnem zniževanju. Zaposlenost se je v letu 2001 za 0.9% povečala in je zadnjih pet let naraščala, tako da je nekoliko preseгла tisto iz leta 1995. Dodana vrednost se je lani pri gospodarskih družbah prometa skladiščenja in zvez nominalno za 12.2% povečala (pri vseh gospodarskih družbah za 12.1%). Tudi zaradi raznorodnosti (nehomogenosti) oddelkov znotraj prometa, skladiščenja in zvez se precej kazalcev za to dejavnost kot celoto ne razlikuje bistveno od primerljivih kazalcev za vse gospodarske družbe (gl. Tabela 1). Po anketi Gospodarskega vestnika za leto 2001 med 15-imi največjimi slovenskimi podjetji po skupnih prihodkih najdemo 3, med 10-imi najuspešnejšimi slovenskimi podjetji po čistem dobičku pa kar 4 gospodarske družbe iz prometa, skladiščenja in zvez.

Dejavnost prometa, skladiščenja in zvez je v obdobju od 1995 do 2001 vsa leta poslovala z neto čistim dobičkom, ki je bil najvišji leta 1998 (25.5 mrd SIT), od takrat dalje pa se postopno znižuje. Lani je tako znašal le še 8.4 mrd SIT. Slabši lanski rezultat je predvsem posledica negativnega poslovnega izida v železniškem prometu in nekaterih pomembnejših telekomunikacijskih gospodarskih družbah.

Oddelek **kopenski promet, cevovodni transport (oddelek 60)** je po številu gospodarskih družb in številu zaposlenih najpomembnejša dejavnost v okviru prometa, skladiščenja in zvez z 52-odstotnim deležem družb in 48-odstotnim deležem zaposlenih v letu 2001. V letu 2001 je v dejavnosti poslovalo 991 gospodarskih družb z 18,359 zaposlenimi (0.4% več kot leto prej) in ustvarilo 73.1 mrd SIT dodane vrednosti ali 31% vse prometne. Celotni kopenski promet je v letu 2001 izkazal 2,571 mio SIT neto čiste izgube, kar je pomenilo še nadaljnje poslabševanje, saj je bila predlanska neto čista izguba dosti manjša (869 mio SIT), v letu 1998 pa je celotni kopenski promet posloval pozitivno. V okviru oddelka kopenski promet in cevovodni transport sta po številu zaposlenih (8,931 in 4,985 v letu 2001) najpomembnejši dejavnosti železniški promet in cestni tovorni promet.

Neto čista izguba v *železniškem prometu* se je lani v primerjavi z letom poprej še povečala (nominalno za 96%), na 4,621 mio SIT. Izguba na železnici nastaja predvsem pri prevozu potnikov, njeni vzroki pa so večplastni. Po eni strani izgubo lahko pripišemo neurejeni vlogi železnice v prometni politiki Slovenije (prestrukturira-

Slika 11: **Struktura dodane vrednosti (DV) in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti prometa, skladiščenja in zvez**

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

nje, privatizacija, subvencioniranje, nadzor cen) in ostri konkurenci ostalih prevoznikov (vrst prevoza). Med notranjimi vzroki za vse slabši poslovni izid pa lahko omenimo veliko rast stroškov dela, nizko produktivnost in slabo tržno prilagodljivost. Po pokazatelju izkoristek potniškega sedeža močno zaostajamo za večino evropskih železnic, saj podatki kažejo, da je v Sloveniji relativno majhno zanimanje za prevoz z vlakom (v Avstriji na primer beležijo okoli 3-krat več potovanj po železnici na prebivalca kot v Sloveniji). Vzroke za neuspešno poslovanje železnice odkrivajo tudi nekateri številčni podatki. Čisti prihodki iz prodaje od leta 1998 (ki je bilo v zadnjem obdobju edino leto, ko je železniški promet posloval pozitivno, z dobre 3 mrd SIT neto čistega dobička) do leta 2001 so se pri vseh gospodarskih družbah nominalno povečali za 44%, v železniškem prometu pa le za 26%. V istem obdobju so se stroški dela na železnici povečali za 52% (delež le-teh v poslovnih odhodkih se je povečal s 46% na 56%), drugi prihodki iz poslovanja, kjer gre predvsem za subvencije, pa so se znižali za 2% (njihov delež v poslovnih prihodkih se je znižal s 47% na 41%). Število zaposlenih na železnici se v tem času praktično ni zmanjšalo (le za 0.5%).

V železniškem prometu so v letu 2001 poslovale 3 gospodarske družbe, v *cestnem tovornem prometu* pa jih je poslovalo kar 872. Uspešnost poslovanja se v cestnem tovornem prometu zmerno krepi, saj so lani ustvarili 2,571 mio SIT neto čistega dobička, to je nominalno za 27% več kot leto prej. V *medkrajevem cestnem potniškem prometu* je 2,877 zaposlenih ustvarilo 57 mio neto čiste izgube, v *mestnem in primestnem cestnem potniškem prometu* je bilo 1,273 zaposlenih, ob koncu leta pa so zabeležili pozitiven poslovni rezultat v višini 148 mio SIT. Pri javnih avtobusnih prevozih komentar poslovnih rezultatov lahko, podobno kot pri železniškem potniškem prometu, vežemo na ustreznost prometne politike in na vpetost dejavnosti med subvencioniranje in na drugi strani določanje cen prevozov. V okviru kopenskega prometa je potrebno omeniti vsaj še dejavnost *žičnic in vlečnic*, ki je lani zaradi slabe zimske sezone, ko se je število prepeljanih potnikov z žičnicami znižalo za 46%, poslovno leto zaključila s 618 mio SIT neto čiste izgube.

Oddelek **vodnega prometa (oddelek 61)** je v okviru prometa, skladiščenja in zvez relativno zelo majhna dejavnost, saj po kazalcih velikosti (število družb in zaposlenih, sredstva, poslovni prihodki in odhodki, dobiček, izguba in dodana vrednost) največkrat ne dosega niti enoodstotnega deleža v celotni dejavnosti prometa. V letu 2001 je 19 gospodarskih družb te dejavnosti s 140 zaposlenimi ustvarilo 161 mio SIT dodane vrednosti, kar je 0.07% celotne ustvarjene dodane vrednosti v prometu, skladiščenju in zvezah. Gospodarske družbe vodnega prometa, ki so v obdobju od leta 1995 do 1999 poslovale večinoma pozitivno, a le z nekaj milijoni SIT neto čistega dobička letno, so v letu 2000 zabeležile skoraj 286 mio SIT neto čistega dobička, ki pa se je lani spet znižal na 90 milijonov SIT. Uspešnost poslovanja dejavnosti je torej nekoliko upadla, kljub temu da so, po podatkih SURS, količinski obseg blagovnih prevozov (merjeno v tonskih kilometrih) povečali za 2.9%.

Tudi **zračni promet (oddelek 62)** je v okviru prometa, skladiščenja in zvez manjša dejavnost, ki po kazalcih velikosti ne dosega štiriodstotnega deleža vsega prometa. V letu 2001 je 26 družb s 621 zaposlenimi v tej dejavnosti ustvarilo 7.69 mrd SIT dodane vrednosti ali 3.3% celotne ustvarjene dodane vrednosti v prometu, skladiščenju in zvezah. Zaposlenost trendno rahlo upada in je bila lani najnižja v zadnjih nekaj letih. Naš največji zračni prevoznik je število svojih letal v 90-ih letih zniževal, od marca 2000 pa leti le še s sedmimi. Dejavnost zračnega prometa vse od leta 1998 dalje posluje pozitivno, vendar so rezultati poslovanja od vključno leta 1999 dalje precej skromnejši kot v rekordnem letu 1998, se pa v zadnjih dveh letih postopno izboljšujejo. V letu 2001 je neto čisti dobiček poslovnega leta znašal 182

mio SIT, kar je nominalno za 117% več kot leto prej. Tak rezultat lahko ocenimo kot relativno ugoden glede na okoliščine. Dejavnost je v svetovnem merilu v recesiji, manjši tuji letalski prevozniki so našemu največjemu ostra konkurenca, obenem pa se je kriza letalskega prevoznništva z lanskim 11. septembrom še poglobila.

Oddelek pomožne prometne storitve, turistične organizacije (oddelek 63) je precej raznovrstna dejavnost, ki združuje prekladalne storitve (tudi pristaniške), letališko dejavnost, špeditersko dejavnost ter dejavnost turističnih potovalnih agencij. V letu 2001 je 733 (44 manj kot leto prej) družb te dejavnosti z 8,754 (200 manj kot leto prej) zaposlenimi ustvarilo 601 mrd SIT dodane vrednosti, kar je 26% vse ustvarjene dodane vrednosti prometnih gospodarskih družb. Dejavnost, ki je v obdobju 1995-1997 dosegala med 4.4 in 5.8 mrd SIT letnega neto čistega dobička, je v letih 1998-2000 uspešnost poslovanja povečala od 10.1 na 12.6 mrd SIT, v letu 2001 pa je neto čisti dobiček znašal že 13,905 mio SIT. Najuspešnejša dejavnost v okviru gornjega oddelka in tudi največja po številu zaposlenih (4,384) je bila v letu 2001 t. i. *dejavnost drugih prometnih agencij* (sem spada tudi špediterska dejavnost), ki je dosegla 6,089 mio SIT neto čistega dobička ali nominalno za 44.2% več kot leto prej. V *prekladalni dejavnosti* so s 1,529 zaposlenimi dosegli 5,153 mio SIT neto čistega dobička, potem ko je bila ta dejavnost v letu 2000 s 4.8 mrd SIT tovrstnega dobička sploh najuspešnejša med vsemi prometnimi. V gornji oddelek sodita tudi dejavnost *potovalnih in turističnih agencij* (2,032 zaposlenih), ki je lansko poslovno leto zaključila s 1,510 mio SIT neto čistega dobička ter t. i. *druge pomožne dejavnosti v zračnem prometu* (zlasti letališki), kjer so dosegli 943 mio SIT neto čistega dobička.

Poleg gornje je bila **poštna in telekomunikacijska dejavnost (oddelek 64)** pred nekaj leti med najbolj donosnimi, tako v okviru prometa, skladiščenja in zvez kot tudi v gospodarstvu nasploh. Umestitev oddelka v prometu, skladiščenju in zvezah je naslednja: 7% družb, 27% zaposlenih, 44% sredstev (kar pomeni, da gre v povprečju za precej večje gospodarske družbe kot v pomožnih prometnih storitvah), 33% poslovnih prihodkov in odhodkov, 34% čistega dobička, 63% čiste izgube ter 40% dodane vrednosti. Število gospodarskih družb se je do leta 2001 glede na leto 1995 skoraj štirikrat povečalo, tudi zaradi začete demonopolizacije in povečanja konkurence v tej dejavnosti. Tudi število zaposlenih se je v tem šestletnem obdobju povečalo za skoraj 24%, na 10470 zaposlenih v letu 2001. Neto čisti dobiček je v letih 1998 in 1999 presegal 10 mrd SIT. V letu 2000 se je znižal skoraj za dve tretjini, lani pa so gospodarske družbe tega oddelka poslovale z neto čisto izgubo v višini 3195 mio SIT. K izgubi je največ prispevala dejavnost *telekomunikacij* s 3216 mio SIT neto čiste izgube (gl. Okvir: Informacijsko-komunikacijske dejavnosti), v dejavnosti *javnih poštnih storitev* po 356-milijonski izgubi v letu 2000 pa so lani poslovali pozitivno z 203 mio SIT neto čistega dobička. Lani se je poslabšalo tudi poslovanje v dejavnosti *kurirskih storitev*, kjer se je neto čista izguba od predlani povečala za dobrih 100 mio SIT in dosegla 182 mio SIT.

V letu 2001 se je precej znižala poslovna uspešnost gospodarskih družb prometa, skladiščenja in zvez, čeprav je bil poslovni izid še vedno pozitiven v višini 8.4 mrd SIT. Najbolj se je poslabšalo poslovanje v telekomunikacijski dejavnosti, od 4.2 mrd SIT neto čistega dobička v letu 2000 na 3.2 mrd SIT neto čiste izgube v letu 2001. Ponovno se je poslabšalo tudi poslovanje dejavnosti železniškega prometa, kjer se je lani neto čista izguba skoraj podvojila in dosegla 4.6 mrd SIT. Med manjšimi dejavnostmi je lani izstopala še velika izguba v dejavnosti žičnic in vlečnic. Na drugi

strani izboljšali poslovni rezultat v gospodarskih družbah drugih prometnih agencij (vključuje špedicijo), dejavnosti prekladalnih storitev, v cestnem tovornem prometu, mestnem in primestnem cestnem potniškem prometu ter v dejavnosti javnih poštnih storitev.

2.10. Nepremičnine, najem in poslovne storitve

Poslovanje z nepremičninami, najem in poslovne storitve (področje dejavnosti K) sodi med hitro rastoče dejavnosti slovenskega gospodarstva. Rast števila zaposlenih in dodane vrednosti, ki jo ustvarijo gospodarske družbe kot prevladujoča oblika poslovnih subjektov³³, se je lani v primerjavi z letom prej še okrepila. Dodana vrednost je dosegla 17.7-odstotno nominalno rast (v letu 2000 11.7-%), število zaposlenih pa se je povečalo za 4.9% (v letu 2000 1.2%; v obdobju 1995–2001 povprečno letno za 3.4%). S temi stopnjami rasti je dejavnost K v

Tabela 15: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v dejavnosti nepremičnin, najema in poslovnih storitev

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	7,812	8,031	8,295	8,586	8,851	9,090
Število zaposlenih	37,059	33,530	34,886	36,714	37,138	38,941
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-5,249	-8,036	-10,356	5,724	-4,698	10,110
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	108.0	134.8	147.1	118.4	134.0	154.7
Število zaposlenih / podjetje	4.7	4.2	4.2	4.3	4.2	4.3
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	23,554	28,718	33,007	30,472	29,656	33,286
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	1.001	0.995	1.006	1.028	1.021	1.030
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	-0.6	-0.8	-0.9	0.5	-0.4	0.8
Donosnost prodaje, v %	-1.0	-1.6	-2.0	1.0	-0.7	1.4
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	11,590.0	12,027.1	12,940.9	14,014.2	15,023.3	16,069
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	2,884.8	3,306.6	3,662.6	4,241.1	4,684.6	5,259.9
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	2,116.3	2,385.7	2,653.4	2,907.7	3,307.7	3,757.2
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	73.4	72.2	72.4	68.6	70.6	71.4
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	45.5	61.7	63.4	50.3	51.8	48.6
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	29.9	23.9	25.0	33.8	34.2	31.9
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	81.5	52.6	50.4	81.1	78.2	82.6
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	90.4	95.0	93.7	93.4	93.2	96.8
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	10.0	10.7	11.0	8.5	11.0	12.2

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

³³ V letu 2001 so gospodarske družbe ustvarile 204.8 mrd SIT, kar je 41.8% celotne dodane vrednosti sektorja K oziroma 77.1%, če izvezamo ocenjeno bruto rento stanovanjskega fonda.

strukturi vseh gospodarskih družb v lanskem letu pridobila v dodani vrednosti 0.4 strukturne točke in dosegla doslej najvišji, 8.9-odstotni, delež, v številu zaposlenih pa 0.3 strukturne točke in dosegla 8.2-odstotni delež (v letu 2000 se je delež v dodani vrednosti znižal za 0.1 strukturne točke, delež v strukturi zaposlenih pa je ostal nespremenjen).

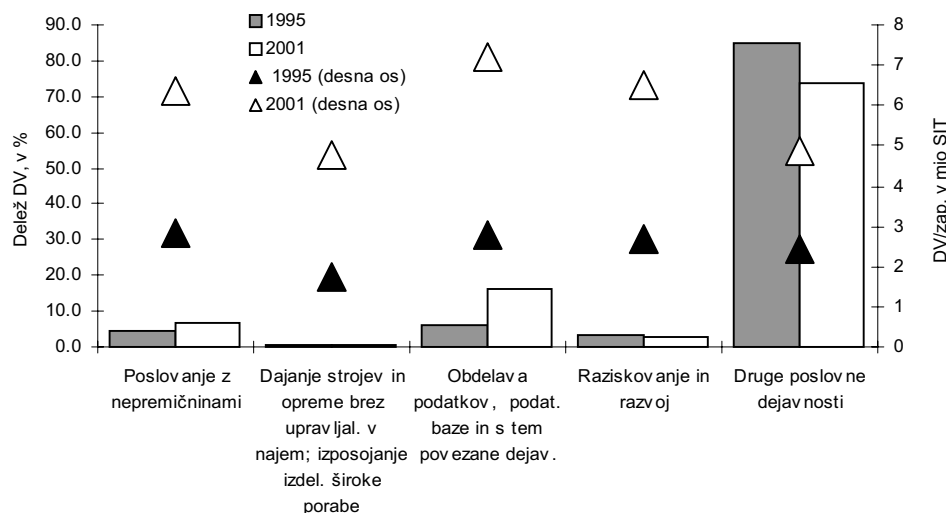
Lanskoletna relativno visoka rast zaposlenosti in dodane vrednosti je povezana z dobrimi poslovnimi rezultati. Vsi oddelki dejavnosti K z izjemo oddelka poslovanje z nepremičninami - 70 so v letu 2001 dosegli višjo rast poslovnih prihodkov kot v letu 2000. Skupni poslovni prihodki dejavnosti K so tako lani znašali 625.7 mrd SIT, kar je nominalno za 12.2% več kot leta 2000 (v letu 2000 je bila nominalna rast poslovnih prihodkov 8.4-odstotna). Neto dobiček iz poslovanja je dosegel 18.3 mrd SIT, nominalno pa je bil za 55.9% višji kot v predhodnem letu (v letu 2000 se je znižal za 15.9%). K visokemu dobičku iz poslovanja so prispevale skupina prostorsko načrtovanje, projektiranje in tehnično svetovanje – 742, katere delež v skupnem dobičku je znašal 37.8%, skupina svetovanje in oskrba z računalniškimi programi - 722 (21%), podrazred podjetniško in poslovno svetovanje – 74140 (12%) ter skupina oglaševanje – 744 (9%). Tudi neto čisti dobiček poslovnega leta je lani dosegel rekordno višino 10.1 mrd SIT. Ob tem pa je treba poudariti, da neto čisti dobiček, izračunan za raven celotne dejavnosti K, ni ustrezen kazalec uspešnosti poslovanja tega sektorja, nanj namreč odločilno vplivajo predvsem prihodki in odhodki financiranja v dejavnosti podjetniško in poslovno svetovanje – 74140) in v dejavnosti holdingov – 74150. Če omenjena podrazreda pri izračunu izvzamemo, je v letu 2001 neto čisti dobiček znašal 11.8 mrd SIT, kar je nominalno za 4.2% več kot v letu 2000³⁴.

Za dejavnost K je značilna velika heterogenost. Po velikosti je najpomembnejši oddelek druge poslovne dejavnosti – 74 (gl. Kmet et al., 2001), po uspešnosti poslovanja in s tem po hitri rasti pa oddelek obdelava podatkov, podatkovne baze in s tem povezane dejavnosti – 72. Poslovanje gospodarskih družb tega oddelka podrobneje obravnavamo v okviru analize poslovanja informacijsko - komunikacijskih dejavnosti (gl. Okvir 1). V nadaljevanju pa analiziramo poslovanje gospodarskih družb tistih skupin in podrazredov **oddelka druge poslovne dejavnosti – 74**, ki so največji po številu zaposlenih in dodani vrednosti, in tistih, ki najbolj vplivajo na rezultate poslovanja celotnega sektorja K.

Prostorsko načrtovanje, projektiranje in tehnično svetovanje (skupina 742) je po kazalcih velikosti največja skupina v dejavnosti K. V letu 2001 je dosegala v številu zaposlenih 27.7%, v številu družb 29%, v poslovnih prihodkih 37.7%, v neto dobičku iz poslovanja pa 37.8% celotne dejavnosti K. Število družb in zaposlenih v tej skupini se sicer že od leta 1996 dalje zmanjšuje, lani za 1.3 oz. 1.8%, večinoma zaradi preregistracije družb pod druge šifre Standardne klasifikacije dejavnosti. Kljub temu so poslovni prihodki in dodana vrednost v vseh letih v obdobju 1995–2001 nominalno naraščali, kar je imelo ob hkratnem zmanjševanju zaposlenosti za posledico hitro rast produktivnosti dela (v letu 2001 nominalno za 7%) in dodane vrednosti na zaposlenega (v letu 2001 za 9%; v obdobju od 1995 do 2001 se je povečala od 2.6 mio SIT na 5.8 mio SIT). Po obeh navedenih kazalcih gospodarske družbe, ki se uvrščajo v dejavnost prostorsko načrtovanje, projektiranje in tehnično svetovanje, presegajo povprečje dejavnosti K (za 31.4% oz. za 10%). Kljub temu, da se je rast poslovnih prihodkov nadaljevala tudi lani in bila celo višja kot v letu 2000, pa se je, po večletni rasti, neto dobiček iz poslovanja lani zmanjšal (nominalno za 17%) in dosegel 6.9 mrd SIT. Lani je namreč značilna relativno visoka rast poslovnih odhodkov, zlasti stroškov dela. Njihov delež v poslovnih prihodkih opazneje

³⁴ V letu 2000 so gospodarske družbe dejavnosti K kot celota ustvarile visoko neto čisto izgubo (4,698 mio SIT), če izvzamemo podrazreda 74140 in 74150 pa neto čisti dobiček v višini 11,373 mio SIT.

Slika 12: **Struktura dodane vrednosti (DV) in dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah dejavnosti nepremičnine, najem in poslovne storitve**

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

narašča že zadnji dve leti in se je od 16.9% v letu 1999 povzpela na 19.6% v letu 2001. Hkrati se delež stroškov materiala, blaga in storitev v poslovnih prihodkih že od leta 1995 dalje znižuje (od 80.5% v letu 1995 na 71.5% v letu 2001). Slabši rezultati poslovanja v letu 2001 so se odrazili tudi v nižji donosnosti prodaje (od 2.9% v letu 2000 na 1.8% v letu 2001) in sredstev (od 2.9% v letu 2000 na 1.7% v letu 2001). Ugodnejša značilnost zadnjih dveh let pa je hitra rast prihodkov od prodaje na tujem trgu (za 36.1% v letu 2000 in 11.3% v letu 2001) in s tem tudi izvozne usmerjenosti (od 8.5% v letu 1999 na 11.7% v letu 2001).

Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo z **oglaševanjem (skupina 744)**, predstavljajo relativno majhen delež v dejavnosti K, in sicer 4.4% v številu družb, 3.1% v številu zaposlenih, 4.3% v dodani vrednosti ter 7.0% v poslovnih prihodkih. Kljub temu pa je skupina lani z uspešnim poslovanjem prispevala kar 10.6% (1.26 mrd SIT) k neto čistemu dobičku dejavnosti K³⁵ in bila tako po višini prispevka k skupnemu neto čistemu dobičku na tretjem mestu (za skupinama svetovanje in oskrba z računalniškimi programi - 722 ter prostorsko načrtovanje, projektiranje in tehnično svetovanje - 742). Večina neto čistega dobička je bila ustvarjena s poslovanjem v osnovni dejavnosti, saj je bil neto dobiček iz poslovanja še za 38 mio SIT višji od neto čistega rezultata poslovnega leta. Ugodni rezultati so se odrazili v rasti števila zaposlenih, ki se je lani povečalo za nadaljnjih 6.8% (v obdobju 1995 do 2001 v povprečju letno za 8.6%), in to kljub temu, da se je število družb v oglaševanju zmanjšalo za 3.6% (v glavnem zaradi preregistracij pod druge šifre klasifikacije SKD). Uspešnost družb v oglaševanju pa se kaže tudi v visoki produktivnosti dela³⁶, ki je v letu 2001 dosegla 36.6 mio SIT, kar je največ med skupinami dejavnosti K in za 128% višje od povprečne produktivnosti dela sektorja K. Precej manj (za 40.3%) pa oglaševalske družbe presegajo povprečje dejavnosti po dodani vrednosti na zaposlenega - hitro rast poslovnih prihodkov je namreč v obravnavanem obdobju spremljala še hitrejša rast vmesne porabe, zlasti stroškov storitev. Delež vmesne porabe v poslovnih prihodkih je lani znašal kar 78.8%, od leta 1995 pa se je povečal za 2 strukturalni točki. Visoki stroški se odražajo v zelo nizkem deležu dodane vrednosti v poslovnih prihodkih, v letu 2001 je znašal 20.1%.

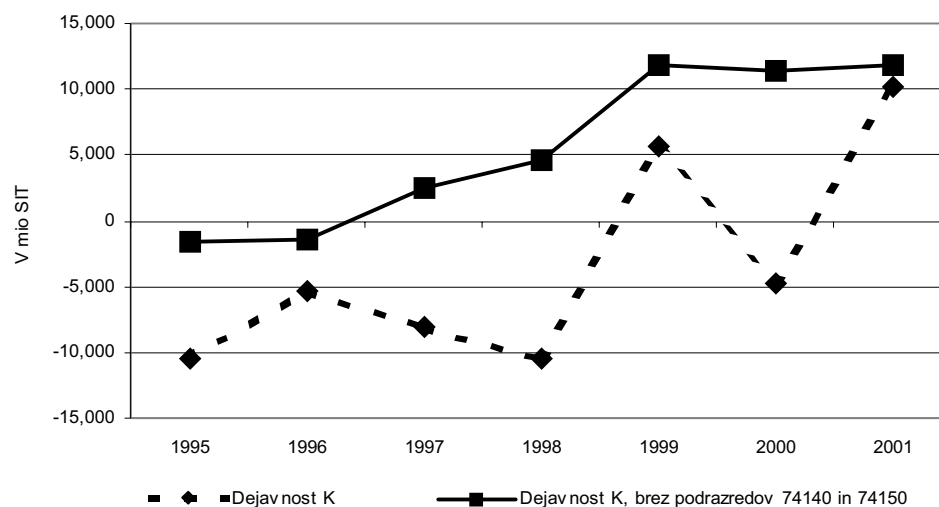
³⁵ Iz izračuna neto čistega dobička sta izvzeta podrazreda 74140 in 74150 (glej graf 13).

³⁶ Produktivnost dela, merjena s poslovnimi prihodki na zaposlenega, je v obdobju 1995 do 2001 vseskozi izredno hitro naraščala in to ob hkratni rasti števila zaposlenih (gl. Prilogo).

Podjetniško in poslovno svetovanje (podrazred 74140) sodi med večje dejavnosti sektorja K, vendar se njegov pomen z leti hitro zmanjšuje³⁷. Po eni strani je to povezano s številnimi preregistracijami družb pod nekatere druge (novejše) šifre klasifikacije SKD, po drugi strani pa je bila relativno počasnejša rast dejavnosti podjetniškega in poslovnega svetovanja glede na druge v okviru sektorja K tudi posledica negativnih poslovnih rezultatov v preteklih letih. Neto čista izguba, ki je značilna za celotno obdobje 1995–2001, je lani dosegla rekordno višino (11.5 mrd SIT) in je bila, tako kot v predhodnih letih, v glavnem rezultat izredno visokih odhodkov od financiranja. Le-ti so se lani v primerjavi z letom 2000 nominalno zvišali za 40% in znašali kar 37.2 mrd SIT (stroški obresti 20.2 mrd SIT ter odpisi dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb 17 mrd SIT). Tako visoki odhodki od financiranja so značilni predvsem za tiste družbe, ki se pretežno ukvarjajo s storitvami finančnega svetovanja in s finančnimi naložbami. Specifična struktura sredstev, značilna za te družbe (delež finančnih naložb v skupnih sredstvih podrazreda je bil lani 69.2%), pa močno vpliva tudi na nekatere druge kazalce uspešnosti poslovanja podrazreda.

V *dejavnosti holdingov (podrazred 74150)* je bilo v letu 2001 registriranih 127 družb, večinoma holdingov (23 več kot v letu 2000), s skupno 728 zaposlenimi (od teh je bilo 345 zaposlenih v eni sami družbi, le 12 družb je imelo več kot 10 zaposlenih in kar 85 družb ni imelo nobenega zaposlenega). Po definiciji Zakona o gospodarskih družbah - ZGD (495. člen) so holding podjetja družbe, ki imajo v lasti večino deležev sicer pravno samostojnih podjetij in opravljajo predvsem dejavnost ustanavljanja, financiranja in upravljanja teh podjetij. Specifično poslovanje holdingov, ki odseva v postavkah bilance stanja in uspeha tega podrazreda, močno vpliva na rezultate poslovanja celotnega sektorja K. V letu 2001 je 127 družb v dejavnosti holdingov razpolagalo s kar 338.5 mrd SIT sredstev, kar je 24.1% vseh sredstev sektroja K, delež finančnih naložb v njihovih sredstvih pa je znašal kar 85%. V 41-ih holding podjetjih je bil delež finančnih naložb v sredstvih kar 100-odstotni, med temi so

Slika 13: **Vpliv dveh podrazredov (dejavnosti podjetniškega in poslovnega svetovanja ter dejavnosti holdingov) na gibanje neto poslovnega rezultata dejavnosti nepremičnine, najem in poslovne storitve v obdobju 1995–2001**

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

³⁷ V letu 2001 so gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s podjetniškim in poslovnim svetovanjem, dosegle naslednje deleže v strukturi dejavnosti K: v številu družb 18.6% (19.8% v letu 1995), v številu zaposlenih 9.0% (26.6% v letu 1995), v poslovnih prihodkih 11.5% (18.2% v letu 1995), v dodani vrednosti 11.2% (30.4% v letu 1995), v obsegu sredstev 27.1% (v letu 1995 53%).

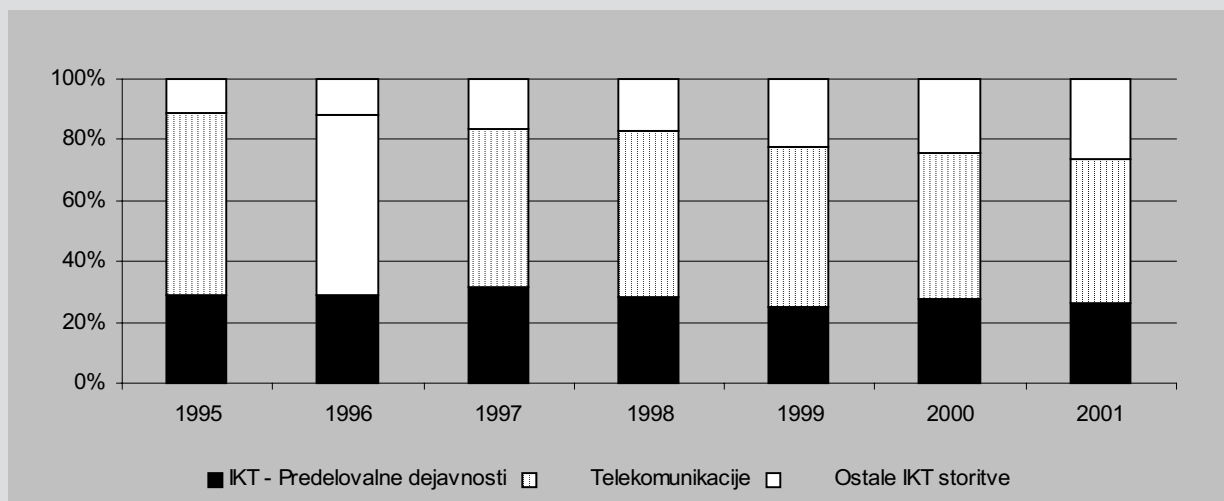
nekatero družbe, ki so prej delovale kot PID-i, po preoblikovanju pa so se registrirale v podrazredu dejavnost holdingov, čeprav imajo značilnosti finančnih holdingov in bi bila ustreznejša njihova razvrstitev v razred 65.23 – drugo finančno posredništvo. V celotnih prihodkih dejavnosti holdingov, ki so v letu 2000 dosegli 48.5 mrd SIT, je bil delež prihodkov od financiranja 55.6-odstotni (62 družb je imelo delež prihodkov od financiranja v celotnih prihodkih višji od 90%). Poslovni prihodki holding družb pa so relativno majhni. Zaradi takšne strukture prihodkov holdingi na eni strani ustvarijo malo dodane vrednosti (5.4 mrd SIT, kar je 2.7% dodane vrednosti sektorja K), na drugi strani pa zelo močno vplivajo na poslovni rezultat sektorja K. Podatki za obdobje 1995–2001 kažejo, da je bil neto poslovni rezultat posameznega leta odvisen zlasti od gibanja finančnih naložb in obsega odpisov dolgoročnih in kratkoročnih finančnih naložb. V letu 2001 je dejavnost holdingov prvič v obravnavanem obdobju poslovala pozitivno (prihodki od financiranja so se v primerjavi z letom 2000 nominalno zvišali za 114% in znašali kar 26.9 milijard SIT, odhodki od financiranja pa so bili za 15% nižji kot v letu 2000). Neto čisti dobiček je dosegel 9.8 mrd SIT, to je kar 97% neto čistega dobička celotnega sektorja K. V letih 1995–2000 so holding družbe vseskozi izkazovale zelo visoko neto čisto izgubo, v letu 2000 kar 7.5 mrd SIT, kar je imelo velik vpliv na končni rezultat poslovanja celotne dejavnosti K.

Poslovanje z nepremičninami, najem in poslovne storitve (K) sodi med hitro rastoče dejavnosti slovenskega gospodarstva. Rast števila zaposlenih in dodane vrednosti, ki jo ustvarijo gospodarske družbe kot prevladujoča oblika poslovnih subjektov, se je lani še okrepila, s tem pa se je povečal tudi delež te dejavnosti v strukturi vseh gospodarskih družb. Gospodarske družbe s področja poslovnih storitev so lansko poslovno leto zaključile z doslej najvišjim neto dobičkom iz poslovanja, kar kaže na krepitev ugodnih tendenc na področju nekaterih dejavnosti (dajanje lastnih nepremičnin v najem, oskrba z računalniškimi programi in svetovanje, pravno svetovanje, računovodsko in davčno svetovanje, oglaševanje). Prikazale so tudi visok neto čisti dobiček, ki pa je bil, tako kot v preteklih letih, povečini pod vplivom prihodkov in odhodkov financiranja v gospodarskih družbah podrazreda poslovno in podjetniško svetovanje in dejavnost holdingov.

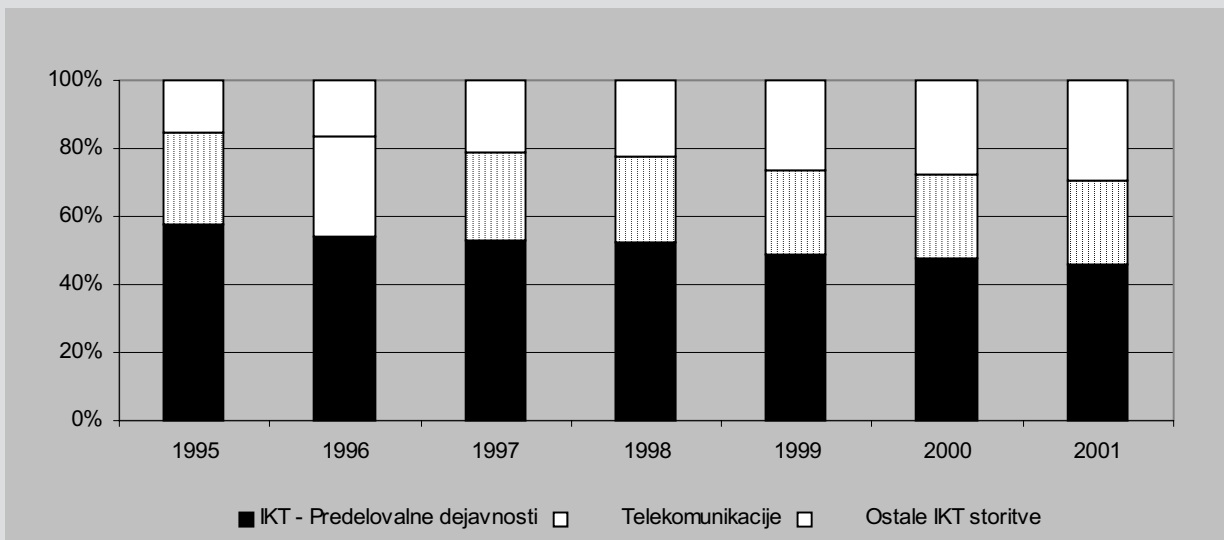
Okvir 1: Informacijsko - komunikacijske dejavnosti

V letu 2001 se je nadaljevala nadpovprečna rast sektorja informacijsko-komunikacijskih tehnologij³⁸ (IKT sektor). Njegov delež v strukturi zaposlenih in dodane vrednosti vseh gospodarskih družb slovenskega gospodarstva se je povečal za 0.3 strukturne točke, kar je več kot v letu 2000, ko je v strukturi dodane vrednosti in zaposlenih pridobil 0.1 strukturne točke (v obdobju 1995–2001 se je njegov delež v dodani vrednosti in zaposlenosti v povprečju na leto povečal za 0.3 oz. 0.2 strukturne točke oz. skupaj za 2 oz. 1.4 strukturne točke). Nadpovprečno rast glede na povprečje gospodarskih družb so dosegli tako v proizvodnem kot v storitvenem delu sektorja IKT, podobno kot v prejšnjih letih (Kmet, 2001) pa se je bolj okrepil pomen storitvenih dejavnosti, med katerimi so ponovo najhitreje rasle t.i. druge IKT storitve (računalniške storitve – 72, trgovina na debelo z računalniško opremo – 5164). V strukturi sektorja IKT se je tako lani ponovno povečal delež storitev na račun proizvodnih dejavnosti (gl. Sliki 14 in 15).

³⁸ Sektor IKT po metodologiji OECD zajema naslednje dejavnosti Standardne klasifikacije dejavnosti: Proizvodnja pisarniških strojev in računalnikov – 300, Proizvodnja izoliranih el. kablov, žic – 313, Proizvodnja elektronk in drugih elektronskih komponent – 321, Proizvodnja RTV oddajnikov, telefonov in telegrafskih aparatov – 322, Proizvodnja RTV sprejemnikov, dodatne opreme – 323, Proizvodnja medicinske, kirurške in ortopedske opreme – 331, Trgovina na debelo s pisar.stroji, računalniško opremo – 5164, Telekomunikacije – 642, Obdelava podatkov, pod.baze in povez dej. – 72.

Okvir 1: Informacijsko - komunikacijske dejavnosti - nadaljevanje s prejšnje strani**Slika 14: Struktura sektorja IKT po dodani vrednosti v obdobju 1995–2001**

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Slika 15: Struktura sektorja IKT po številu zaposlenih v obdobju 1995–2001

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Poleg hitre rasti je za informacijsko-komunikacijske dejavnosti značilna tudi nadpovprečno visoka produktivnost, ki je, merjena z dodano vrednostjo na zaposlenega, lani znašala 7,874 tisoč SIT in za 63% presegala povprečno produktivnost v vseh gospodarskih družbah oz. za 70% v predelovalnih dejavnostih. Razmerje med dodano vrednostjo na zaposlenega v sektorju IKT in povprečjem vseh gospodarskih družb (oz. predelovalnih dejavnosti) pa se od leta 1998 dalje zmanjšuje, predvsem zaradi rahle upočasnitve rasti produktivnosti v informacijsko-komunikacijskih dejavnostih (stopnje rasti produktivnosti vseh družb se ohranjajo na približno enaki ravni). Na eni strani so takšna gibanja rezultat razmeroma visokih stopenj rasti števila zaposlenih v sektorju IKT (zlasti v letu 1999), na drugi strani pa se je nekoliko upočasnila rast dodane vrednosti. V zadnjih dveh letih na rast dodane vrednosti sektorja IKT zaviralno vplivajo predvsem slabši rezultati poslovanja, saj se je neto dobiček iz poslovanja tako v letu 2000 kot lani zmanjšal (v letu 2000 nominalno za 15%, v letu 2001 pa za 55%). Zaradi za dobro polovico nižjega neto dobička iz poslovanja pa se je lani preplopolovil tudi neto čisti dobiček poslovnega leta (gl. Tabela 16).

Okvir 1: Informacijsko - komunikacijske dejavnosti - nadaljevanje s prejšnje strani

Gledano po posameznih dejavnostih, je lansko poslabšanje poslovnih rezultatov sektorja IKT posledica neto čiste izgube poslovnega leta v **dejavnosti telekomunikacij**, ki ustvari skoraj polovico dodane vrednosti informacijsko-komunikacijskih dejavnosti (47.3% v letu 2001). Telekomunikacijske družbe skupaj so lani zabeležile neto dobiček iz poslovanja, ki je bil 2.6-krat višji od tistega v predhodnem letu, vendar hkrati 4–5 krat nižji od realiziranega v letih 1997 in 1998, ko je bil najvišji v zadnjem šestletnem obdobju. Na poslovne rezultate telekomunikacijskih družb v zadnjih letih vpliva predvsem izjemno hitra rast stroškov blaga, materiala in storitev, ki so v letu 1997 predstavljali 40%, v letih 1999 oz. 2001 pa že 54% oz. 60% poslovnih prihodkov. Največji del predstavljajo stroški storitev, kar kaže na to, da telekomunikacijske družbe za velik del storitev iščejo ponudnike na trgu (npr. računalniške storitve), pomemben razlog za rast stroškov na tem področju pa je zagotovo treba iskati tudi v pogostih oglaševalskih akcijah. Tako kot v letu 2000 pa so telekomunikacije tudi lani zabeležile primanjkljaj na ravni financiranja. Največji del odhodkov od financiranja predstavljajo stroški obresti in drugi odhodki od financiranja, ki so se po rekordni rasti v letu 2000 (nominalno za 147.3%) lani povečali še za nadaljnjih 10.7% in tako pomenili že 127% finančnih prihodkov (leta 1999 71%). Hitro rast stroškov obresti in drugih odhodkov od financiranja lahko povežemo s pospešeno rastjo zadolževanja v zadnjih treh letih, ko se je delež dolga v virih sredstev povečal od 31.4% v letu 1998 na 42.7% v letu 2001 (leta 1995 je znašal 27.7%). Neugodnim rezultatom iz poslovanja in rednega delovanja se je lani prvič pridružila še negativna razlika med izrednimi prihodki in odhodki, tako da je dejavnost telekomunikacij poslovno leto zaključila z neto čisto izgubo v višini 3.2 milijarde SIT (gl. Tabela 16). Poslabševanje poslovnih rezultatov pa tudi hitrejšo rast zadolževanja v telekomunikacijah v zadnjih dveh letih lahko povežemo s povečevanjem konkurence na trgu mobilne telefonije, ko poslovanje novih ponudnikov na trgu ob visokih začetnih investicijah še ni rentabilno, to pa se odraža na poslovnem rezultatu celotne dejavnosti.

Za razliko od telekomunikacij pa so t.i. **druge IKT storitve (računalniške storitve in trgovina z računalniško opremo)** po rahlem padcu v letu 2000 lani ponovno povečale ustvarjene dobičke. Neto čisti dobiček poslovnega leta je tako nominalno za 27% presegel raven iz leta 2000 oz. za 19% raven iz leta 1999 (v letu 1999 je bilo povpraševanje po tovrstnih storitvah in izdelkih zaradi davčne reforme pa tudi negotovosti, povezanih z milenijskim hroščem, izjemno visoko), kar pa kljub temu ni zadostovalo za povečanje neto dobička na enoto sredstev oz. na enoto prihodkov od prodaje. Donosnost sredstev in prodaje je bila tako lani v primerjavi s predhodnim letom skoraj nespremenjena in tako še vedno nižja kot leta 1999, ko je dosegla najvišjo vrednost v zadnjih sedmih letih (gl. Tabela 16). Za nadaljnje izboljševanje poslovnih rezultatov bo zato ob zasičenosti domačega trga s klasičnimi računalniškimi storitvami nujno potrebno povečati ponudbo storitev z višjo dodano vrednostjo. Prav tako je za razvoj panoge ob majhnosti domačega trga pomembno še naprej povečevati izvozno usmerjenost, ki se sicer krepi že od leta 1997 dalje in je lani znašala 15.6%, kar je največ med IKT storitvami.

V **proizvodnem delu IKT sektorja**³⁹ se je lani po nekajletnem povečevanju rast neto čistega dobička ustavila (nominalno se je znižal za 0.4%). Poslovne rezultate so poslabšali v največji proizvodni dejavnosti IKT sektorja, v *proizvodnji elektronk in drugih elektronskih komponent* (SKD 32.1), kjer so lani tudi edini ustvarili neto čisto izgubo poslovnega leta. Bistveno slabše rezultate pa je proizvodni del IKT sektorja lani dosegel iz poslovanja v osnovni dejavnosti. K neto izgubi iz poslovanja je največ prispevala v sedemletnem obdobju rekordna neto izguba iz poslovanja v *proizvodnji telekomunikacijske opreme* (proizvodnja RTV oddajnikov, telefonov in telegrafskih aparatov – SKD 32.2), drugi največji dejavnosti v proizvodnem delu IKT sektorja (gl. Slika 13). Kljub negativnim rezultatom poslovanja iz osnovne dejavnosti pa so ob visokem povečanju prihodkov od financiranja (nominalno za 71%) v proizvodnji telekomunikacijske opreme lani realizirali najvišji neto čisti dobiček poslovnega leta v sedmih letih ter tako izboljšali tudi donosnost prodaje (4.1% v letu 2001), ki je bila lani že skoraj dvakrat višja kot v povprečju predelovalnih dejavnosti (2.2%). Proizvodnja telekomunikacijske opreme je najbolj produktivna proizvodna dejavnost IKT sektorja – lani je po dodani vrednosti na zaposlenega za 72% presejala povprečje predelovalnih dejavnosti, kar je za 8 odstotnih točk več kot leto prej. Kljub rasti produktivnosti pa je le-ta lani precej zaostajala za rastjo stroškov dela na zaposlenega (33.9% nominalno), kar je poleg relativno visoke neto izgube iz poslovanja v primerjavi s predhodnimi leti prav tako lahko pokazatelj neugodnih trendov v panogi. Najvišjo rast v proizvodnem delu IKT sektorja so lani dosegli v *proizvodnji medicinske, kirurške in ortopedske opreme* (SKD 33.1) ter v *proizvodnji izoliranih električnih kablov in žic* (SKD 31.3), ki pa skupaj z 2% dodane vrednosti in 4.4% zaposlenih sodita med najmanjše dejavnosti IKT sektorja.

³⁹ Proizvodnja pisarniških strojev in računalnikov – 300, Proizvodnja izoliranih el. kablov, žic – 313, Proizvodnja elektronk in drugih elektronskih komponent – 321, Proizvodnja RTV oddajnikov, telefonov in telegrafskih aparatov – 322, Proizvodnja RTV sprejemnikov, dodatne opreme – 323, Proizvodnja medicinske, kirurške in ortopedske opreme – 331.

Okvir 1: Informacijsko - komunikacijske dejavnosti - nadaljevanje s prejšnje strani

Tabela 16: Nekateri kazalci poslovanja gospodarskih družb v IKT sektorju

SKD	Dejavnosti IKT sektorja	Neto čisti dobiček/izguba ¹ , v mio SIT			Donosnost prodaje, v %		
		1995	2000	2001	1995	2000	2001
300	Proizv. pisarniških strojev, računalnikov	99	505	714	0.6	1.6	2.2
313	Proizv. izoliranih elektič. kablov, žic	79	94	213	22.3	6.6	9.8
321	Proizv. elektronk, drug. elektr. komponent	-86	1569	-147	-0.8	4.5	-0.4
322	Proizv. RTV oddajnikov, telef., teleg. apar.	-1086	1740	2887	-4.8	3.8	4.1
323	Proizv. RTV sprejemnikov, dodat. opreme	-199	11	13	-2.6	0.1	0.1
331	Proizv. medic., kirurške, ortoped. opreme	-428	-56	168	-16.4	-1.3	3.0
5164	Trg. na debelo s pisar. stroji, rač. opremo	43	863	1027	1.3	3.4	2.9
642	Telekomunikacije	3200	4197	-3215	7.2	2.6	-1.7
72	Obdelava podatk., pod. baze in povez. dej.	126	2895	3746	0.7	3.7	3.8

SKD	Dejavnosti IKT sektorja	Neto čisti dobiček/izguba ¹ , v mio SIT			Donosnost prodaje, v %		
		1995	2000	2001	1995	2000	2001
300	Proizv. pisarniških strojev, računalnikov	2907	4764	6687	3.7	9.9	13.8
313	Proizv. izoliranih elektič. kablov, žic	2714	4179	4443	78.4	75.5	81.0
321	Proizv. elektronk, drug. elektr. komponent	1706	3305	3178	53.2	75.8	75.3
322	Proizv. RTV oddajnikov, telef., teleg. apar.	2354	6917	7971	54.9	51.3	48.9
323	Proizv. RTV sprejemnikov, dodat. opreme	1526	3501	3292	66.3	86.7	80.6
331	Proizv. medic., kirurške, ortoped. opreme	1257	2496	3230	51.0	55.2	57.0
5164	Trg. na debelo s pisar. stroji, rač. opremo	3445	6091	6302	0.1	8.5	12.1
642	Telekomunikacije	8871	14320	15078	8.8	5.6	6.2
72	Obdelava podatk., pod. baze in povez. dej.	2759	6499	7190	9.5	16.1	16.8

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opombi: ¹ razlika med čistim dobičkom in čisto izgubo poslovnega leta, ² delež prihodkov od prodaje, ustvarjenih na tujih trgih, v vseh prihodkih od prodaje.

2.11. Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti

Področje dejavnosti O (Druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti) pokriva zelo širok spekter poslovnih subjektov različnih pravno organizacijskih oblik, kjer so gospodarske družbe v manjšini, njihovo število pa z leti narašča. Njihova dejavnost obsega vse od dejavnosti javne higiene do dejavnosti različnih združenj in organizacij, rekreacijskih, kulturnih in športnih organizacij, kamor spadajo gospodarske družbe s tako različnimi dejavnostmi, kot je umetniško ustvarjanje na eni strani in prirejanje iger na srečo ali pa dejavnost sejmov na drugi, vse tja do dejavnosti pralnic, kozmetičnih salonov, pogrebnih podjetij in zasebnih gospodinjstev z zaposlenim osebjem. Področje se deli na štiri oddelke, in sicer na Dejavnosti javne higiene (90), Dejavnosti združenj in organizacij (91), Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti (92) ter Druge storitvene dejavnosti (93).

S področja dejavnosti O je statistične podatke bilance stanja in uspeha za leto 2001 Agenciji RS za plačilni promet oddalo 945 gospodarskih družb, to je 2.5% vseh gospodarskih družb Republike Slovenije. Zaposlovale so 7,654 delavcev, ki so gospodarili s 162.9 mrd SIT sredstev ter ustvarili 110.1 mrd SIT poslovnih prihodkov

Tabela 17: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb v drugih javnih, skupnih in osebnih storitvenih dejavnostih

	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Število gospodarskih družb	755	827	866	877	927	945
Število zaposlenih	6,970	7,005	7,186	7,376	7,667	7,654
Neto čisti dobiček/izguba poslovnega leta ¹ , v mio SIT	-860	-133	1,125	-161	-2,485	3,502
VELIKOST PODJETJA						
Sredstva / podjetje, v mio SIT	99.6	115.1	124.5	136.0	149.9	172.4
Število zaposlenih / podjetje	9.2	8.5	8.3	8.4	8.3	8.1
KAPITALNA INTENZIVNOST						
Sredstva / zaposlenega, v 000 SIT	9,861	12,165	14,128	15,394	16,837	19,720
GOSPODARNOST						
Ekonomičnost poslovanja	0.969	0.998	1.008	1.008	1.016	1.030
DONOSNOST						
Donosnost sredstev, v %	-1.3	-0.2	1.1	-0.1	-1.9	2.3
Donosnost prodaje, v %	-1.5	-0.2	1.4	-0.2	-2.4	3.0
PRODUKTIVNOST						
Produktivnost dela, v 000 SIT	7,626	8,994	10,451	11,731	12,847	14,386
Dodana vrednost / zap., v 000 SIT	3,858	4,584	5,142	5,530	6,032	6,668
STROŠKOVNA UČINKOVITOST						
Stroški dela / zaposlenega, v 000 SIT	3,200	3,558	3,879	4,114	4,322	4,700
Stroški dela v dodani vrednosti, v %	82.9	77.6	75.4	74.4	71.6	70.5
FINANČNA STRUKTURA						
Delež dolga v virih sredstev, v %	50.7	49.9	52.5	56.4	53.6	55.1
Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev, v %	20.0	22.3	22.8	26.6	22.3	24.5
FINANČNO KRITJE SREDSTEV						
Kapitalska pokritost stalnih sredstev, v %	66.3	67.3	64.9	57.3	62.1	59.8
Dolgoročna pokritost dolgor. sredstev in zalog, v %	100.7	99.9	100.5	92.0	99.8	96.2
IZVOZNA USMERJENOST						
Delež izvoza v prodaji, v %	38.8	35.9	33.2	33.7	35.5	34.7

Vir: APP in lastni izračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: ¹ Razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

in 106.9 mrd SIT poslovnih odhodkov. Navedene gospodarske družbe so ustvarile 51 mrd SIT dodane vrednosti, kar je 2.2% dodane vrednosti, ki so jo tega leta ustvarile vse gospodarske družbe, registrirane v Republiki Sloveniji, in 33.3% dodane vrednosti celotnega področja O. Poslovno leto so zaključile z neto čistim dobičkom 3,501.4 mio SIT.

V obdobju od leta 1995 dalje število gospodarskih družb področja dejavnosti O neprestano raste. Leta 2001 je statistične podatke oddalo 43.2% več gospodarskih družb kot leta 1995 (od leta 2000 se je njihovo število povečalo za 1.9%). Tudi glede na skupno število gospodarskih družb se število gospodarskih družb področja dejavnosti vztrajno povečuje (od leta 1995 se je njihov delež povečal za 0.5 strukturne točke).

Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo z drugimi javnimi, skupnimi in osebnimi storitvami, so v letu 2001 zaposlovale 1.6% vseh zaposlenih v gospodarskih družbah. Od leta 1995 se je število zaposlenih v sektorju povečalo za 22.8%. Najbolj se je povečal delež zaposlenih v oddelku storitve javne higiene (kar za 5.7 strukturne točke), delež zaposlenih v oddelku rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti pa v

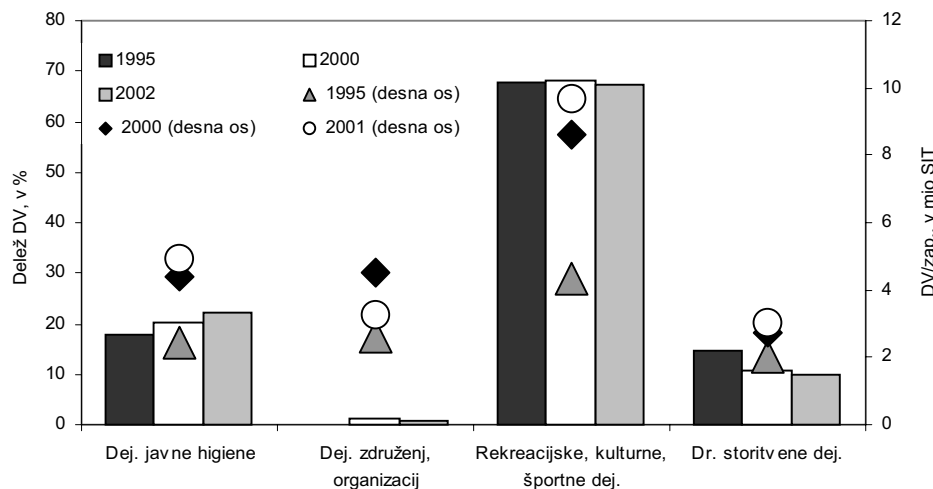
vsem obravnavanem obdobju bolj ali manj vztrajno pada, in sicer se je od leta 1995 zmanjšal za 5.2 strukturne točke. Največji delež delavcev področja dejavnosti O je zaposlen v gospodarskih družbah, katerih področje dejavnosti so rekreacija, kultura oziroma šport (46%), skoraj 30% je podjetij, ki se ukvarjajo s storitvami javne higiene, dober odstotek je takih, ki se ukvarjajo z dejavnostjo združenj in organizacij, 22% podjetij pa se ukvarja s t. i. drugimi storitvenimi dejavnostmi.

Povprečno število zaposlenih na podjetje v gospodarskih družbah področja dejavnosti O je v vsem obravnavanem obdobju krepko zaostajalo za slovenskim povprečjem (leta 2001 je povprečna slovenska gospodarska družba štela kar 57% več zaposlenih), poleg tega pa se je glede na leto 1995 zmanjšalo kar za 14.2%. Podobno sliko glede povprečne velikosti podjetij področja dejavnosti O kažejo tudi podatki o višini sredstev, s katerimi so podjetja gospodarila. Povprečna gospodarska družba področja druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti je leta 2001 gospodarila z za 89.7% nižjimi sredstvi kot povprečna slovenska gospodarska družba. Tudi v zgoraj naštetih kazalcih se kaže velika nehomogenost dejavnosti, ki jih opravljajo gospodarske družbe dejavnosti O. Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostjo knjižnic in muzejev, so prikazale kar 58-krat nižja sredstva na podjetje od povprečne slovenske gospodarske družbe, a slovensko povprečje za več kot dva in polkrat presegajo podjetja, ki se ukvarjajo s storitvami javne higiene (tu z največ sredstvi na podjetje gospodarijo podjetja, ki se ukvarjajo z zbiranjem in odvozom odpadkov, ki kar za štiri in polkrat presegajo slovensko povprečje). V celotnem področju z največ sredstvi na podjetje gospodarijo gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s prirejanjem iger na srečo, ter tiste, ki se ukvarjajo z dejavnostjo igralnic (slednja so v letu 2001 za več kot desetkrat presegle slovensko povprečje) in z dejavnostjo marin (povprečno slovensko podjetje so presegle za več kot šest in polkrat).

Gospodarske družbe področja dejavnosti O so kot celota poslovno leto zaključile z več kot petkrat višjim dobičkom iz poslovanja, kot so ga zabeležile v letu 1995, ter z najvišjim neto čistim dobičkom v zadnjih sedmih letih (v obdobju 1995–2001 je bil pozitiven neto poslovni rezultat dosežen samo še leta 1998). Najvišji neto čisti dobiček v vsem obravnavanem obdobju prikazujejo gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s prirejanjem iger na srečo in z dejavnostjo igralnic (od leta 2000 so neto čisti dobiček povečale za približno 1.5-krat, od leta 1995 pa kar za 17.7-krat), visok povprečni neto čisti dobiček pa so leta 2001 prvič prikazale tudi družbe, ki se ukvarjajo s snemanjem filmov in videofilmov. Največjo neto čisto izgubo (čeprav za šest in polkrat nižjo kot leto pred tem) so prikazale gospodarske družbe, ki se ukvarjajo z radijsko in televizijsko dejavnostjo, ter gospodarske družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostjo smučarskih centrov, k čemr pa so med drugim pripomogle tudi neugodne vremenske razmere v zadnji zimi.

Dodana vrednost, ustvarjena v družbah, ki jih uvrščamo v področje druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti, se je od leta 1995 povečala za 147.7%. 67.2% dodane vrednosti so ustvarile gospodarske družbe oddelka rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti (leta 2000 67.9%). Od tega so kar 39.6% dodane vrednosti ustvarile družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostjo igralnic. Delež, ki ga k skupni dodani vrednosti prispevajo gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s filmsko in video dejavnostjo, vztrajno raste. Od leta 1995 se je povečal kar za 8.3 strukturne točke. Delež, ki ga prispevajo družbe, ki se ukvarjajo s prirejanjem iger na srečo, pa še vedno vztrajno pada. Gospodarske družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostmi javne higiene, so ustvarile 22% skupne dodane vrednosti področja, od tega največ družbe za zbiranje in odvoz odpadkov (19.1%). Druge storitvene dejavnosti so k skupni dodani vrednosti prispevale 10.1%, dejavnost združenj in organizacij pa niti cel odstotek (0.7%).

Slika 16: **Dodana vrednost (DV) gospodarskih družb po oddelkih dejavnosti drugih javnih, skupnih in osebnih storitvenih dejavnosti v letih 1995, 2000 in 2001**

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

Dodana vrednost na zaposlenega v podjetjih področja dejavnosti O je v vsem obravnavanem obdobju rasla. Od leta 1995 se je povečala kar za dvakrat. Leta 2001 je povprečna dodana vrednost na zaposlenega v gospodarskih družbah, ki se ukvarjajo z drugimi javnimi, skupnimi in osebnimi storitvenimi dejavnostmi, za 37% presegala slovensko povprečje. Najvišjo dodano vrednost na zaposlenega so leta 2001 ustvarile družbe, ki se ukvarjajo s snemanjem filmov in videofilmov (slovensko povprečje so presegle za več kot tri in polkrat), več kot dvakrat pa so slovensko povprečje presegle še gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s prirejanjem klasičnih iger na srečo, ter tiste, ki se ukvarjajo z dejavnostjo sejmov in zabaviščnih parkov. Najmanj dodane vrednosti na zaposlenega ustvari družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostjo kozmetičnih salonov (te so leta 2001 izkazale kar za 60% nižjo dodano vrednost na zaposlenega kot povprečna slovenska gospodarska družba).

V obdobju od leta 1995 do leta 2001 se je zadolženost gospodarskih družb s področja druge javne, skupne in osebne storitvene dejavnosti gibala nekoliko nad povprečjem v Sloveniji registriranih gospodarskih družb (leta 2001 je delež dolga v virih sredstev povprečne gospodarske družbe področja dejavnosti O za 2.1 strukturne točke presegel povprečno slovensko družbo). Gospodarske družbe tega področja so do leta 1999 povečevale zlasti delež kratkoročnih obveznosti v pasivi, v letu 2000 pa se je trend prevesil navzdol, tako da je bil delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev kljub ponovnemu dvigu v letu 2001 še vedno za 6 strukturnih točk nižji kot leta 1995.

Delež izvoza v prodaji se je od leta 1996 zmanjšal za 4.1 strukturne točke, kljub temu pa je v vsem opazovanem obdobju krepko presegal slovensko povprečje (leta 2001 ga je presegel za 6.5 strukturne točke, največ pa ga je v obravnavanem obdobju presegel leta 1996, in sicer kar za 14.5 strukturne točke). Izvozno najbolj dejavna so bila podjetja, ki se ukvarjajo z dejavnostjo igralnic (njihov delež izvoza v prodaji znaša kar 89%), ki so s svojimi poslovnimi rezultati za več kot trikrat presegla vseslovensko povprečje in za skoraj dva in polkrat povprečje področja dejavnosti O.

Gospodarske družbe, ki se po svoji pretežni dejavnosti uvrščajo v področje dejavnosti druge javne, skupne in osebne storitve, so v letu 2001 zaposlovale 1.6% vseh zaposlenih, ustvarile 2.2% dodane vrednosti, 1.6% čistega dobička in 0.3% čiste izgube vseh gospodarskih družb skupaj. Kot celota so poslovno leto zaključile z najvišjim neto čistim dobičkom v zadnjih sedmih letih, paradni konj pa ostajajo gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s prirejanjem iger na srečo in z dejavnostjo igralnic. Dinamična rast produktivnosti, ki je značilna za področje dejavnosti O, se je nadaljevala tudi v letu 2001, najboljše poslovne rezultate pa so prikazale družbe, ki se ukvarjajo s prirejanjem iger na srečo, družbe, ki se ukvarjajo z dejavnostjo javne higijene, tiste, ki se ukvarjajo s športnimi dejavnostmi, v letu 2001 pa so se jim prvič pridružile tudi gospodarske družbe, ki se ukvarjajo s snemanjem filmov in videofilmov.

3. OPREDELITEV IZBRANIH KAZALCEV, UPORABLJENIH V ANALIZI POSLOVANJA GOSPODARSKIH DRUŽB

KAZALCA VELIKOSTI

Sredstva na podjetje (019/št. podjetij)

Število zaposlenih na podjetje (092/št. podjetij)

KAZALEC KAPITALNE INTENZIVNOSTI

Povprečna sredstva na zaposlenega $((019_1 + 019_0)/2)/092$

KAZALEC GOSPODARNOSTI

Ekonomičnost poslovanja = poslovni prihodki / poslovni odhodki
 $(050 + 057 + 058) / (060 + 064 + 068 + 069 + 070 + 071 - (055 - 056))$

KAZALCA DONOSNOSTI

Donosnost sredstev = dobiček / povprečna sredstva
 $(090 - 091) / ((019_1 + 019_0)/2)$

Donosnost prihodkov (prodaje) = dobiček / celotni prihodki
 $(090-091)/(050+057+058+074+081)$

KAZALCA PRODUKTIVNOSTI

Produktivnost dela = prihodki od poslovanja (prodaje) na zaposlenega
 $((050+057+058) / 092)$

Dodana vrednost na zaposlenega $((059 - 060 - 071) / 092)$

KAZALCA STROŠKOVNE UČINKOVITOSTI

Stroški dela na zaposlenega (064/092)

Delež stroškov dela v dodani vrednosti $(064 / (059 - 060 - 071))$

KAZALCA FINANČNE STRUKTURE

Delež dolga (kratkoročne in dolgoročne obveznosti, dolgoročne rezervacije, pasivne časovne razmejnitve) **v virih sredstev**
 $((030+031+032+035) / 036)$

Delež kratkoročnih obveznosti v virih sredstev
(032/036)

KAZALCA FINANČNEGA KRITJA SREDSTEV

Kapitalska pokritost stalnih sredstev

(021 / 001)

Dolgoročna pokritost dolgoročnih sredstev in zalog((021 + 030 + 031) / (001 + 014 + 009))

KAZALEC IZVOZNE USMERJENOSTI

Delež čistih prihodkov iz prodaje na tujem trgu v celotnih čistih prihodkih iz prodaje((052 + 054) / 050)

KAZALCI STRUKTURE SREDSTEV IN INVESTICIJSKE INTENZIVNOSTI

Delež stalnih sredstev v sredstvih (001 / 019)**Delež opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev v stalnih sredstvih (005 / 001)****Neto povečanje opredmetenih osnovnih sredstev** $003_1 - 003_0(1 + \text{Indeks cen na drobno konec leta}) / 003_0(1 + \text{Indeks cen na drobno konec leta})$ **Neto povečanje opreme in drugih opredmetenih osnovnih sredstev** $005_1 - 005_0(1 + \text{Indeks cen na drobno konec leta}) / 005_0(1 + \text{Indeks cen na drobno konec leta})$

4. Literatura

Kos M.: 2002 Vzroki za slabo produktivnost v slovenski industriji, v: Proizvodni management 2002, zbornik referatov, GV, junij.

Kovačič G.: 2001 Industrijska politika v Republiki Sloveniji; (D) predelovalnih dejavnosti, Delovni zvezek UMAR.

Kovač M.: 2002 Primarna dejavnost - politika in stanje v Sloveniji v primerjavi z EU, Delovni zvezek UMAR.

Ministrstvo za finance. 2002 Četrto poročilo o državnih pomočeh v Sloveniji (za leta 1999, 2000 in 2001).

Moussis N.: 1999 European Union, Law, Economy, politics, European Study Services.

Novak J.: Poslovanje gospodarskih družb v letu 2000, Delovni zvezek UMAR, 2002.

Senjur M.: Ekonomske možnosti obstoja majhne države, v IB Revija, št. 7-8, UMAR, 1991

Pomladansko poročilo 2002, UMAR.

Kmet R.: et al: 2001 Sektorska analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995-2000, Delovni zvezek UMAR.

Kmet R.: 2002 Razvoj informacijske družbe v Evropi in v Sloveniji, Delovni zvezek UMAR.

Standardna klasifikacija dejavnosti, 1996, SURS.

Valentinčič A.: 2000 Finačna analiza s pomočjo finančnih kazalnikov v Sloveniji, Ljubljana: CISEF – Center za strokovno in svetovalno dejavnost Ekonomske fakultete, Delavnica: Analiza bilanc II.

Zadravec R.: 1997 Zaključni račun z analizo, Ljubljana: Primath.

5. Viri

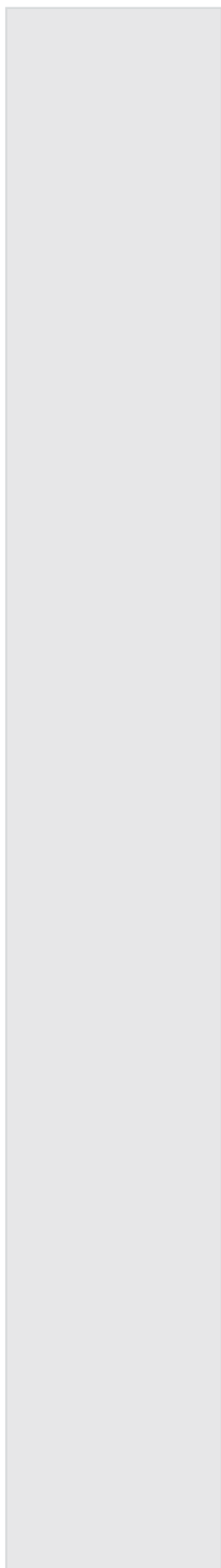
Agencija Republike Slovenije za plačilni promet

Bilten Banke Slovenije, januar 2002

Eurostat

Statistični urad Republike Slovenije

Zakon o gospodarskih družbah, UL RS št. 30/93, 29/94, 82/94, 20/98, 84/98, 6/99 in 54/99.

Podatkovna priloga

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 1995

	Št. gospodarskih družb	Št. zaposlenih	Neto čisti dobiček/izguba* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA	
				Sredstva / podj., v mio SIT	Št. zap. / podjetje
SKUPAJ	33609	48602	-24937.4	175.2	14.4
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	364	9325	-815.7	250.0	25.6
1 Kmetijstvo in lov	308	7193	-989.3	244.5	23.4
2 Gozdarstvo	56	2132	173.5	280.0	38.1
B RIBIŠTVO	18	141	-28.8	90.8	7.8
C RUDARSTVO	38	8732	-440.3	2263.8	229.8
CA Pridobivanje energetskih surovin	6	7788	-584.6	13342.4	1298.0
10 Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	4	7662	-537.7	17985.5	1915.5
CB Pridobivanje rud, kamnin	32	944	144.3	186.6	29.5
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	30	562	138.8	155.9	18.7
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	5594	239788	-31137.8	322.2	42.9
DA PROIZ. HRANE, PIJAČ, TOBAČNIH IZDELKOV	329	19431	2096.9	687.5	59.1
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJENIH IZDELKOV	547	36690	-3406.5	263.5	67.1
17 Proiz. tekstilij	204	17533	-2831.3	474.1	85.9
18 Proiz. oblačil, krznenih izdelkov	343	19157	-575.2	138.2	55.9
DC PROIZ. USNJA, USNJENIH IZDELKOV	80	10036	-2882.1	494.1	125.5
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	433	11017	-2160.6	147.9	25.4
DE PROIZ. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	741	16289	-6132.0	195.1	22.0
21 Proiz. vlaknin, pap. in kartona	89	7390	-6715.4	887.8	25.4
22 Zalonišтво, tiskarstvo	652	8899	583.4	100.6	83.0
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIV., JEDRSKEGA G	4	847	-10.0	2897.7	211.8
DG PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZD., EMETVL.	149	13495	8466.5	1430.6	90.6
DH PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	353	10220	-140.5	246.7	29.0
DI PROIZ. DRUGIH NEKOVINSKIH MINERALNIH IZD.	192	12094	-1421.4	515.7	63.0
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	1045	29788	-10688.4	253.2	28.5
27 Proizvodnja kovin	78	10393	-6853.4	1792.1	133.2
28 Proiz. kovinskih izdelkov razen strojev in naprav	967	19395	-3835.0	129.1	20.1
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	397	28426	-5240.8	383.6	71.6
DL PROIZ. ELEKTRIČNIH IN OPTIČNIH OPR.	729	26483	-2360.4	213.8	36.3
30 Proiz. pisarniških storjev, računalnikov	90	761	99.1	122.3	8.5
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	274	13720	379.6	262.1	50.1
32 Proizv. RTV in komunikac. aparatov	177	5492	-1370.8	215.5	31.0

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 1995

	Št. gospodarskih družb	Št. zaposlenih	Neto čisti dobiček/izguba* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA	
				Sredstva / podj., v mio SIT	Št. zap. / podjetje
33 Proiz. medic. finomeh. in optičnih instrumentov ter ur	188	6510	-1468.2	185.8	34.6
DM PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	111	12652	-3701.8	1171.0	114.0
34 Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	80	8555	-2775.8	1399.3	106.9
35 Proiz. drugih vozil in plovil	31	4097	-926.0	581.9	132.2
DN PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PRED.DEJ.REC.	484	12320	-3556.8	145.5	25.5
36 Proiz. pohišta, druge predelovalne dejavnosti	448	11981	-3724.9	148.0	26.7
37 Reciklaža	36	339	168.0	113.8	9.4
E OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	110	13175	-5377.9	7419.4	119.8
40 Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	62	8906	-4981.1	11441.4	143.6
41 Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	48	4269	-396.7	2224.3	88.9
F GRADBENIŠTVO	1855	34880	-5117.7	131.3	18.8
G TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNH VOZIL	14082	81873	13770.5	72.0	5.8
50 Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	912	8983	8766.8	203.0	9.8
51 Posredništvo in trgovina na debelo	9581	37895	3280.3	58.4	4.0
52 Trgovina na drobno, popravila izdelkov široke porabe	3589	34995	1723.3	74.7	9.8
H GOSTINSTVO	10578		-2620.7	131.8	11.4
I PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	1722	38102	6194.3	284.9	22.1
60 Kopenski promet, cevovodni transport	871	19869	-459.9	187.1	22.8
61 Vodni promet	8	135	2.6	620.1	16.9
62 Zračni promet	20	727	-1034.7	681.7	36.4
63 Pomožne prom. dej., stor. potovalnih in turist. agencij	789	8903	4401.0	173.7	11.3
64 Poštne in telekomunikacijske storitve	34	8468	3285.2	5058.9	249.1
K NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	7341	31791	-10616.0	122.9	4.3
70 Poslovanje z nepremičninami	197	1148	-327.0	174.3	5.8
71 Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	44	345	-33.9	114.4	7.8
72 Obdelava podatkov, podatkovne baze	426	1783	125.8	31.4	4.2
73 Raziskovanje in razvoj	196	1040	81.5	33.9	5.3
74 Druge poslovne dejavnosti	6478	27475	-10462.3	130.1	4.2
O DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE ST. DEJ.	660	6231	-321.1	94.3	9.4
90 Storitve javne higiene	26	1509	44.6	762.8	58.0
91 Dejavnosti združenj, organizacij	6	11	14.6	11.3	1.8
92 Rekreatijske, kulturne in športne dejavnosti	410	3215	-408.6	79.2	7.8
93 Druge storitvene dejavnosti	218	1496	28.2	45.3	6.9

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 1995

		GOSPO-DARNOST	DONOSNOST	PRODUKTIVNOST		STROŠKOVNA UČINKOVITOST
		Ekonomičnost poslovanja	Donosnost prodaje, v %	Produktivost dela, v 000 SIT	Dodana vred./zap, v 000 SIT	Stroški dela / zap., v 000 SIT
	SKUPAJ	0.997	-0.5	9608	2308	1725
A	KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	0.984	-1.1	7148	2219	1813
1	Kmetijstvo in lov	0.987	-1.7	7649	2207	1731
2	Gozdarstvo	0.968	1.4	5457	2258	2087
B	RIBIŠTVO	0.974	-2.3	7575	2262	1798
C	RUDARSTVO	1.012	-1.2	4095	2584	2158
CA	Pridobivanje energetskih surovin	1.011	-1.9	3808	2596	2193
10	Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	1.013	-1.8	3815	2610	2193
CB	Pridobivanje rud, kamnin	1.017	2.3	6461	2488	1868
14	Pridobivanje drugih rud in kamnin	1.027	3.0	7905	2909	1962
D	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	0.988	-1.7	7150	2045	1615
DA	PROIZ. HRANE, PUJAČ, TOBAČNIH IZDELKOV	1.015	0.9	11497	3083	1979
DB	PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJENIH IZDELKOV	0.961	-2.5	3353	1353	1272
17	Proiz. tekstilij	0.948	-3.3	4347	1394	1326
18	Proiz. oblačil, krznenih izdelkov	0.984	-1.2	2444	1316	1224
DC	PROIZ. USNJA, USNJENIH IZDELKOV	0.963	-6.3	4254	1329	1308
DD	OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	0.980	-3.0	6205	1592	1433
DE	PROIZ. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	0.980	-3.0	6205	1592	1433
21	Proiz. vlaknin, papirja in kartona	0.954	-8.4	10164	1930	1618
22	Zaloništvo, tiskarstvo	1.008	0.7	8740	3180	2539
DF	PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIV., JEDRS. GORVA	0.980	0.0	23398	3716	2349
DG	PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZD., UMET. VL.	1.047	4.8	12361	4292	2503
DH	PROIZ. IZD. IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	0.998	-0.2	7534	2350	1732
DI	PROIZ. DR. NEKOVINSKIH MINERALNIH IZD.	1.009	-2.0	5575	2172	1646
DJ	PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	0.965	-4.6	7158	1888	1582
27	Proiz. kovin	0.950	-6.3	9516	1968	1634
28	Proiz. kovin. izdelkov razen strojev in naprav	0.978	-3.1	5894	1845	1554
DK	PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	0.966	-3.2	5320	1442	1292
DL	PROIZ. ELEKTRIČNIH IN OPTIČNIH OPR.	0.983	-1.3	6336	2076	1674
30	Proiz. pisarniških storitev, računalnikov	0.990	0.6	19168	2907	2212
31	Proiz. električnih strojev, aparatov	1.008	0.4	5834	2083	1595
32	Proiz. RTV in komunikacijskih aparatov	0.945	-3.4	6355	1935	1659

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 1995

		GOSPO-DARNOST	DONOSNOST	PRODUKTIVNOST		STROŠKOVNA UČINKOVITOST
		Ekonomičnost poslovanja	Donosnost prodaje, v %	Produktivnost dela, v 000 SIT	Dodana vred. / zap., v 000 SIT	Stroški dela / zap., v 000 SIT
33	Proiz. medic. finomeh. in optičnih instrumentov ter ur	0.965	-3.4	5878	2084	1787
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	0.982	-1.9	13888	1927	1549
34	Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	0.989	-1.6	19032	2250	1616
35	Proiz. drugih vozil in plovil	0.909	-6.4	3146	1252	1411
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PRED.DEJ.REC.	0.972	-5.1	5285	1581	1427
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	0.967	-5.8	4998	1516	1402
37	Reciklaža	1.023	3.1	15438	3909	2307
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	0.996	-2.1	18467	3738	2092
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	0.999	-2.2	24470	4093	2172
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	0.965	-1.5	5943	2999	1925
F	GRADBENIŠTVO	0.987	-2.0	6948	1812	1561
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	1.008	0.8	19897	2550	1726
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	1.024	2.8	32867	4406	2326
51	Posredništvo in trgovina na debelo	1.006	0.4	23254	2650	1723
52	Trgovina na drobno, popravila izdel. široke porabe	1.001	0.4	12933	1965	1576
H	GOSTINSTVO	0.959	-4.7	4822	1874	1547
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	1.014	2.1	7089	3090	2036
60	Kopenski promet, cevovodni transport	0.973	-0.4	4893	2116	1748
61	Vodni promet	0.942	0.0	46766	-342	2210
62	Zračni promet	0.890	-7.3	16631	3277	3566
63	Pomožne prom. dej., stor. potovalnih in turist. agencij	1.034	4.3	10666	3665	2416
64	Poštno in telekomunikacijske storitve	1.095	5.3	7031	4811	2177
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	0.980	-2.9	9657	2449	1906
70	Poslovanje z nepremičninami	0.992	-2.7	9122	2845	1998
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	0.884	-1.1	7091	1754	1733
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	1.004	0.7	9651	2759	2181
73	Raziskovanje in razvoj	0.996	1.3	5777	2686	2331
74	Druge poslovne dejavnosti	0.979	-3.2	9858	2412	1870
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE ST. DEJ.	0.970	-0.7	6490	3306	2873
90	Storitve javne higiene	0.989	0.6	4598	2412	1889
91	Dejavnosti združenj, organizacij	0.818	9.7	9540	2600	3995
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	0.958	-1.4	8629	4335	3920
93	Druge storitvene dejavnosti	1.015	0.5	3780	2003	1606

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 1995

		FINANČNA STRUKTURA		FINANČNO KRITJE SREDSTEV		IZVOZNA USMERJENOST
		Dolg v virih sredstev, v %	Kratkoročne obveznosti v virih sred., v %	Kapitalska pokritost staln. sredstev, v %	Dolgor. pokrit. dolg. sredstev in zalog, v %	Delež izvoza v prodaji, v %
	SKUPAJ	46.3	30.3	83.2	90.8	24.5
A	KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	29.2	19.7	103.2	96.0	10.4
1	Kmetijstvo in lov	32.2	21.5	98.9	91.7	10.9
2	Gozdarstvo	14.7	11.4	124.0	119.7	8.2
B	RIBIŠTVO	41.4	29.2	112.3	95.0	2.6
C	RUDARSTVO	12.6	8.8	97.3	96.3	3.1
CA	Pridobivanje energetskih surovin	10.6	7.6	98.1	96.3	0.9
10	Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	11.3	8.1	97.8	96.0	0.9
CB	Pridobivanje rud, kamnin	39.6	24.7	84.9	95.6	14.7
14	Pridobivanje drugih rud in kamnin	36.9	25.6	88.9	96.1	12.0
D	PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	47.3	33.7	88.3	85.5	48.4
DA	PROIZ. HRANE, PIJAČ, TOBAČNIH IZDELKOV	38.3	27.6	101.8	93.5	12.2
DB	PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJENIH IZDELKOV	42.1	31.3	96.1	86.9	56.9
17	Proizv. tekstilij	44.9	31.5	93.2	86.4	57.7
18	Proizv. oblačil, krznenih izdelkov	36.5	31.0	101.7	87.9	55.6
DC	PROIZ. USNJA, USNJENIH IZDELKOV	51.8	45.1	99.6	69.4	66.6
DD	OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	49.9	38.0	82.6	78.4	53.5
DE	PROIZV. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	49.2	33.5	81.1	85.7	32.3
21	Proizv. vlaknin, papirja in kartona	47.4	30.7	75.3	83.2	56.0
22	Zalonišvo, tiskarstvo	51.5	37.0	90.2	89.4	9.4
DF	PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIV., JEDRS. GORIVA	66.8	22.3	57.1	87.2	27.4
DG	PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZD, UMET. VL.	31.3	16.0	115.2	109.8	58.3
DH	PROIZ. IZD. IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	42.4	28.7	89.8	88.9	57.6
DI	PROIZ. DR. NEKOVINSKIH MINERALNIH IZDELKOV	37.4	25.4	98.9	97.6	38.3
DJ	PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	54.3	39.8	71.6	74.3	52.1
27	Proizvodnja kovin	58.2	43.5	61.0	66.7	62.5
28	Proizv. kovin. izdelkov razen strojev in naprav	50.0	35.6	85.6	83.7	42.9
DK	PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	51.0	39.4	89.3	81.2	64.0
DL	PROIZ. ELEKTRIČNIH IN OPTIČNIH OPR.	53.9	36.9	96.2	88.3	56.7
30	Proizv. pisarniških storjev, računalnikov	49.4	37.6	118.2	94.6	3.7
31	Proiz. električnih strojev, aparatov	46.4	33.4	98.0	86.3	63.6
32	Proizv. RTV in komunikacijskih aparatov	67.7	45.6	88.1	86.2	56.8

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 1: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 1995

		FINANČNA STRUKTURA		FINANČNO KRITJE SREDSTEV		IZVOZNA USMERJENOST
		Dolg v virih sredstev, v %	Kratkoročne obveznosti v virih sred., v %	Kapitalska pokritost stal. sredstev, v %	Dolgor. pokrit. dolg. sredstev in zalog, v %	Delež izvoza v prodaji, v %
33	Proiz. medic. finomeh. in optičnih instrumentov ter ur	55.8	34.4	92.6	92.8	62.7
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	69.7	54.8	46.6	57.7	63.5
34	Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	73.7	57.0	40.6	55.0	65.0
35	Proiz. drugih vozil in plovil	45.1	40.9	83.0	74.0	43.7
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PRED.DEJ.REC.	52.2	40.7	83.3	78.7	45.5
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	54.0	42.2	80.4	76.1	48.2
37	Reciklaža	24.0	17.6	129.3	128.8	15.6
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	23.8	7.6	85.0	98.1	3.8
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	20.4	7.8	88.7	97.4	4.1
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	46.9	6.1	60.0	102.9	1.0
F	GRADBENIŠTVO	62.0	49.8	81.7	82.6	7.2
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIM VOZIL	59.3	47.5	90.9	81.7	7.2
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	53.2	33.9	91.6	94.2	2.6
51	Posredništvo in trgovina na debelo	66.1	55.8	89.4	78.5	10.8
52	Trgovina na drobno, popravila izdelkov široke porabe	49.2	39.8	92.5	78.8	3.1
H	GOSTINSTVO	31.6	18.2	80.1	93.4	18.7
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	36.2	16.8	82.0	98.0	33.6
60	Kopenski promet, cevovodni transport	48.3	19.0	63.4	93.8	44.4
61	Vodni promet	94.1	23.5	14.4	105.3	99.0
62	Zračni promet	109.3	28.7	-12.8	87.7	98.5
63	Pomožne prom. dej., storit. potovalnih in turist. agencij	27.5	18.7	108.8	113.5	28.2
64	Poštna in telekomunikacijske storitve	24.1	12.2	89.6	93.1	7.0
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	51.4	24.4	66.3	94.3	13.0
70	Poslovanje z nepremičninami	49.1	27.3	74.7	92.1	0.7
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	44.7	33.7	69.2	81.5	11.7
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	55.6	46.2	95.7	90.0	9.5
73	Raziskovanje in razvoj	39.4	29.5	102.0	106.6	10.2
74	Druge poslovne dejavnosti	51.6	23.8	65.5	94.4	13.7
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE ST. DEJ.	49.3	18.5	66.6	102.1	37.5
90	Storitve javne higiene	53.4	10.1	54.3	102.5	0.1
91	Dejavnosti združenj, organizacij	36.9	24.3	323.8	299.5	0.0
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	42.9	24.6	84.3	104.2	54.9
93	Druge storitvene dejavnosti	61.9	15.2	44.6	95.8	0.8

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: * razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2000

	Št. gospodar. družb	Št. zaposlenih	Neto čisti dobiček/ izguba* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA		KAPITAL. INTENZIV.
				Sredstva / podj., v mio SIT	Št. zap. / podjetje	Sredstva/zap v 000 SIT
SKUPAJ	37695	468677	11752.0	287.6	12.4	21555.0
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	499	9068	673.2	321.4	18.2	17684.8
1 Kmetijstvo in lov	432	7329	184.8	325.9	17.0	19210.0
2 Gozdarstvo	67	1739	488.4	292.2	26.0	11256.8
B RIBIŠTVO	18	126	11.5	82.0	7.0	11720.5
C RUDARSTVO	50	5310	-3082.1	2479.1	106.2	22860.3
CA Pridobivanje energetskih surovin	7	4588	-3445.8	15695.5	655.4	23656.6
10 Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	6	4506	-1927.7	17766.7	751.0	23226.7
CB Pridobivanje rud, kamnin	43	722	363.6	327.6	16.8	17800.7
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	42	644	356.5	315.5	15.3	18739.9
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	6250	211154	72097.0	497.9	33.8	14738.2
DA PROIZ. HRANE, PIJAČ, TOBAČNIH IZDELKOV	388	19473	4705.1	1108.0	50.2	22076.2
15 Proizvodnja hrane, pijač, krmil	387	19094	2275.1	1039.9	49.3	21077.7
16 Proizvodnja tobačnih izdelkov	1	379	2430.0	27433.2	379.0	72383.1
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJNIH IZDELKOV	546	27241	-2004.8	394.8	49.9	7913.5
17 Proizvodnja tekstilij	227	13099	255.0	682.8	57.7	11833.4
18 Proizvodnja oblačil, krznenih izdelkov	319	14142	-2259.7	189.9	44.3	4282.7
DC PROIZ. USNJA, USNJNIH IZDELKOV	85	7107	-1242.9	575.0	83.6	6877.0
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	476	10017	266.5	213.1	21.0	10127.5
DE PROIZ. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	919	13820	8964.3	264.0	15.0	17555.1
21 Proiz. vlaknin, pap. in kartona	91	5850	6437.4	1515.1	64.3	23567.5
22 Zalonišvo, tiskarstvo	828	7970	2526.9	126.5	9.6	13141.9
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DER. JEDRSKEGA GOR.	4	706	-2063.1	3276.8	176.5	18565.4
DG PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZD., EMET. VL.	160	13174	20501.3	2397.8	82.3	29122.0
DH PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	436	10004	6104.5	591.0	22.9	25756.9
DI PROIZ. DRUGIH NEKOVINSKIH MINERALNIH IZD.	205	9128	5150.3	779.6	44.5	17509.6
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	1183	29993	9858.3	342.1	25.4	13494.4
27 Proizvodnja kovin	82	8641	2865.8	2061.4	105.4	19562.1
28 Proiz. kovin. izd. razen strojev in naprav	1101	21352	6992.5	214.1	19.4	11038.8
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	457	22052	7010.0	591.0	48.3	12247.9
DL PROIZ. ELEKTRIČNIH IN OPTIČNIH OPR.	752	26058	14000.3	393.9	34.7	11366.5
30 Proizv. pisarniških storjev, računalnikov	99	986	504.6	157.6	10.0	15823.4
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	298	11923	5885.8	445.4	40.0	11131.0
32 Proizv. RTV in komunikacijskih aparatov	140	6337	3320.1	628.5	45.3	13885.6

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2000

	Št. gospodar- skih družb	Št. zaposlenih	Neto čisti dobiček / izguba* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA		KAPITAL. INTENZIV. Sredstva/zap v 000 SIT
				Sredstva / podj., v mio SIT	Št. zap. / podjetje	
33 Proiz. medic. finomeh. in optičnih instrumentov ter ur	215	6812	4289.8	278.5	31.7	8790.4
DM PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	118	9348	3387.6	1350.4	79.2	17045.8
34 Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	79	6646	3282.2	1618.9	84.1	19243.9
35 Proiz. drugih vozil in plovil	39	2702	105.4	806.4	69.3	11639.0
DN PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PRED.DEJ.REC.	521	13033	-2540.4	247.6	25.0	9899.0
36 Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	479	12364	-3154.9	239.7	25.8	9288.2
37 Reciklaža	42	669	614.5	337.5	15.9	21187.3
E OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	128	12102	-14316.7	11035.0	94.5	112716.9
40 Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	74	8316	-12894.3	16295.3	112.4	140817.6
41 Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	54	3786	-1422.4	3826.4	70.1	50993.3
F GRADBENIŠTVO	2609	40841	5100.8	188.1	15.7	
G TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIM VOZIL	13750	79787	41114.6	142.6	5.8	22974.7
50 Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	1275	10230	8096.2	308.5	8.0	36131.2
51 Posredništvo in trgovina na debelo	9023	35340	24811.1	112.6	3.9	26742.1
52 Trgovina na drobno, popravila izdelkov široke porabe	3452	34217	8207.3	160.0	9.9	15150.3
H GOSTINSTVO	1295	12218	-2989.6	164.3	9.4	15979.2
I PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	1949	37986	15896.1	539.2	19.5	25093.3
60 Kopenski promet, cevovodni transport	1007	18285	-869.3	311.5	18.2	15568.5
61 Vodni promet	20	135	285.6	407.6	6.8	52000.7
62 Zračni promet	26	638	83.6	1301.4	24.5	46863.7
63 Pomožne prom. dej., stor. potovalnih in turist. agencij	777	8954	12636.7	353.7	11.5	28362.7
64 Poštne in telekom. storitve	119	9974	3759.6	3533.0	83.8	37863.1
K NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	8851	37138	-4697.7	134.0	4.2	29656.1
70 Poslovanje z nepremičninami	597	1942	1771.9	232.7	3.3	64369.9
71 Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	86	167	-41.3	50.1	1.9	27268.7
72 Obdelava podatkov, podatkovne baze	798	4014	2894.6	65.9	5.0	11899.1
73 Raziskovanje in razvoj	231	968	-312.2	58.9	4.2	13843.8
74 Druge poslovne dejavnosti	7139	30047	-9010.6	136.8	4.2	30307.3
O DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE ST. DEJ.	927	7667	-2485.0	149.9	8.3	16836.8
90 Storitve javne higiene	52	2139	74.9	814.5	41.1	18648.4
91 Dejavnosti združenj, organizacij	50	119	21.5	13.9	2.4	7034.5
92 Rekreatijske, kulturne in športne dejavnosti	544	3639	-2522.7	150.5	6.7	20608.3
93 Druge storitvene dejavnosti	281	1770	-58.7	49.9	6.3	7552.6

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2000

	GOSPO- DARNOST	DONOSNOST		PRODUKTIVNOST		STROŠKOV. UČINKOVIT.
		Ekonomič. poslovanja	Donosnost sredstev, v %	Donosnost prodaje, v %	Produktivno- st dela, v 000 SIT	
SKUPAJ	1.016	1.2	1.3	18212	4365	2892
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	0.998	0.4	0.4	15744	3526	2743
1 Kmetijstvo in lov	0.994	0.1	0.1	17026	3337	2605
2 Gozdarstvo	1.030	2.5	2.6	10338	4323	3324
B RIBIŠTVO	0.944	0.8	0.6	14533	2517	2617
C RUDARSTVO	0.988	-2.5	-6.1	9259	5404	3959
CA Pridobivanje energetskih surovin	0.970	-3.2	-8.7	8408	5347	4063
10 Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	1.005	-1.8	-5.0	8426	5384	4056
CB Pridobivanje rud, kamnin	1.058	2.8	3.2	14663	5762	3295
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	1.060	3.0	3.4	15203	5909	3281
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	1.031	2.5	2.2	14690	4224	2784
DA PROIZ. HRANE, PIJAČ, TOBAČNIH IZDELKOV	1.032	1.2	1.2	18599	5105	3040
15 Proiz. hrane, pijač, krmil	1.025	0.6	0.6	17963	4823	2991
16 Proiz. tobačnih izdelkov	1.174	8.8	11.1	50661	19309	5506
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJNIH IZDELKOV	0.996	-1.0	-0.8	8943	2389	2026
17 Proizv. tekstilij	1.004	0.2	0.1	14239	2857	2203
18 Proizv. oblačil, krznenih izdelkov	0.971	-3.9	-3.7	4038	1955	1861
DC PROIZ. USNJA, USNJNIH IZDELKOV	0.980	-2.6	-2.0	8319	2540	2211
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	0.999	0.3	0.2	9931	2917	2295
DE PROIZV. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	1.046	3.8	3.6	17414	5534	3573
21 Proizv. vlaknin, papirja in kartona	1.064	4.9	4.8	22006	5613	2938
22 Zalonišvo, tiskarstvo	1.027	2.5	2.2	14043	5476	4040
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIV., JEDRS. GORIVA	0.930	-15.0	-9.8	28514	2435	2941
DG PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZD, UMET. VL.	1.094	5.8	6.3	23376	8513	4334
DH PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	1.027	2.6	3.3	16645	4401	2850
DI PROIZ. DR. NEKOVINSKIH MINERALNIH IZD.	1.047	3.4	4.1	12905	4620	2868
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	1.039	2.6	2.2	14188	4141	2655
27 Proizvodnja kovin	1.040	1.9	1.7	18158	5014	2850
28 Proizv. kovin. izdelkov razen strojev in naprav	1.039	3.2	2.5	12582	3788	2576
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	1.034	2.8	2.2	13668	4042	2684
DL PROIZ. ELEKTRIČNIH IN OPTIČNIH OPR.	1.030	5.1	3.8	12907	4239	2907
30 Proizv. pisarniških storjev, računalnikov	1.025	3.4	1.6	31415	4764	3169
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	1.042	4.9	3.7	12648	4301	2869
32 Proizv. RTV in komunikacijskih aparatov	0.993	4.1	3.4	13388	4245	3041

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2000

	GOSPO-DARNOST	DONOSNOST		PRODUKTIVNOST		STROŠKOV. UČINKOVIT.	
		Ekonomič. poslovanja	Donosnost sredstev, v %	Donosnost prodaje, v %	Produktivnost dela, v 000 SIT		Dodana vred. / zap., v 000 SIT
33	Proiz. medic. finomeh. in optičnih instrumentov ter ur	1.051	7.5	5.6	10234	4048	2813
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	1.009	2.1	1.1	32278	4449	2894
34	Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	1.010	2.5	1.1	41823	4906	2941
35	Proiz. drugih vozil in plovil	1.006	0.4	0.4	8800	3324	2779
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PRED.DEJ.REC.	1.004	-2.1	-2.0	9153	2935	2301
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	0.997	-3.0	-2.8	8490	2763	2235
37	Reciklaža	1.062	4.9	4.2	21414	6124	3503
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	0.957	-1.0	-3.3	34400	7859	3391
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	0.960	-1.1	-3.3	45625	9174	3518
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	0.930	-0.7	-3.6	9744	4969	3114
F	GRADBENIŠTVO	1.014	1.1	0.9	12573	3309	2497
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNH VOZIL	1.013	2.2	1.4	36154	4273	2793
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	1.012	2.2	1.1	71452	5708	3273
51	Posredništvo in trgovina na debelo	1.016	2.6	1.7	39595	4766	2963
52	Trgovina na drobno, popravila izdel. široke porabe	1.007	1.6	1.0	22047	3335	2472
H	GOSTINSTVO	0.958	-1.5	-3.0	7416	3126	2335
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	1.017	1.7	2.6	14817	5490	3353
60	Kopenski promet, cevovodni transport	0.979	-0.3	-0.5	8782	3502	2872
61	Vodni promet	0.862	4.1	6.9	22056	1258	4047
62	Zračni promet	0.992	0.3	0.3	35970	9394	6348
63	Pomožne prom. dej., stor. potovalnih in turist. agencij	1.053	5.0	6.0	21869	6466	3692
64	Poštna in telekom. storitve	1.022	1.0	1.9	18098	8064	3730
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	1.021	-0.4	-0.7	15023	4685	3308
70	Poslovanje z nepremičninami	1.069	1.4	3.7	22118	6245	3120
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	0.957	-0.9	-1.4	15450	4377	2408
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	1.049	6.1	3.7	18566	6499	4604
73	Raziskovanje in razvoj	1.033	-2.3	-2.3	13059	5912	4558
74	Druge poslovne dejavnosti	1.012	-1.0	-1.8	14152	4303	3111
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE ST. DEJ.	1.016	-1.9	-2.4	12847	6032	4322
90	Storitve javne higiene	1.014	0.2	0.4	8092	4400	3029
91	Dejavnosti združenj, organizacij	0.901	2.6	1.5	10675	4530	5279
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	1.020	-3.4	-3.4	19447	8635	6093
93	Druge storitvene dejavnosti	1.005	-0.4	-0.6	5168	2753	2178

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2000

	STROŠKOV. UČINKOVIT.	FINANČNA STRUKTURA		FINANČNO KRITJE SREDSTEV		IZVOZNA USMER.
		Stroški dela v dod. vred. v 000 SIT	Dolg v virih sredstev, v %	Kratkoročne obvez. v virih sred., v %	Kapitalska pokrit. staln. sreds., v %	
SKUPAJ	66.3	51.4	29.5	76.1	93.5	27.1
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	77.8	36.3	26.5	98.7	91.8	4.4
1 Kmetijstvo in lov	78.1	38.3	27.7	94.9	88.4	3.2
2 Gozdarstvo	76.9	21.8	18.0	127.5	121.1	12.2
B RIBIŠTVO	104.0	54.2	46.4	85.9	68.6	3.2
C RUDARSTVO	73.3	14.3	10.7	100.7	99.7	3.9
CA Pridobivanje energetskih surovin	76.0	10.0	8.6	102.8	99.7	1.8
10 Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	75.3	10.1	8.6	102.9	99.7	1.8
CB Pridobivanje rud, kamnin	57.2	47.9	26.7	79.0	100.4	11.0
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	55.5	50.2	27.9	75.2	98.1	11.0
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	65.9	43.5	31.5	100.0	94.8	55.9
DA PROIZ. HRANE, PIJAČ, TOBAČNIH IZDELKOV	59.6	34.2	26.5	105.2	95.7	17.5
15 Proiz. hrane, pijač, krmil	62.0	34.6	26.9	102.8	94.1	15.9
16 Proiz. tobačnih izdelkov	28.5	28.6	19.9	153.7	123.8	44.6
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJENIH IZDELKOV	84.8	49.7	41.0	99.3	86.9	55.5
17 Proizv. tekstilij	77.1	53.8	44.2	95.4	84.6	55.6
18 Proizv. oblačil, krznenih izdelkov	95.2	39.0	32.8	107.7	92.1	54.9
DC PROIZ. USNJA, USNJENIH IZDELKOV	87.1	48.7	29.2	102.8	93.5	68.0
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	78.7	50.6	37.2	84.4	84.2	54.9
DE PROIZV. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	64.6	41.6	30.3	94.3	94.7	39.4
21 Proizv. vlaknin, papirja in kartona	52.3	35.8	26.6	96.1	93.7	63.2
22 Zaloništvo, tiskarstvo	73.8	49.2	35.3	91.5	96.2	12.1
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIV., JEDRS. GORIVA	120.8	78.5	29.2	38.5	68.9	46.9
DG PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZD., UMET. VL.	50.9	30.7	18.3	126.2	116.6	69.7
DH PROIZ. IZD. IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	64.8	37.6	31.7	93.3	90.5	58.9
DI PROIZ. DR.N EKOVINSKIH MINERALNIH IZD.	62.1	40.4	27.2	95.2	98.2	42.5
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	64.1	49.2	36.5	94.1	89.5	58.6
27 Proizvodnja kovin	56.8	47.3	33.9	93.0	88.1	67.5
28 Proizv. kovin. izdelkov razen strojev in naprav	68.0	50.6	38.3	95.0	90.5	53.3
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	66.4	49.5	34.8	97.1	93.6	72.7
DL PROIZ. ELEKTRIČNIH IN OPTIČNIH OPR.	68.6	53.5	36.1	106.5	96.1	62.7
30 Proizv. pisarniških storitev, računalnikov	66.5	69.3	55.6	85.9	78.1	9.9
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	66.7	45.6	32.2	106.5	98.5	68.2
32 Proizv. RTV in komunikacijskih aparatov	71.6	66.7	42.4	106.4	86.5	67.7

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 2: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2000

	STROŠKOV. UČINKOVIT.	FINANČNA STRUKTURA		FINANČNO KRITJE SREDSTEV		IZVOZNA USMER.	
		Stroški dela v dod. vred. v 000 SIT	Dolg v virih sredstev, v %	Kratkoročne obvez. v virih sred., v %	Kapitalska pokrit. staln. sreds., v %		Dolgor. pokr. dolg. sreds. in zalog, v %
33	Proiz. medic. finomeh. in optičnih instrumentov ter ur	69.5	47.5	30.4	110.4	105.8	68.2
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	65.1	48.1	35.0	86.5	85.4	76.8
34	Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	59.9	47.0	33.7	89.0	87.4	78.6
35	Proiz. drugih vozil in plovil	83.6	53.0	39.9	76.6	77.7	55.2
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PRED.DEJ.REC.	78.4	51.0	37.9	87.8	85.9	51.0
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	80.9	53.1	39.7	85.6	82.8	54.2
37	Reciklaža	57.2	33.7	23.0	102.7	112.6	27.7
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	43.2	29.3	8.0	78.8	97.7	2.4
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	38.3	22.1	8.2	87.0	97.2	2.5
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	62.7	71.6	6.8	31.2	100.8	1.5
F	GRADBENIŠTVO	75.5	68.9	51.2	74.7	87.6	2.9
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNH VOZIL	65.4	62.6	49.4	79.7	78.6	9.5
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	57.3	60.8	45.8	77.7	78.4	7.8
51	Posredništvo in trgovina na debelo	62.2	66.1	53.7	86.2	83.1	14.2
52	Trgovina na drobno, popravila izdel. široke porabe	74.1	57.3	44.1	72.8	72.9	2.4
H	GOSTINSTVO	74.7	34.0	17.2	76.5	94.1	13.1
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	61.1	51.8	20.4	59.1	93.9	27.8
60	Kopenski promet, cevovodni transport	82.0	78.7	20.6	25.3	91.3	42.4
61	Vodni promet	321.7	70.1	20.7	33.3	85.7	90.5
62	Zračni promet	67.6	73.5	14.8	30.1	93.7	98.0
63	Pomožne prom. dej., stor. potovalnih in turist. agencij	57.1	40.7	23.7	87.8	107.7	29.3
64	Poštna in telekom. storitve	46.2	36.9	18.6	71.9	88.9	5.1
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	70.6	51.8	34.2	78.2	93.2	11.0
70	Poslovanje z nepremičninami	50.0	62.8	33.2	60.6	85.4	1.7
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	55.0	48.1	37.1	71.5	82.6	13.6
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	70.8	51.3	38.5	103.7	109.1	16.1
73	Raziskovanje in razvoj	77.1	53.7	40.7	85.7	95.6	10.9
74	Druge poslovne dejavnosti	72.3	50.3	34.0	79.6	93.7	11.0
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE ST. DEJ.	71.6	53.6	22.3	62.1	99.8	35.5
90	Storitve javne higiene	68.8	66.7	12.1	39.7	103.1	0.1
91	Dejavnosti združenj, organizacij	116.5	60.9	28.1	140.0	158.7	8.1
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	70.6	47.2	27.4	75.6	98.7	48.9
93	Druge storitvene dejavnosti	79.1	50.7	23.1	63.3	94.0	1.5

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: * razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

Tabela 3: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2001

	Št. gospodar. družb	Št. zaposlenih	Neto čisti dobiček/ izguba* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA		KAPITAL. INTENZIV. Sredstva/zap v 000 SIT
				Sredstva / podj., v mio SIT	Št. zap. / podjetje	
SKUPAJ	37210	473447	-299443.4	327.1	12.7	24303.6
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	469	7708	1787.0	335.3	16.4	20604.6
1 Kmetijstvo in lov	404	6013	1285.1	335.9	14.9	22989.9
2 Gozdarstvo	65	1695	499.9	332.1	26.1	12142.7
B RIBIŠTVO	21	115	-12.7	77.9	5.5	13535.3
C RUDARSTVO	52	4994	-50147.1	1622.5	96.0	20857.6
CA Pridobivanje energetskih surovin	8	4334	-50501.7	8604.9	541.8	20616.9
10 Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	6	4258	-48600.0	11217.9	709.7	20421.3
CB Pridobivanje rud, kamnin	44	660	354.6	353.0	15.0	22437.7
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	43	632	420.0	343.3	14.7	22161.5
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	6182	212219	65811.7	555.3	34.3	16177.5
DA PROIZ. HRANE, PIJAČ, TOBAČNIH IZDELKOV	377	19655	1361.1	1223.8	52.1	23473.4
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJENIH IZDELKOV	528	26251	-3565.8	429.6	49.7	8639.8
17 Proizvodnja tekstilij	228	13193	-1798.4	725.5	57.9	12537.3
18 Proizvodnja oblačil, krznenih izdelkov	300	13058	-1767.4	204.7	43.5	4702.0
DC PROIZ. USNJA, USNJENIH IZDELKOV	81	7380	613.2	690.9	91.1	7582.9
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	458	9617	-2636.6	234.1	21.0	11147.3
DE PROIZ. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	929	13600	8482.1	277.9	14.6	18981.4
21 Proiz. vlaknin, pap. in kartona	90	5640	5384.2	1546.4	62.7	24676.6
22 Zalonišvo, tiskarstvo	839	7960	3098.0	141.8	9.5	14946.1
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DER. JEDRSKEGA GOR.	4	688	-4148.0	3021.2	172.0	17565.2
DG PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZD., EMET. VL.	149	13082	21007.6	2883.7	87.8	32844.2
DH PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	444	10209	8919.0	652.5	23.0	28379.3
DI PROIZ. DRUGIH NEKOVINSKIH MINERALNIH IZD.	202	9283	4032.8	874.3	46.0	19024.6
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	1210	31363	6311.6	379.4	25.9	14636.8
27 Proizvodnja kovin	80	9039	-238.3	2402.5	113.0	21263.3
28 Proiz. kovin. izd. razen strojev in naprav	1130	22324	6549.9	236.2	19.8	11953.8
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	457	22109	8130.5	664.8	48.4	13740.9
DL PROIZ. ELEKTRIČNIH IN OPTIČNIH OPR.	720	26816	13131.6	486.2	37.2	13055.2
30 Proizv. pisarniških storitev, računalnikov	91	866	713.6	215.9	9.5	22683.2
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	286	12352	5953.3	520.8	43.2	12058.1
32 Proizv. RTV in komunikacijskih aparatov	130	6740	2753.2	884.8	51.8	17066.1
33 Proizv. medic. finomeh. in optičnih instrum. ter ur	213	6858	3711.4	312.1	32.2	9693.5

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 3: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2001

	Št. gospodar- skih družb	Št. zaposlenih	Neto čisti dobiček / izguba* v mio SIT	VELIKOST PODJETJA		KAPITAL. INTENZIV. Sredstva/zap v 000 SIT
				Sredstva / podj., v mio SIT	Št. zap. / podjetje	
DM PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	122	10164	2685.7	1420.6	83.3	17051.4
34 Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	77	7336	3103.1	1753.5	95.3	18405.3
35 Proiz. drugih vozil in plovil	45	2828	-417.5	850.9	62.8	13539.3
DN PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PRED.DEJ.REC.	501	12002	1486.9	258.2	24.0	10777.3
36 Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	459	11280	954.2	245.0	24.6	9968.9
37 Reciklaža	42	722	532.7	402.4	17.2	23407.8
E OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	140	12101	-398131.8	9209.6	86.4	111636.2
40 Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	84	8268	-397730.2	12525.1	98.4	136547.9
41 Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	56	3833	-401.7	4236.4	68.4	57900.3
F GRADBENIŠTVO	2733	40775	4615.1	200.9	14.9	12751.3
G TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	12964	81357	48050.4	169.2	6.3	25538.8
50 Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	1226	10019	8745.6	334.7	8.2	40105.5
51 Posredništvo in trgovina na debelo	8517	36478	30195.9	136.1	4.3	29815.1
52 Trgovina na drobno, popravila izdelkov široke porabe	3221	34860	8808.9	193.8	10.8	16877.5
H GOSTINSTVO	1313	12480	-211.4	179.8	9.5	17980.9
I PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	1894	38344	8437.3	651.4	20.2	29791.6
60 Kopenski promet, cevovodni transport	991	18359	-2545.2	357.2	18.5	18185.4
61 Vodni promet	19	140	89.8	518.9	7.4	64325.9
62 Zračni promet	26	621	181.7	1410.6	23.9	56774.5
63 Pomožne prom. dej., stor. potovalnih in turist. agencij	733	8754	13905.4	399.9	11.9	32437.5
64 Poštne in telekom. storitve	125	10470	-3194.5	4320.4	83.8	45868.4
K NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	9090	38941	10109.6	154.7	4.3	33286.0
70 Poslovanje z nepremičninami	653	2161	-827.3	270.1	3.3	72956.5
71 Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	79	181	-97.4	172.1	2.3	20605.6
72 Obdelava podatkov, podatkovne baze	882	4670	3745.8	80.4	5.3	13226.2
73 Raziskovanje in razvoj	227	905	421.4	67.2	4.0	15943.3
74 Druge poslovne dejavnosti	7249	31024	6867.1	157.4	4.3	34122.1
O DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE ST. DEJ.	945	7654	3501.5	172.4	8.1	19719.8
90 Storitve javne higiene	57	2289	283.2	869.2	40.2	20073.2
91 Dejavnosti združenj, organizacij	51	114	18.0	10.8	2.2	5462.5
92 Rekreatijske, kulturne in športne dejavnosti	550	3548	3214.0	177.3	6.5	25281.7
93 Druge storitvene dejavnosti	278	1703	-13.7	53.3	5.9	8611.8

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 3: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2001

	GOSPO-DARNOST	DONOSNOST		PRODUKTIVNOST		STROŠKOV. UČINKOVIT.
		Ekonomič. poslovanja	Donosnost sredstev, v %	Donosnost prodaje, v %	Produktivnost dela, v 000 SIT	
SKUPAJ	0.978	-2.6	-3.0	20132	4843	3210
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	0.993	1.2	1.2	17836	3909	3027
1 Kmetijstvo in lov	0.993	1.0	1.0	19641	3799	2880
2 Gozdarstvo	0.992	2.4	2.4	11432	4299	3549
B RIBIŠTVO	0.931	0.8	-0.7	14511	2497	2807
C RUDARSTVO	0.693	-48.1	-96.4	10040	5415	4463
CA Pridobivanje energetskih surovin	0.631	-56.5	-125.1	9015	5248	4570
10 Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	0.635	-55.9	-122.2	9036	5261	4567
CB Pridobivanje rud, kamnin	1.063	2.4	3.0	16770	6510	3760
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	1.065	3.0	3.7	17069	6568	3755
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	1.027	2.0	1.8	16510	4627	3085
DA PROIZ. HRANE, PUJAČ, TOBAČNIH IZDELKOV	1.017	0.3	0.3	20377	5346	3265
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJENIH IZDELKOV	0.996	-1.6	-1.1	11850	2720	2263
17 Proizv. tekstilij	1.002	-1.1	-0.7	19016	3172	2432
18 Proizv. oblačil, krznenih izdelkov	0.974	-2.9	-2.8	4610	2262	2092
DC PROIZ. USNJA, USNJENIH IZDELKOV	0.992	1.2	0.8	9155	2797	2356
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	0.982	-2.5	-2.5	10484	3044	2509
DE PROIZV. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	1.048	3.4	3.2	18639	6050	3924
21 Proizv. vlaknin, papirja in kartona	1.066	3.9	4.0	23440	6306	3327
22 Zaloništvo, tiskarstvo	1.029	2.8	2.4	15238	5868	4348
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIV., JEDRS. GORIVA	0.915	-32.9	-28.2	20653	2047	3212
DG PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZD, UMET. VL.	1.084	5.2	5.7	26745	9658	5106
DH PROIZ. IZDELKOV IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	1.036	3.3	4.2	19125	5119	3177
DI PROIZ. DR. NEKOVINSKIH MINERALNIH IZD.	1.044	2.4	3.0	13763	4963	3050
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	1.033	1.5	1.2	15566	4428	2944
27 Proizvodnja kovin	1.029	-0.1	-0.1	19879	5065	3171
28 Proizv. kovin. izdelkov razen strojev in naprav	1.036	2.6	2.0	13819	4171	2853
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	1.031	2.8	2.3	15318	4356	2962
DL PROIZ. ELEKTRIČNIH IN OPTIČNIH OPR.	1.018	4.1	3.1	14532	4600	3246
30 Proizv. pisarniških storjev, računalnikov	1.039	4.0	2.2	37298	6687	3765
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	1.038	4.2	3.2	14154	4682	3124
32 Proizv. RTV in komunikacijskih aparatov	0.954	2.7	2.2	15821	4348	3525
33 Proizv. medic. finomeh. in optičnih instrum. ter ur	1.059	5.9	4.7	11074	4437	3125

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 3: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2001

		GOSPO-DARNOST	DONOSNOST		PRODUKTIVNOST		STROŠKOV. UČINKOVIT.
		Ekonomič. poslovanja	Donosnost sredstev, v %	Donosnost prodaje, v %	Produktivnost dela, v 000 SIT	Dodana vred. / zap., v 000 SIT	Stroški dela / zap., v 000 SIT
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	1.012	1.6	0.8	33141	4670	3022
34	Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	1.013	2.4	1.0	41978	5080	3003
35	Proiz. drugih vozil in plovil	0.999	-1.2	-1.3	10217	3608	3072
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PRED.DEJ.REC.	1.021	1.2	1.1	10806	3431	2568
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	1.018	0.8	0.8	9999	3263	2493
37	Reciklaža	1.043	3.4	3.1	23422	6047	3735
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	0.550	-29.5	-86.9	36143	9531	3910
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	0.526	-35.2	-96.4	47745	11297	4119
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	0.947	-0.2	-0.9	11115	5722	3459
F	GRADBENIŠTVO	1.005	0.9	0.8	13093	3458	2719
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	1.017	2.3	1.4	40064	4853	3080
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	1.012	2.2	1.1	78269	6173	3475
51	Posredništvo in trgovina na debelo	1.023	2.8	1.8	44482	5567	3312
52	Trgovina na drobno, popravila izdel. široke porabe	1.008	1.5	1.0	24460	3727	2724
H	GOSTINSTVO	1.011	-0.1	-0.2	8414	3613	2612
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	1.004	0.7	1.3	16308	6103	3725
60	Kopenski promet, cevovodni transport	0.987	-0.8	-1.3	9737	3979	3222
61	Vodni promet	0.851	1.0	2.0	25182	1148	4567
62	Zračni promet	1.029	0.5	0.7	39430	12384	7441
63	Pomožne prom. dej., stor. potovalnih in turist. agencij	1.015	4.9	6.0	23926	6865	3944
64	Poštna in telekom. storitve	1.008	-0.7	-1.4	19973	8885	4192
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	1.030	0.8	1.4	16069	5260	3757
70	Poslovanje z nepremičninami	1.031	-0.5	-1.8	18474	6382	3453
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	0.970	-2.6	-2.9	17260	4770	2458
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	1.056	6.1	3.8	20602	7190	5094
73	Raziskovanje in razvoj	1.024	2.9	2.8	15456	6525	5110
74	Druge poslovne dejavnosti	1.026	0.6	1.2	15230	4857	3545
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE ST. DEJ.	1.030	2.3	3.0	14386	6668	4700
90	Storitve javne higiene	1.016	0.6	1.3	9029	4912	3288
91	Dejavnosti združenj, organizacij	0.866	2.9	1.5	8850	3288	4316
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	1.041	3.6	3.9	22072	9663	6729
93	Druge storitvene dejavnosti	0.992	-0.1	-0.1	5946	3016	s2396

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 3: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2001

	STROŠKOV. UČINKOVIT.	FINANČNA STRUKTURA		FINANČNO KRITJE SREDSTEV		IZVOZNA USMER.
		Stroški dela v dod. vred. v 000 SIT	Dolg v virih sredstev, v %	Kratkoročne obvez. v virih sred., v %	Kapitalska pokrit. staln. sreds., v %	
SKUPAJ	66.3	52.9	28.9	73.5	94.5	28.1
A KMETIJSTVO, LOV, GOZDARSTVO	77.4	35.1	24.2	100.1	95.7	5.5
1 Kmetijstvo in lov	75.8	36.9	24.9	96.1	92.6	3.7
2 Gozdarstvo	82.5	24.2	20.4	127.1	119.3	16.2
B RIBIŠTVO	112.4	56.1	45.8	75.9	69.7	2.3
C RUDARSTVO	82.4	24.5	16.5	98.8	102.4	4.1
CA Pridobivanje energetskih surovin	87.1	19.6	13.8	102.2	103.7	0.8
10 Pridobivanje črnega, rjavega premoga in lignita	86.8	19.9	14.0	102.0	103.6	0.7
CB Pridobivanje rud, kamnin	57.8	46.4	28.5	80.7	95.9	14.4
14 Pridobivanje drugih rud in kamnin	57.2	48.5	29.8	77.9	94.1	14.4
D PREDELOVALNE DEJAVNOSTI	66.7	43.9	31.2	99.3	96.1	57.0
DA PROIZ. HRANE, PIJAČ, TOBAČNIH IZDELKOV	61.1	36.6	26.2	100.5	96.4	18.9
DB PROIZ. TEKSTIL. TEK. USNJENIH IZDELKOV	83.2	51.4	43.3	97.6	84.7	53.2
17 Proizv. tekstilij	76.7	55.3	46.6	93.5	82.7	52.7
18 Proizv. oblačil, krznenih izdelkov	92.5	40.9	34.6	107.3	89.2	55.6
DC PROIZ. USNJA, USNJENIH IZDELKOV	84.2	47.2	30.4	108.8	96.2	67.7
DD OBDELAVA IN PREDELAVA LESA	82.4	49.8	37.3	82.1	81.9	54.8
DE PROIZV. VLAKNIN, PAPIRJA, ZALOŽNIŠTVO, TISK.	64.9	41.0	29.0	95.9	98.5	38.9
21 Proizv. vlaknin, papirja in kartona	52.8	32.8	24.6	102.0	98.7	62.3
22 Zaloništvo, tiskarstvo	74.1	50.6	34.2	87.6	98.4	13.5
DF PROIZ. KOKSA, NAFTNIH DERIV., JEDRS. GORIVA	156.9	117.6	36.1	-29.0	20.1	71.7
DG PROIZ. KEMIKALIJ, KEMIČNIH IZD., UMET. VL.	52.9	30.1	18.0	123.2	115.0	70.1
DH PROIZ. IZD. IZ GUME IN PLASTIČNIH MAS	62.1	38.3	32.4	97.3	94.3	60.8
DI PROIZ. DR.N EKOVINSKIH MINERALNIH IZD.	61.5	40.7	27.4	96.8	99.0	45.1
DJ PROIZ. KOVIN IN KOVINSKIH IZDELKOV	66.5	49.5	34.8	92.9	93.2	60.7
27 Proizvodnja kovin	62.6	48.2	30.6	91.1	95.9	70.5
28 Proizv. kovin. izdelkov razen strojev in naprav	68.4	50.4	37.9	94.3	91.0	55.1
DK PROIZ. STROJEV IN NAPRAV	68.0	49.2	34.6	95.7	94.5	73.3
DL PROIZ. ELEKTRIČNIH IN OPTIČNIH OPR.	70.6	54.0	35.7	104.2	98.1	64.2
30 Proizv. pisarniških storitev, računalnikov	56.3	70.0	49.7	71.3	88.3	13.8
31 Proiz. električnih strojev, aparatov	66.7	46.3	32.2	104.7	99.0	73.2
32 Proizv. RTV in komunikacijskih aparatov	81.1	66.8	41.3	100.2	91.2	62.6
33 Proizv. medic. finomeh. in optičnih instrum. ter ur	70.4	44.4	29.4	116.1	108.2	67.4

Nadaljevanje na naslednji strani.

Tabela 3: Izbrani kazalci poslovanja gospodarskih družb po področjih, podpodročjih in oddelkih standardne klasifikacije dejavnosti v letu 2001

		STROŠKOV. UČINKOVIT.	FINANČNA STRUKTURA		FINANČNO KRITJE SREDSTEV		IZVOZNA USMER.
		Stroški dela v dod. vred. v 000 SIT	Dolg v virih sredstev, v %	Kratkoročne obvez. v virih sred., v %	Kapitalska pokrit. staln. sreds., v %	Dolgor. pokr. dolg. sreds. in zalog, v %	Delež izvoza v prodaji, v %
DM	PROIZ. VOZIL IN PLOVIL	64.7	46.4	34.8	93.3	89.8	77.2
34	Proiz. motornih vozil, prikolic, polprikolic	59.1	44.7	33.7	97.4	92.5	78.7
35	Proiz. drugih vozil in plovil	85.1	52.5	38.8	79.5	80.9	60.2
DN	PROIZ. POHIŠTVA IN DRUGIH PRED.DEJ.REC.	74.8	49.5	36.5	86.3	84.5	52.4
36	Proiz. pohištva, druge predelovalne dejavnosti	76.4	51.2	37.9	86.5	82.8	55.8
37	Reciklaža	61.8	37.8	27.1	85.2	94.9	29.4
E	OSKRBA Z ELEKTRIKO, PLINOM, VODO	41.0	33.0	8.2	75.1	98.0	4.6
40	Oskrba z elektriko, plinom, paro, toplo vodo	36.5	23.8	8.2	85.7	97.7	5.1
41	Zbiranje, čiščenje in distribucija vode	60.5	74.0	8.5	28.7	99.3	0.5
F	GRADBENIŠTVO	78.6	69.4	49.8	70.0	88.7	4.1
G	TRGOVINA, POPRAVILA MOTORNIH VOZIL	63.5	62.3	48.6	78.6	79.5	9.9
50	Prodaja, vzdrževanje in popravila motornih vozil, trgovina na drobno z motornimi gorivi	56.3	58.4	42.5	78.8	81.1	8.3
51	Posredništvo in trgovina na debelo	59.5	65.5	53.0	86.6	84.1	13.8
52	Trgovina na drobno, popravila izdel. široke porabe	73.1	58.8	44.4	68.6	72.2	3.9
H	GOSTINSTVO	72.3	35.8	20.1	75.9	92.2	12.0
I	PROMET, SKLADIŠČENJE, ZVEZE	61.0	52.9	20.3	57.7	93.2	27.6
60	Kopenski promet, cevovodni transport	81.0	80.4	20.3	23.4	92.3	43.6
61	Vodni promet	397.9	71.5	23.0	33.4	87.5	82.4
62	Zračni promet	60.1	73.1	17.0	32.4	96.7	98.3
63	Pomožne prom. dej., stor. potovalnih in turist. agencij	57.4	40.9	24.0	90.0	106.7	28.7
64	Poštno in telekom. storitve	47.2	39.7	18.4	67.9	87.9	5.5
K	NEPREMIČNINE, NAJEM, POSLOVNE STORITVE	71.4	48.6	31.9	82.6	96.8	12.2
70	Poslovanje z nepremičninami	54.1	67.2	38.7	51.5	76.9	3.2
71	Dajanje strojev in opreme v najem, izposoja izdelkov široke porabe	51.5	71.8	56.5	47.4	66.5	6.8
72	Obdelava podatkov, podatkovne baze	70.8	52.2	39.8	107.3	116.1	16.8
73	Raziskovanje in razvoj	78.3	49.5	31.8	97.8	107.1	12.2
74	Druge poslovne dejavnosti	73.0	45.5	30.3	86.3	99.3	12.0
O	DRUGE JAVNE, SKUPNE IN OSEBNE ST. DEJ.	70.5	55.1	24.5	59.8	96.2	34.7
90	Storitve javne higiene	66.9	67.9	11.9	38.8	104.5	0.1
91	Dejavnosti združenj, organizacij	131.2	50.1	35.1	138.2	157.3	11
92	Rekreacijske, kulturne in športne dejavnosti	69.6	49	30.5	71.4	91.8	48
93	Druge storitvene dejavnosti	79.4	52.5	26.7	63.2	93	2.6

Vir: APP in lastni preračuni na osnovi podatkov APP.

Opomba: * razlika med čistim dobičkom in izgubo poslovnega leta.

Do sedaj izšlo v zbirki DELOVNI ZVEZKI

Letnik I, leto 1992

- št.1. Razvojno planiranje na ravni Republike Slovenije. Uredil mag. Matej More, maj 1992, 59. strani
- št.2. Ocena gospodarskega in socialnega razvoja Slovenije v letih 1991 in 1992 (majska analiza) z dokumentacijo, vodja projekta mag. Andrej Hartman, junij 1992
- št.3. Slovenia in 1991 - 1992. Report on economic developments. June 1992, 55 strani; (with statistical annex)
- št.4. Vrste ekonomskih inštrumentov varstva okolja in njihova uporaba. Naravni viri kot razvojni dejavnik - interdisciplinarni raziskovalni projekt trajnega razvoja, Bojan Radej, maj 1992, 122 strani
- št.5. Finančni rezultati poslovanja gospodarstva Slovenije v prvem polletju 1992 - primerjalni prikaz po posameznih dejavnostih gospodarstva na osnovi podatkov SDK iz periodičnih obračunov pravnih oseb za prvo polletje 1992. Pripravila: Stane Vencelj in Jana Jevševar, september 1992, 30 strani
- št.6. Finančni rezultati poslovanja zavodov s področja družbenih dejavnosti v Sloveniji v prvem polletju 1992 - primerjalni prikaz po posameznih družbenih dejavnostih na osnovi podatkov SDK iz zaključnih računov in periodičnih obračunov zavodov za prvo polletje 1992 in za leto 1991. Pripravila Jasna Kondža, oktober 1992
- št.7. Finančni rezultati poslovanja javnih podjetij gospodarstva Slovenije v prvem polletju 1992 - primerjalni prikaz po posameznih dejavnostih gospodarstva na osnovi podatkov SDK iz periodičnih obračunov pravnih oseb za prvo polletje 1992. Pripravila Jana Jevševar, oktober 1992, 36 strani
- št.8. Selected indicators from the income statement and balance sheet by sector and by origin of capital of the Slovenian economy in January-June 1991 and 1992
- št.9. Gospodarska gibanja v letu 1992 in kratkoročne perspektive gospodarstva Slovenije v letu 1993 (Jesenska analiza), vodja projekta mag. Andrej Hartman, oktober 1992
- št.10. Slovenia - Economic Developments in 1992 nad the Outlook for 1993, October 1992
- št.11. Panožne prognoze na podlagi ocenjevanja perspektivne sposobnosti industrijskih podjetij za obdobje 1992 - 1995, vodja projekta dr. Pavle Gmeiner, november 1992

Letnik II, leto 1993

- št.1. Ali so se stroški uvoza blaga resnično povečali, dr. Janez Potočnik, januar 1993
- št.2. Bilanca pomembnejših prehranskih proizvodov, Božena Leonardi, januar 1993
- št.3. Industrijska politika Slovenije - koncept, omejitve, možnosti in usmeritve na narodnogospodarski in sektorski ravni, dr. Pavle Gmeiner, dr. Anton Povše, februar 1993
- št.4. Analiza gibanja plač in dometa ter učinkovitosti zamrznitve plač v marcu 1993, Bojan Radej, marec 1993
- št.5. Finančni rezultati poslovanja gospodarstva Slovenije v letu 1992, Jana Jevševar, april 1993
- št.5.1. Lastninjenje družbenega premoženja v gospodarstvu republike Slovenije v letu 1992, Judita Mirjana Novak, maj 1993
- št.5.2. Finančni rezultati poslovanja javnih podjetij v letu 1992 - primerjalni prikazi na osnovi podatkov zaključnih računov za leto 1992, Jana Jevševar, maj 1993
- št.5.3. Finančni rezultati poslovanja zavodov s področja družbenih dejavnosti - Primerjalni prikazi na osnovi podatkov zaključnih računov za leto 1992, Jasna Kondža, maj 1993
- št.5.4. Finančni rezultati poslovanja bank in zavarovalnic v letu 1992, Vida Brus, maj 1993
- št.6. Portfolio analiza slovenske industrije v obdobju 1990-1992, Tanja Česen, junij 1993
- št.7. Nacionalni računi Slovenije- ocena 1990-93 in projekcije 1994-97, vodja projekta Igor mag. Strmšnik, junij 1993
- št.8. Gospodarska gibanja v Sloveniji leta 1993 in perspektive do leta 1997 (Pomladansko poročilo), vodja projekta mag. Andrej Hartman, junij 1993
- št.9. Finančni rezultati poslovanja gospodarstva, zavodov s področja družbenih dejavnosti ter bank in zavarovalnic v prvem polletju 1993- primerjalni prikazi na osnovi podatkov SDK iz periodičnih obračunov pravnih oseb, Jana Jevševar, Dijana Pirc, Vida Brus, september 1993
- št.10. Mesto Slovenije v svetu- mednarodne primerjave podatkov nacionalnih računov, Tanja Česen, september 1993
- št.11. Gospodarska gibanja v letu 1993 in kratkoročne perspektive gospodarstva Slovenije v letu 1994 (Jesensko poročilo), vodja projekta mag. Andrej Hartman, november 1993
- št.12. Izhodišča za pripravo strategije gospodarskega razvoja Slovenije, dr. Janez Potočnik, november 1993

Letnik III, leto 1994

- št. 1. Prebivalstvo in zaposlenost v Sloveniji na prehodu iz osemdesetih v devetdeseta leta in ocena tendenc razvoja do leta 2000, Tomaž Kraigher, januar 1994
- št. 2. Analiza obrestnih mer in obresti v letih 1991 do 1993, Vida Brus, februar 1994
- št. 3. Analiza in perspektiva deželnega rizika Slovenije, dr. Pavle Gmeiner, maj 1994
- št. 4.1 Finančni rezultati poslovanja gospodarstva Slovenije v letu 1993 - primerjalni prikazi na osnovi podatkov zaključnih računov za leto 1993, Judita Mirjana Novak, maj 1994
- št. 4.2. Finančni rezultati poslovanja zavodov s področja družbenih dejavnosti - primerjalni prikazi na osnovi podatkov zaključnih računov za leto 1993, Dijana Pirc, maj 1994
- št. 4.3. Finančni rezultati poslovanja bank in zavarovalnic v letu 1993 - primerjalni prikazi na osnovi podatkov zaključnih računov za leto 1993, Vida Brus, maj 1994
- št. 4.4. Finančni rezultati podjetij v izgubi v letih 1992 in 1993, Slavica Jurančič, junij 1994
- št. 5. Prikaz cenovnih sprememb v letih 1985 do 1993 - izračun verižnih indeksov cen po sektorjih NACE klasifikacije dejavnosti, Jure Povšnar, Nataša Marzidovšek, junij 1994
- št. 6. Gospodarska gibanja v Sloveniji v letu 1994 s projekcijami razvoja do leta 1998 (Pomladansko poročilo), vodja projekta mag. Andrej Hartman, junij 1994
- št. 7. Regionalni vidiki razvoja Slovenije v obdobju 1990 - 1994, Janja Pečar, julij 1994
- št. 8. Finančni rezultati poslovanja Zavodov s področja družbenih dejavnosti in zavarovalnih organizacij v prvem polletju 1994, Judita Novak, Dijana Pirc in Vida Brus, september 1994
- št. 9. Kmetijska pridelava in odkup kmetijskih proizvodov v obdobju 1988 - 1993, Mateja Kovač, oktober 1994
- št. 10. Analiza gospodarskih gibanj v Sloveniji v letu 1994 s projekcijo razvoja v letu 1995 (Jesensko poročilo), vodja projekta mag. Tanja Česen, november 1994
- št. 11. Primerjava med finančnimi rezultati poslovanja slovenskega gospodarstva za leto 1993 po zakonu o računovodstvu in po slovenskih računovodskih standardih, Judita Mirjana Novak, december 1994
- št. 12. Turistični promet v obdobju 1985-1994 in statistični prikaz stanja turizma v Sloveniji, Petra Drobne, december 1994

Letnik IV, leto 1995

- št. 1. Finančni rezultati poslovanja zavodov s področja družbenih dejavnosti v letu 1994, Primerjalni prikazi na osnovi zaključnih računov za leto 1994, Judita Mirjana novak, april 1995
- št. 2. Analiza in perspektiva deželnega rizika Slovenije po dveh scenarijih v obdobju do leta 2000, dr. Pavle Gmeiner, 1995
- št. 3. Finančni rezultati poslovanja bank in zavarovalnic v letu 1994 - primerjalni prikazi na osnovi podatkov zaključnih računov, Vida Brus, junij 1995
- št. 4. Analiza gospodarskih gibanj v Sloveniji v letu 1995 s projekcijo razvoja do leta 2000 (Pomladansko poročilo), vodja projekta Igor mag. Strmšnik, julij 1995
- št. 5. Finančni rezultati poslovanja gospodarstva Slovenije v letu 1994 (na osnovi statističnih podatkov iz bilance uspeha leta 1994, Judita Mirjana Novak, julij 1995
- št. 6. Analiza gospodarskih gibanj v Sloveniji v letu 1995 s projekcijo razvoja v letu 1996 (Jesensko poročilo), vodja projekta Igor mag. Strmšnik, oktober 1995
- št. 7. Nacionalni programi in posebni razvojni zakoni v luči strategije gospodarskega razvoja Slovenije in vpliva na regionalni razvoj, mag. Ana Murn, november 1995
- št. 8. Značilnosti razvoja slovenskih regij, Janja Pečar, december 1995
- št. 9. Politika cenovnega nadzora v Sloveniji v letih 1991 do 1995, Nataša Marzidovšek, december 1995
- št. 10. Pregled posebnih razvojnih dokumentov, ki jih je sprejela država Slovenija, mag. Ana Murn, 1995
- št. 11. Razmerja v slovenskem gospodarstvu v letih 1992 in 1993 v luči input - output tabel, Vesna Štraser, 1996
- št. 12. Ocena demografskih računov Slovenije 1981 - 1994, Tomaž Kraigher, marec 1996

Letnik V, leto 1996

- št.1. Analiza gospodarskih gibanj v Sloveniji leta 1996 s ciljno projekcijo razvoja do leta 2000 (Pomladansko poročilo), vodji projekta mag. Igor Strmšnik in mag. Alenka Kajzer
- št.2. Finančni rezultati poslovanja gospodarstva Slovenije v letu 1995 (na osnovi statističnih podatkov iz bilance stanja in bilance uspeha za leto 1995), Judita Mirjana Novak, julij 1996
- št.3. Poslovanje bank v letu 1995, Vida Brus, julij 1996
- št.4. Javnofinančne obveznosti, ki izhajajo iz dokumentov razvojnega načrtovanja in posebnih rajonih zakonov, mag. Ana Murn, september 1996
- št.5. Finančni rezultati poslovanja zavodov s področja družbenih dejavnosti v letu 1995, Judita Mirjana Novak, oktober 1996
- št.6. Neposredne tuje investicije v slovensko gospodarstvo in njihov razvojni potencial. Foreign Direct Investment in the Slovenian Economy and its Development Potential, Matija dr. Rojec, oktober 1996
- št.7. Regionalni vidiki razvoja Slovenije s poudarkom na finančnih rezultatih poslovanja gospodarskih družb v letu 1995, Janja Pečar, oktober 1996
- št.8. Kazalci finančne uspešnosti gospodarjenja v letu 1995 po sektorjih in regijah, Liljana Figar kot vodja, Peter Beltram, Vida Brus, Mateja Kovač, Judita Mirjana Novak, Janja Pečar, Boštjan Plešec, Jure Povšnar, Ana Sečnik, november 1996
- št.9. Ocena input-output tabele Republike Slovenije za leto 1995 v tekočih in stalnih cenah, Ivanka Zakotnik, november, 1996
- št.10. Dejavniki za povečanje konkurenčnosti slovenske predelovalne industrije s posebnim ozirom na kooperacije, razvojne raziskave in tuja vlaganja, dr. Pavle Gmeiner, december 1996
- št.11. Analiza gospodarskih gibanj v Sloveniji - Jesensko poročilo 1996, vodja projekta dr. Alenka Kajzer, december 1996
- št.12. Slovenija in Maastrichtski kriteriji konvergence, dr. Ivo Lavrač in mag. Vladimir Lavrač, februar 1997

Letnik VI, leto 1997

- št. 1. Analiza gospodarskih gibanj s ciljno projekcijo do leta 2001 (Pomladansko poročilo), vodja projekta dr. Alenka Kajzer, junij 1997
- št. 2. Finančni rezultati poslovanja gospodarskih družb v letu 1996 (na osnovi statističnih podatkov iz bilance stanja in bilance uspeha za leto 1996), Judita Mirjana Novak, julij 1997
- št. 3. Ocena kupne moči bruto domačega proizvoda na prebivalca v Sloveniji 1993-1997 in prognoza do 2005, mag. Tanja Česen, julij 1997
- št. 4. Regionalni vidiki razvoja Slovenije s poudarkom na finančnih rezultatih poslovanja gospodarskih družb v letu 1996, Janja Pečar, oktober 1997
- št. 5. Poslovanje bank v letu 1996, Vida Brus, oktober 1997
- št. 6. Uvod v kupno moč denarne enote in probleme merjenja domačega proizvoda po kupni moči, dr. Pavle Gmeiner, november 1997
- št. 7. Ocena gospodarskih gibanj v letu 1997 in možnosti razvoja v letu 1998 (Jesensko poročilo), vodja projekta dr. Alenka Kajzer, november 1997
- št. 8. Finančni rezultati poslovanja izvoznikov v letu 1996, Judita Mirjana Novak, december 1997
- št. 9. Kazalci finančne uspešnosti gospodarjenja v letu 1996 po sektorjih, Liljana Figar kot vodja, Vida Brus, Andrej Hrovat, Mateja Kovač, Judita Mirjana Novak, Mateja Pečar, Jure Povšnar, Ana Sečnik, december 1997
- št. 10. SAM Slovenija 1996 (matrika nacionalnih računov), Ivanka Zakotnik, december 1997
- št. 11. Slovenija v Evropi regij - Regionalne strukture razširjene evropske zveze, mag. Igor Strmšnik, januar 1998
- št. 12. Globalna konkurenčnost Slovenije - Eksperimentalna ocena njenih prednosti in slabosti po metodi Svetovnega ekonomskega foruma. dr. Pavle Gmeiner, januar 1998

Letnik VII, leto 1998

- št. 1. Pregled javnofinančnih prihodkov za leto 1997 (na osnovi Poročila B-2) Agencije RS za plačilni promet, Jasna Kondža, marec 1998
- št. 2. Projekcije prebivalstva Slovenije 1996 - 2070, Tomaž Kraigher, marec 1998
- št. 3. Sistem nacionalnih računov SAM (Social Accounting Matrix) Slovenija 1995, dr. Ivo Lavrač, Branka Tavčar, Ivanka Zakotnik, april 1998
- št. 4. Vladne finančne intervencije v gospodarstvu, Državne pomoči v Evropski uniji, mag. Ana Murn, 1998
- št. 5. Finančni rezultati poslovanja gospodarskih družb v letu 1997 (na osnovi statističnih podatkov iz bilance stanja in bilance uspeha za leto 1997), Judita Mirjana Novak, julij 1998
- št. 6. Slovenija v letu 1997 – ocene nacionalnih računov, Ivanka Zakotnik, avgust 1998
- št. 7. Finančna uspešnost gospodarjenja v letu 1997 po sektorjih, Liljana Figar, Andrej Hrovat, Mateja Kovač, Judita Mirjana Novak, Jure Povšnar, Mateja Pečar, Ana Sečnik, oktober 1998
- št. 8. Ocena četrletnega bruto domačega proizvoda Slovenije potrošna struktura 1995 – 1997, dr. Tanja Česen, november 1998
- št. 9. Regionalni vidiki razvoja Slovenije s poudarkom na finančnih rezultatih poslovanja gospodarskih družb v letu 1997, Janja Pečar, december 1998
- št. 10. Razvojni indikatorji za vrednotenje okoljske kakovosti gospodarske rasti, Bojan Radej, februar 1999
- št. 11. Koncept in empirični rezultati merjenja nacionalne konkurenčne sposobnosti v Sloveniji za obdobje 1995-1998 in napovedi do leta 2000, dr. Pavle Gmeiner, Liljana Figar, februar 1999
- št. 12. Prenova regionalne politike, mag. Igor Strmšnik, april 1999

Letnik VIII, leto 1999

- št. 1. Finančni rezultati poslovanja gospodarskih družb v letu 1998 (na osnovi statističnih podatkov iz bilance stanja in bilance uspeha za leto 1998), Judita Mirjana Novak, avgust 1999
- št. 2. Ocenjevanje cen življenskih potrebščin, drobnoprodajnih cen in cen industrijskih izdelkov pri proizvajalcih, Boštjan Plešec, Nataša Marzidovšek, maj 2000
- št. 3. Strategija gospodarskega razvoja Slovenije - razvojni scenarij, koordinatorja: mag. Igor Strmšnk, Branka Tavčar, september 1999
- št. 4. Matrika nacionalnih računov - Slovenija 1998, Ivanka Zakotnik, december 1999
- št. 5. Finančna uspešnost gospodarjenja v letu 1998 po sektorjih, Jure Povšnar, dr. Tanja Česen, Andrej Hrovat, Mojca Koprivnikar Šušteršič, Mateja Kovač, Judita Mirjana Novak, Ana Sečnik, februar 2000
- št. 6. Vzroki primanjkljaja na tekočem računu plačilne bilance v obdobju tranzicije, mag. Rotija Kmet, februar 2000
- št. 7. Poslovanje bančnega sistema v letu 1998, Andrej Hrovat, februar 2000
- št. 8. Regionalni vidiki razvoja Slovenije s poudarkom na finančnih rezultatih poslovanja gospodarskih družb v letu 1998, Janja Pečar, marec 2000
- št. 9. Pregled javnofinančnih prihodkov za leto 1998 in 1999 (na osnovi Poročila B-2) Agencije RS za plačilni promet, Jasna Kondža, april 2000
- št. 10. Zunanje neravnovesje in ekonomska politika v obdobju tranzicije - primer Češke, Madžarske in Poljske z možnimi zaključki za Slovenijo, mag. Rotija Kmet, marec 2000
- št. 11. Sodobne tendence v odnosih med storitveno in industrijsko proizvodnjo v svetu in v Sloveniji, dr. Metka Stare, april 2000
- št. 12. Regionalna politika, Mojca Aljančič, Sara Dragana Bogdanovič, maj 2000

Letnik IX, leto 2000

- št. 1. Neposredne tuje investicije v Slovenijo, trendi, razvoj in politika v obdobju 1997 - 1999, dr. Matija Rojec
- št. 2. Finančni rezultati poslovanja gospodarskih družb v letu 1999 (na osnovi statističnih podatkov iz bilance stanja in bilance uspeha za leto 1999), Judita Mirjana Novak
- št. 3. Plačilna bilanca in napovedovanje njenega razvoja, mag. Jože Markič, Ljubljana
- št. 4. Ekonometrična analiza gibanja investicij v osnovna sredstva v Sloveniji, mag. Vesna Štraser
- št. 5. Poslovanje bančnega sistema v letu 1999, mag. Luka Vesnaver
- št. 6. Pomen in merjenje osnovne inflacije v Sloveniji, mag. Boštjan Vasle
- št. 7. Shema indikatorjev monitoringa okoljskega razvoja, mag. Bojan Radej, Jure Povšnar, Mateja Kovač, Ivanka Zakotnik, dr. Pavle Gmeiner, Matjaž Hanžek in dr. Janko Seljak
- št. 8. Regionalni vidiki razvoja Slovenije s poudarkom na finančnih rezultatih poslovanja gospodarskih družb v letu 1999, Janja Pečar, mag. Metka Farič
- št. 9. Analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995-1999 po dejavnostih, mag. Rotija Kmet, Janez Kušar, Jure Povšnar, Mateja Kovač, dr. Tanja Česen, mag. Mateja Peternelj
- št. 10. Državne in strukturne pomoči v Evropski uniji, posameznih državah Evropske unije in Sloveniji, mag. Ana Murn

Letnik X, leto 2001

- št. 1. Motivi in strategije tujih investitorjev v Sloveniji / Motivation and Strategic Considerations of Foreign Investors in Slovenia, Matija Rojec, Miroslav Stanojević
- št. 2. Sektorska analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995 - 2000, mag. Rotija Kmet, Gorazd Kovačič, Mojca Koprivnikar Šušteršič, Jure Povšnar, Eva Zver, Mateja Kovač, Janez Kušar, mag. Brigita Lipovšek
- št. 3. Ocenjevanje in projekcija izobrazbenih tokov in izobrazbene sestave prebivalstva, Tomaž Kraigher
- št. 4. Poslovanje gospodarskih družb v letu 2000, Judita Mirjana Novak
- št. 5. Industrijska politika v Republiki Sloveniji (D - predelovalne dejavnosti), Gorazd Kovačič
- št. 6. Regionalni vidiki razvoja Slovenije (in poslovanje gospodarskih družb v letu 2000), Janja Pečar
- št. 7. Povezava med realnim deviznim tečajem in razlikami med realnimi obrestnimi merami (SIT in DEM ter USD), mag. Boštjan Vasle
- št. 8. Analiza obnašanja gospodinjestev v Sloveniji v obdobju 1997–2000 (na podlagi podatkov APG), Ana Tršelič
- št. 9. Razvoj informacijske družbe v Evropi in Sloveniji, mag. Rotija Kmet.
- št. 10. Razvoj analize in diagnoze nacionalne konkurenčne sposobnosti Slovenije, Pavle Gmeiner et al.

Letnik XI, leto 2002

- št. 1. Turistična politika in analiza slovenskega turizma v obdobju 1995–2001, Mojca Koprivnikar Šušteršič
- št. 2. Industrijska politika in državne pomoči v Evropski uniji in v Sloveniji, mag. Ana Murn
- št. 3. Primarna dejavnost - Politika in stanje v Sloveniji v primerjavi z EU, Mateja Kovač
- št. 4. Sektorska analiza poslovanja gospodarskih družb v obdobju 1995–2001, mag. Rotija Kmet, Gorazd Kovačič, Mojca Koprivnikar Šušteršič, Jure Povšnar, Eva Zver, Mateja Kovač, Janez Kušar, mag. Brigita Lipovšek